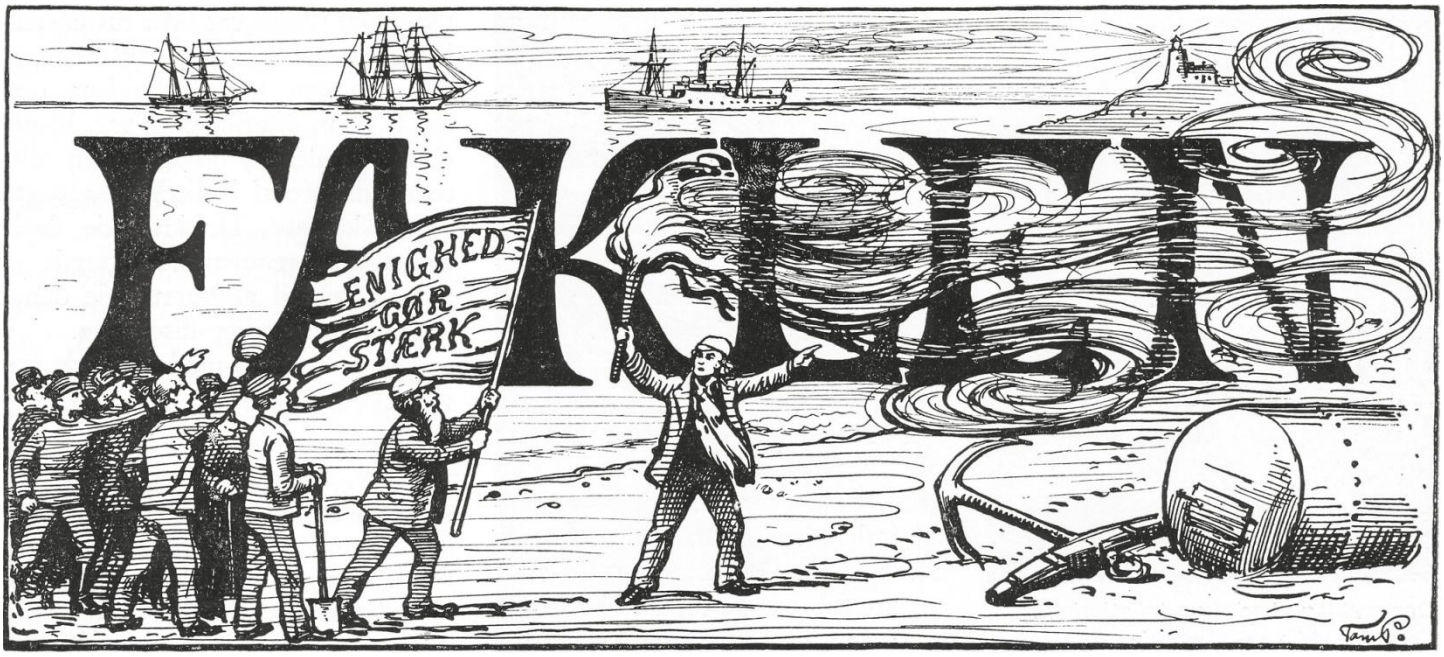

Søfyrbøderne Forbund 50 år

1897-1947

af bl.a. Harry Rasmussen

Meget er sket siden hin 12. Februar for 50 år siden, da en lille Skare Søfyrbødere satte hinanden Stævne på en Restauration i Lille Strandstræde med det Formål igen at prøve at bygge en Organisation op til Værn om deres egne og deres Kammeraters Interesser, en Organisation, der kunne skabe sig Indflydelse på de Vilkår, under hvilke det tunge Slid på Dørken skulle udføres; der skulle sikre de små Hjem en lysere og lykkeligere Tilværelse, end den, der hidtil var blevet dem tildel. Ja mere! En Organisation, der i Række og Geled med alle de øvrige Arbejderorganisationer, der i Halvfemserne rejste sig som en truende Menetekel mod den glubske Kapitalisme, skulle være med at lægge Grundstenen til den socialistiske Samfundsorden, der for alle Tider skulle gøre en Ende på det ene Menneskes Udbytning af det andet.

Det var næppe alene den bitre Nød, der tvang Mændene i Lille Strandstræde til at kaste sig i Brechen for Skabelsen af en Organisation, men også Bevidstheden om, at kun en organiseret, sammensvejset og viljestærk Arbejderklasse ville være i Stand til at løfte den historiske Arv som Marx og Engels havde overladt det internationale Proletariat.

Jo, det var Mænd med Perspektiver og Vilje. De lod sig ikke skræmme af de Forsøg, der tidligere havde været gjort og var mislykkede, og ejheller af Rhedernes vrede Miner og voldsomme Trusler. Og de skulle hurtigt komme ud for Storme, der kulminerede i den store Kamp i 1902, hvor Nederlaget var så svidende, at selv Organisationsretten måtte afskrives. Men heller ikke dette berøvede dem Modet, de ignorerede Redernes Diktat og fortsatte ufortrødent Kampen - og sejrede. Og dem takker vi i Dag og hilser dem som Grundlæggerne af det Forbund, der i Dag er vort, det Forbund, der stod gennem 50 års Kampe uden at svækkes og uden at frønnes af Tiden, lige så ungt og lige så stærkt i Troen og Viljen til at medvirke i den Opgave, der er Arbejderklassens: at skabe den Socialisme, der skal sikre en lys og lykkelig Verden, hvor der er Tryghed, Fred og Frihed for alle.

Og det tør vi i Dag sige: at selv om de Mål, vore Pionerer satte sig, endnu ikke er nået, så er der dog skabt betydelige Fremskridt. Det er sket gennem en aldrig svigtende Trofasthed hos vort Fags Udøvere og den Vagtsomhed, hvormed de omfattede deres Organisation. De tolererede aldrig, at de Mænd, de satte i Spidsen for Organisationen, sløvedes i den Atmosfære, der så let, men så tragisk, kan opstå over det grønne Bord; de kaldte dem omgående til Orden om det skete, og om intet andet hjalp, forstod de også at gøre Processen kort.

Og Solidariteten med den øvrige Arbejderklasse var vort Fags Bannermærke, hvilket fremgår af vort Forbunds Historie, og den skal også præge vor Virksomhed i de Tider, der kommer, Tider, der vil stille store Krav til Arbejderklassens Organisationer og deres enkelte Medlemmer.

For herom er ingen Tvivl; den værste Tørn ligger forude. To Verdenskrige gennemlevede vor Generation, den sidste mere djævelsk end den første, og selv om vort Land kun mere indirekte var Deltager i det grusomme Spil, blev dog så mange af vore Kammerater Ofre. Og så tør og kan vi ikke affinde os med den Trøst, at Menneskeheden, trods Millioner Menneskeliv og trods en sondret Verden er blevet klogere, så en ny Katastrofe af endnu værre Karakter er udelukket. Vi kan det ikke alene af den Grund, at de årsager, der førte til Krigene, fortsat eksisterer. For det er jo således, at det er selve det kapitalistisk-imperialistiske System, der med logisk Konsekvens fører frem til Krigen, og før dette System har fundet sin Afløsning i den socialistiske Produktion og Konsumtion, vil Krigen som et Damoklessværd hænge over vore Hoveder.

Ser vi tilbage til de sidste Decennier i vort Forbunds Eksistens, ser vi en Udvikling, der førte os gennem det borgerlige Demokrati ned i det reaktionære middelalderlige Despoti, betegnet ved Fascisme og Nazisme, der ikke var andet og mere end den monopoliserede Højfinans' Diktatur i en Periode af Udviklingen, hvor Kapitalismen er bankerot som Samfundssystem og derfor gennem Vold, Terror og Krig kæmper mod Udviklingen frem mod Socialisme.

Det vil derfor være en Illusion at mene, at den nedkæmpede Nazisme er absolut og endelig likvideret; den lurer i selve det kapitalistiske System, fordi dens Ophav er Reaktionen og Bagstræbet. Den er mere en Metode end en Ideologi. Den er en Metode skabt af en døende Kapitalisme og Tiden efter Krigens Afslutning har vist, at nogle af dens Nedkæmpere ikke viger tilbage for, hvor det gælder Undertrykkelsen af Nationer og Racer for at sikre eget Lands Eksploationsprivilegier at tage Nazismens Metoder i Anvendelse, ligesom Atombombetruslerne viser, at de store kapitalistiske Staters ledende Kredse i hvert Fald ikke har draget den Lære af de to Verdenskrige, at de for Alvor vil skabe Muligheder for Undgåelse af en tredje Verdensbrand.

Det bliver da Arbejderklassens Sag at bekæmpe og nedkæmpe de årsager, der fører til Reaktion, Nazisme og Krig, og en af de første Opgaver må her være at bevare Fagbevægelsens frie Stilling og ubrudte Slagkraft. Karl Marx tillægger i Genfer-Resolutionen Fagforeningerne Opgaven som „det organiserede Befordringsmiddel til Ophævelse af selve Lønsystemet", hvilket vil sige, at han påpegede Fagbevægelsens Rolle i Kampen for Socialismen. Vi er os denne Rolle bevidst, og vi ved yderligere, at skal Demokratiet bevares, bliver det gennem det Forsvar, Arbejderklassens Organisationer er i Stand til at præstere herfor. Det er da af yderste Vigtighed, at Arbejderklassen sikres dens Organisationers absolutte og uhæmmede Uafhængighed og Mobilitet, og i vort Forbund vil vi i Tiden fremover kæmpe imod ethvert Indgreb, der tilsigter at svække denne Mobilitet. Vi har erfaret, at en svækket Fagbevægelse giver Reaktionen og Fascismen Udfoldelsesmulighed, og det vil være vor Opgave at hindre denne Udvikling og hermed samtidig bane Vejen for den Socialisme, der alene kan skabe Tilstande, hvor Undertrykkelse og Krig er afløst af Fred og Frihed.

Forbundets første Formand,
Hans Jensen.

DE FØRSTE SKRIDT TAGES

Så er tiden da inde, hvor vort Forbund kan fejre 50 års-dagen for sin tilblivelse. Den 12. Februar 1897 lagde tapre og klassebevidste Søfyrbødere Grundstenen til vor Organisation. Under yderst primitive Forhold i en

Restauration i Lille Strandstræde samledes en lille Skare Søfyrbødere med den faste Beslutning at skabe et Værn mod den overhåndtagende Rheder-Vilkårlighed og et Våben for Fremskaffelsen af leveværdige Vilkår for Søens Arbejdere, mændene fra Lille Strandstræde var dog ikke de første, der havde stillet sig det Mål at bygge en faglig Organisation op for Søfyrbøderne, men de blev vort nuværende Forbunds Grundlæggere, idet det denne Gang lykkedes at skabe Rammerne og Grundlaget for det Forbund, der havde Kraft til at stå de første Storme igennem og konsolidere sig i en sammentømret modstands- og kampdygtig Fagorganisation.

Allerede i 1883 gjordes det første Forsøg på en faglig Sammenslutning af Søfyrbøderne, og det var Fyrbøder H. Olsen, der var Initiativtageren. Han sammenkaldte Søfyrbøderne til et Møde i Rigensgade 26, og her stiftedes den første Søfyrbøderfagforening. H. Olsen valgtes til Formand og Christian Andersen til Kasserer. Foreningen fik Lokale i Amaliegade, men Medlemstallet var ganske ubetydeligt, og allerede efter et Par Måneders Forløb sygnede den hen; den opløstes til sidst på Grund af manglende Tilslutning.

Det første Forsøg var således mislykket. Det må her tages i Betragtning, at Søfyrbøderfaget på daværende Tidspunkt var både nyt og svagt. Først omkring Midten af det forrige århundrede fik Dampskibet sit Indpas i Danmark. I 1845 var endnu kun 700 Registertons Dampskibstonnage i Danmark, og 1865 var Sejlskibstonnagen 143,600, medens Dampskibstonnagen kun var 4,700. Kort efter dannedes Det forenede Dampskibsselskab, væsentlig ved Sammenlægningen af en Del mindre Selskaber, og nu begyndte et Opsving i Overgangen fra Sejlskibe til Dampskibe.

Samme år, som det mislykkede Forsøg gjordes på at danne en Fagforening, dannedes Dansk Dampskibsrederiforening, der i årets Løb kom til at omfatte 20 Medlemmer med 140 Skibe. Det skulle imidlertid ikke vare længe, før Fyrbøderne igen tog fat med fornyet Kraft.

SS Helene - det skib som forbundets første formand, Hans Hansen, havde hyre på.

I 1889 dannedes på Initiativ af den førnævnte Chr. Andersen en Fyrbødernes Fagforening, som omfattede både Land- og Søfyrbøderne og med ham selv som Formand. Foreningen, der havde Lokale i Bredgade, på Hjørnet af Fredericiagade, samlede forholdsvis hurtigt ca. 400 Medlemmer. Det var lige ved den Tid ved Forhandlinger lykkedes at få Månedslønnen forhøjet til 50 Kr. Der skete en Sammenslutning med den på dette Tidspunkt alt bestående Sømandsorganisation, „Det frie Sømandsforbund", og de sammensluttede Søsterforeninger fik Fællesnavnet „Skandinavisk Sømands- og Fyrbøderforbund".

Bestyrelsen i dette Forbund var sammensat således, at Sømændene besatte Formandspladsen, medens Fyrbøderne besatte Næstformands- og Kassererpladsen; den øvrige Bestyrelse bestod halvt af Sømænd og halvt

af Fyrbødere. Til Formand valgtes Bagge, til Næstformand O. H. Petersen og til Kasserer C. Andersen. - løvrigt sad i Bestyrelsen af Fyrbødere O. Ivanovsky, L. Krag, H. P. Hansen, P. Hansen, F. Ørsted, I. Ørsted samt L. Nielsen som Sekretær.

Disse Mænd stod i Spidsen for „Skandinavisk Sømands- og Fyrbøder-Forbund", da Strejken udbrød i 1890, denne Strejke, som besluttedes på Generalforsamlingen d. 11. Maj. Kort efter Strejkens Udbrud rejste Bagge til England for at søge at få de engelske Arbejderførere til at interessere sig for den, og det blev således O. H. Petersen, der væsentligt kom til at lede Strejken herhjemme.

Forbundet var således ikke ét år gammelt, da det måtte tage sin første Strejke. Den 22. Maj 1890 erklæredes Strejken, og Fordringen, der opstilledes, var en Månedsløn af 60 Kroner. Forbundet talte 600 Medlemmer og havde en Strejkefond på 1100 Kr., hvilket altså udgjorde knapt 2 Kr. pr. Medlem.

Rhederne gik meget aggressivt ind mod Strejken og vedtog på et Møde ikke under nogen Omstændigheder »at indgå på de af Fyrbødere og Matroser stillede Fordringer, men at fastholde de hidtil gældende Hyrer og Betingelser«. På samme Møde vedtoges det til Rhederiforeningens Medlemmer at udsende sorte Lister over sådanne, som »havde gjort sig særlig bemærket ved Opsætsighed eller været Ledere af Strejken«.

Pioneren Chr. Andersen.

De Strejkende skulle således boykottes, og de fædrelandssindede Rhedere truede med at bemande Skibene med Laskaer, Kinesere og Malayer. Kampen antog selvsagt på denne Baggrund en meget bitter Karakter, og det kom under Strejken til flere bevægede Optrin; der arrangeredes således af de Strejkende en Båddemonstration gennem Havnen. I et Tilfælde måtte Myndighederne, der så sandt ikke havde deres Sympati på de Strejkendes Side, dog tage Parti for disse, fordi Rhederne forsøgte et åbent Lovbrud. På et Skib, der anløb Havnen, nægtede Kaptajnen, antagelig efter Ordre fra Rhederiforeningen, at lade afmønstre, skønt Mandskabet havde opsagt Hyrerne. Fagforeningen tilkaldte Fogeden, der måtte true med at stoppe Skibet, dersom ikke Mandskabet fik uhindret Adgang til at gå i Land. Kaptajnen måtte bøje sig, og Forsøget på ad denne Vej at bryde Strejken, var mislykket. De Strejkende deltog ligeledes i 5. Juni-Demonstrationen i København under en Transparent, hvorpå stod: „Hvorfor strejker Sømandsstanden? - For at få 2 Kr. for 12 Timers Arbejde."

De Strejkende fik solidarisk Støtte fra England, hvor Sømands-Unionen organiserede en Boykot af danske Skibe, der nægtedes losset. Rhederiforeningen søgte imidlertid Samarbejde med de engelske Redere og sendte Skibsreder Philipsen til London som Foreningens Repræsentant, og Sømands-Unionens solidariske Støtte mødtes af de engelske Rederes voldsomme Modstand, således at de engelske Kammeraters Solidaritetsboykot faktisk ophørte i August.

Også de andre danske Fagforeninger ydede stor økonomisk Støtte til de Strejkende, men alligevel blev det klart, at Strejken måtte tabes, og d. 9. September - efter ca. 4 Måneders heltemodig Kamp måtte Forbundet kapitulere og erklære Strejken for hævet. Denne Udgang betød Forbundets Opløsning. Kraftprøven havde været for hård, og nu kunne Rhederne triumfere, hvad de heller ikke undlod. De sorte Lister gjordes effektive, men måtte dog ophæves d. 1. Juni 1891, ikke af „humanistiske Hensyn" mod den besejrede Fjende, men simpelthen fordi de omfattede så stor en Del af Søfyrbøderne, at Rhederne manglede Arbejdskraft.

Nederlaget måtte naturligvis følges af en Modløshed. Ved Strejkens Afslutning var kun 150 af de 600 Medlemmer igen, og disse havde ikke fornøden Kraft til at holde Forbundet oppe. Det skulle dog ikke vare længe, før de mest klassebevidste igen meldte sig ved Fronten. Efter 3 års Forløb mødte Pioneren Chr. Andersen igen. I 1893 samlede han atter 200 af sine Kammerater, denne Gang udelukkende Søfyrbødere, da Landfyrbøderne på dette Tidspunkt havde dannet deres egen Organisation.

Det lykkedes Andersen igen at samle Stumperne og grunde en ny Fagforening. Denne blev dog ikke gammel, nogle Måneder senere blev Chr. Andersen syg og døde kort efter. Der var ingen, der kunne erstatte ham, og Fagforeningen smuldrede hen for til sidst at opløses. Men heller ikke dette mislykkede Forsøg kunne knække Viljen til at skabe en Fagforening, der kunne blive det Værn, Søfyrbøderne nødvendigvis måtte have mod de stormægtige Redere, der, godt organiserede, dikterede de Vilkår, hvorunder Søfyrbøderne måtte trælle.

Fyrplads som det så ud ved forbundets dannelse

VORT NUVÆRENDE FORBUND STIFTES

I slutningen af 1896 var Tiden igen moden, og denne Gang skulle det lykkes. Manden, der tog Initiativet og således blev den egentlige Grundlægger af vort Forbund, var Hans Jensen. I Samarbejde med Kammeraterne Jens Christensen, Gotfred Mørk og Jens Nielsen forberedte han i Vinteren 1896-97 det nye Fremstød, og i Februar var de såvidt fremme i Arbejdet, at de ved Løbesedler på Skibene kunne indvarsle til et Møde, som fandt Sted d. 12. Februar 1S97 i Lille Strandstræde 14 hos Restauratør Petersen. Der mødte ca. 40 Fyrbødere, og efter en længere Forhandling vedtoges det straks at danne en Fagorganisation under Navnet »Sø-Fyrbødernes Fagforening for København«, og alle de Tilstedeværende indmeldte sig som Medlemmer.

Hans Jensen valgtes enstemmigt til Formand. Den øvrige Bestyrelse kom til at bestå af følgende: Niels Christensen (Kasserer), Chr. Olsen, M. C. Madsen, I. A. C. Hansen, C. P. C. Sandberg og Marius Steffensen. Til Suppleanter valgtes Jens Christensen og Peter Nielsen. Revisorer blev Peter Rasmussen og Johan Celius Hansen.

Det gik nu rivende fremad, og allerede inden årets Udløb var Foreningen oppe på et Medlemstal af mellem 700 og 800. En medvirkende årsag hertil var den Forandring, der var foregået i Tonnagen. Medens som før sagt Dampskibstonnagen i 1865 kun var 4,700 Registertons, var den i 1895 144,100 og i 1900 247,400 og havde hermed overfløjet Sejlskibstonnagen, der var 146,900 Registertons. Dette Forhold bevirkede selvsagt, at der nu var langt flere Søfyrbødere. Der oprettedes nu fast Kontor i Toldbodgade 2, og Hans Jensen blev lønnet som Formand og kunne vie Organisationsarbejdet hele sin Kraft.

Arbejdet lagdes nu ud i Provinserne. Hans Jensen havde allerede forud indledet Forhandlinger med Fyrbøderne i Odense, Århus og Esbjerg angående en Sammenslutning. Resultatet blev, at der den 13. Marts 1898 dannedes en Fællesorganisation for hele Landet, kaldet »Søfyrbødernes Forbund i Danmark« og med Lokalafdelinger i de forskellige Havnebyer. Kort efter indmeldte det nydannede Forbund sig under De samvirkende Fagforeninger.

Fra d. 30. Maj 1897 til d. 1. September samme år afløstes Hans Jensen som Formand af L. Jensen og var i denne Tid Kasserer, hvorefter han igen overtog Formandspladsen. Nu stod Søfyrbøderne med en Organisation, der vel skulle møde Kamp og Modgang, men ikke mere lod sig slå ned. De første famlende Skridt var taget, men Manddommens Kamp forestod.

Strejkende Søfolk i 1890.

Forbundet optog straks Kampen for at skaffe Medlemmerne Forbedringer, og Rhederne, der måtte anerkende nu at stå overfor en modstandsdygtig Organisation, valgte som første Forholdsregel at forsøge at sprænge Forbundet ved Hjælp af en gul Organisation. Rederiforeningen siger selv herom i sit Jubilæumsskrift: »Hidtil havde Rederiforeningen principielt stået på det Standpunkt, at hvert enkelt Rederi helst selv måtte ordne Forholdet til Besætningerne, men efterhånden som Besætningernes Organisationer, og da navnlig Sømændenes og Søfyrbødernes Fagforeninger, som var blevet dannet henholdsvis d. 12. Februar og d. 5. Maj 1897, voksede sig stærkere, blev det umuligt at opretholde dette Standpunkt. Rederiforeningens første Forhyringsregler blev affattet for Søfyrbøderne. Disse havde i Begyndelsen af 1898 gennem deres Fagforening rejst Krav om Lønforbedringer og truede med Strejke, hvis de ikke fik deres Krav opfyldt. Som et første Modtræk mod Fyrbødernes Trusler, dannede Rederiforeningen, på Forslag af »Det forenede Dampskibs Selskab«, et »Dansk Dampskibsrederi Forbund« efter Forbillede af den britiske »Shipping Federation«. Dette Forbund, i hvilket kunne optages Redere, Skibsførere, Maskinmestre, Styrmænd, Hovmestre, Kokke, Sømænd og Søfyrbødere, havde til Formål: »At yde Rederierne Støtte i Tilfælde af Strejke eller anden Uenighed mellem Redere og Besætninger, såvel som Erstatning for Tab ved, at Skibene af sådanne Grunde bliver opholdte eller oplagte, når vedkommende Rederi handler i Forståelse med Forbundet.« Forbundet oprettede endvidere til Fordel for Besætningerne en Ulykkes- og Invaliditetsforsikring, som udelukkende betaltes af Rederne. Forbundets Medlemmer havde Fortrinsret ved Ansættelse i Skibe under Forbundet.

Nogen større Betydning fik dette Forbund dog ikke, eftersom alle Fagforeninger kraftigt frarådede deres Medlemmer at indtræde heri, og nogen øjeblikkelig Brug for det blev der da heller ikke, idet den truende Konflikt med Søfyrbøderne blev afværget derved, at disse indgik på et af Dampskibsrederiforeningen udarbejdet Forslag til en Overenskomst, som trådte i Kraft d. 1. Juni 1898 og blev den første egentlige kollektive Arbejdsoverenskomst, Foreningen har afsluttet.

At den „truende Konflikt blev afværget" ved Søfyrbødernes Eftergivenhed turde være en mild Forfalskning af de faktiske Kendsgerninger. Redernes Forsøg på at danne en Skruebrækkerforening var i Bund og Grund

strandet på Søfyrbødernes og de øvrige Søfarendes solide Klassebevidsthed, og de var ikke i Stand til at modtage en Strejke. Det må da også betegnes som en stor principiel Sejr for Søfyrbøderne, at de gennemtvang en kollektiv Overenskomst og dette i Særdeleshed på daværende Tidspunkt, hvor sådanne endnu ikke var helt almindelige. Hertil kom, at de Forbedringer, der gennemførtes, heller ikke var helt betydningsløse. Lønningerne forhøjedes fra 50 til 55 Kr. for Fyrbødere i europæisk Fart og fra Kr. 50 til 57,50 i oversøisk Fart, altså en Forhøjelse på 10 og 15 pCt. Overarbejdet ved Land forhøjedes fra 33 til 45 Øre pr. Time. Endvidere fastsattes Bestemmelser om Fyrbødernes Vagt, når Skibet lå ved Land, Mønstringsbestemmelser m. m.. Det var altså et ganske antageligt Fremstød, det nydannede Forbund havde foretaget, efter næppe at have gennemlevet sit første år.

Men allerede i 1899 mønstrede Søfyrbøderne igen til Kamp. Sømændene, der ingen Overenskomst havde, krævede i April Lønforhøjelse, og Søfyrbøderne sluttede sig til dette Krav. Rederne afviste kategorisk og vedtog på et Møde: „i Tilfælde af Strejke ikke på nogen Måde at indlade sig på Indrømmelser“ samt at rette en henvendelse til norske, svenske, tyske og engelske Rederier om ikke at antage danske Søfolk i deres Skibe. Mens Søfolkene fik positiv Støtte fra en Række andre Fag som Transportarbejderne, Havnearbejderne, Kularbejderne og Trælastarbejderne, kneb det for Rederne at holde Rækkerne sluttede.

„Det Forenede Dampskibs Selskab", der dårligt kunne tage en Kamp, stillede på et Møde i Rhederiforeningen Forslag om, at der skulle optages Forhandlinger med Fagforeningerne. Dette Forslag mødte en forbitret Modstand fra Skibsreder Martin Carls og Generalkonsul J. Hansens Side. Men DFDS-mændene sejrede dog, og der blev optaget Forhandlinger, der førte til en Overenskomst for begge Forbund: Fyrbødernes og Matrosernes. Den 5. Maj underskrev Rederierne det nye Lønregulativ, ved hvilket Månedslønnen forhøjedes til 60 Kr., både for europæisk og oversøisk Fart, og Daglønnen forhøjedes fra 3 Kr. til 3 Kr. 75 Øre, medens den hidtilværende Timebetaling bibeholdtes. Der fastsattes desuden bestemte Grænser for Fyrbødernes Arbejde, således at de ikke, som hidtil, var udsatte for at blive anvendte til Skruebrækkertjeneste. Og endelig indeholdt Lønregulativet Bestemmelser om en gensidig Opsigelsesfrist, der sikrede Fyrbøderne mod, som hidtil, at kunne sendes i Land efter Kaptajnens eller Mesterens Forgodtbefindende.

Forøvrigt konkluderer Striden indenfor Rederne deri, at Formanden for Rederiforeningen efter Overenskomstens Gennemførelse foreslog Det forenede Dampskibsselskab udelukket fra Rederiforeningen, hvilket Forslag dog blev nedstemt. I Stedet indmeldte Foreningen sig nu i den nydannede Arbejdsgiverforening.

Der forløb nu ca. 3 år, hvor der førtes en daglig energisk Kamp fra vort Forbunds Side for at forbedre Forholdene for Medlemmerne, medens samtidig vort Forbund konsolideredes. På 3 årsdagen for Forbundets Stiftelse, Februar 1900, udgaves 1. Nummer af »Faklen«, der skulle være Bindeleddet mellem Medlemmerne og Kampvåbnet udadtil. »Faklen« førte allerede fra sin Start en energisk Kamp mod de utålelige Tilstande i Skibene, Kostforholdene, Officershovmod, Overgreb, Lukafforholdene m. m..

Men heller ikke Optagelsen af de internationale Forbindelser forsømtes fra Forbundets Side. Søfyrbøderne deltager således i Den Internationale Transportarbejderkongres i Paris i året 1900 med tre Delegerede. Samtidig påtænkes herhjemme oprettet en Aftenskole for Søfyrbøderne med særlig Undervisning i Dansk, Tysk, Engelsk, Skrivning og Regning. I Juli 1901 deltog Søfyrbødernes Forbund i den første danske Transportarbejderkongres,

en Sammenslutning mellem 5800 Sømænd, Søfyrbødere og Havnearbejdere, således at de nævnte tre Organisationer skulle danne et stort og mægtigt Hovedforbund, hvis første Mål skulle være at bidrage til Dannelsen af en stærk international Organisation, for at engang i Tiden Verdens Transportarbejdere kunne stå samlede under een Fane og een Ledelse.

DEN HISTORISKE KAMP I 1902

Året 1902 skulle blive et Prøvelsens år for vort unge Forbund. Den 1. Januar opsagde Dampskibsrederiforeningen sine Overenskomster med Søens Arbejdere. Allerede den 16. December 1901 havde Delegerede fra begge Parter været samlede til en Forhandling. Her motiverede Rederne nærmere deres Udkast: Lønnen skulle være 60 Kr. månedlig for Fyrbødere og Kullempere, som havde faret mindre end eet år. Medlemmer af „Søfyrbødernes Forbund" skulle være forpligtede til i Fred og Fordragelighed at gøre Tjeneste ombord sammen med Folk, som ikke var Medlemmer af Forbundet. Fyrbødernes Delegerede krævede Henstand for også at udarbejde et Forslag.

Strejkende Søfyrbødere i 1902.

Fyrbødernes Forslag kom derefter til at gå ud på et Krav på 70 Kroner månedlig med Kost. Dog for Kullempere, som ikke havde faret et år, kun 50 Kr. månedlig med Kost. Arbejdstiden måtte ikke overstige 8 Timer i Døgnet, det være sig til Søs eller til Lands, medmindre der for Overarbejde betaltes 45 Øre pr. Time. - Den 1. Januar 1902 opsagde Dampskibsrederiforeningen tillige den Overenskomst, som bestod med Sømændenes Forbund til Ophør den 1. April 1902.

Som Svar på Søfyrbødernes Forslag erklærede Rhederne, at de vedblivende var villige til at betale Fyrbødere og Kullempere 60 Kr. månedlig, dog kun 45 Kr. for dem, der havde faret mindre end eet år. Fyrbøderne fremsatte et Forligstilbud, gående ud på, at den hidtil mellem Parterne gældende Overenskomst (af d. 9. Maj 1899) - altså den, som Rederne havde opsagt - skal gælde fremdeles. I denne var Hyren sat til 60 Kr. pr. Måned for alle Mand, medens Rederne forlangte den delvis nedsat til 45 Kr. De erklærede sig fremdeles villige til at gå ind på den Bestemmelse, at de ville gøre Tjeneste ombord med Folk, der ikke var Medlemmer af Forbundet.

Men selv denne overordentlige Imødekommenhed fra vort Forbunds Side tilfredsstillede ikke Rederne, der nu for alt ville have Krigen. Rederiforeningen svarede, at den, „tvunget ved Forholdene ombord, som efterhånden var bleven aldeles utålelige, opsagde den allerede tidligere af Fyrbøderne opsagte Overenskomst - til Ophør d. 1. Januar“ og krævede deres eget Forslag gennemført, „som sigter til at opretholde den i Skibene nødvendige Disciplin.

»Faklen« besvarede denne enestående Arbejdskøber Overlegenhed i følgende rammende Linier: »Når Rhederne påstår, at Forholdene ombord er aldeles utålelige, så passer dette, forsåvidt det er Fyrbøderne, som har måttet lide derunder ... Dette fremgår af de utallige Klager, vi har offentliggjort her i Bladet over de Officerer, som har slået, udskældt eller mishandlet Mandskabet, samt Klagerne over den slette eller uspiselige Kost, som Mandskabet mange Steder trakteres med, og endelig over de skandaløse Lukaf forhold, der findes, selv ombord

i større Skibe. I den sidste Tid er en Del Officerer blevet dømte ved Retten for at have slået Mandskabet. En sådan Tilstand kan med Rette betegnes som utålelig for Besætningen ...«

Nu greb »De samvirkende Fagforbund« ind, og den 10. Januar afholdtes et Fællesmøde, hvori deltog Repræsentanter for »De samvirkende Fagforbund«, Arbejdsgiverforeningen samt Parterne, Rederne og Søfyrbøderne. Rederne fastholdt dog her stædigt Kravet om Lønreduktionen på 15 Kr. til sådanne, der ikke havde sejlet et år. Næste Dag vedtoges da i Forretningsudvalget for D. s. F. at sanktionere, at Søfyrbøderne opsagde deres Pladser i alle Skibe, der hørte ind under Rhederiforeningen, og dermed var den historiske Kamp begyndt, der skulle bringe det unge Forbund et så føleligt Nederlag, men samtidig rige Erfaringer for de senere Kampe.

I Tiden siden den sidste Kamp var der sket dette, at Rhederiforeningen havde indmeldt sig i Arbejdsgiverforeningen, og Direktøren for „Det Forenede Dampskibs Selskab" Jacob Brandt, Russer-Brandt, var valgt som Næstformand for Rhederiforeningen og var dennes stærke Mand. Han satte sig Målet at knuse det unge Søfyrbøderforbund, og med brutal Hånd slog han enhver Ytring af Forsonlighed indenfor Redernes egne Rækker ned. Hvad der stod ham i Vejen for Målet: Tilintetgørelse af Forbundet, blev ryddet til Side uden Hensyn til Midlerne, og hvormed dette skete.

Der blev omgående organiseret en omfattende Hvervning af Skruebrækkere. I udenlandske Havne samledes sammen forkomne Subjekter og Arbejdere, der endnu ikke havde forstået Nødvendigheden af Klassesolidaritet, og disse Folk slæbtes til Danmark. Rederne fik især Hjælp til denne Hvervning fra norske og engelske Redere. Ude på Inderreden blev Det Forenede Dampskib Selskabs S/S „Bryderen" opankret og indrettet som Logiskib for Skruebrækkere.

På et Møde i Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund vedtoges at tilskrive Arbejdsgiverforeningen, at man agtede at forelægge en Generalforsamling Forslag om, at de under Organisationen hørende Sømænd og Havnearbejdere fra Mandag d. 26. standsede Arbejdet i og ved Rhederiforeningens Skibe, forsåvidt der ikke forinden måtte være opnået Overenskomst mellem Rederne og Fyrbøderne.

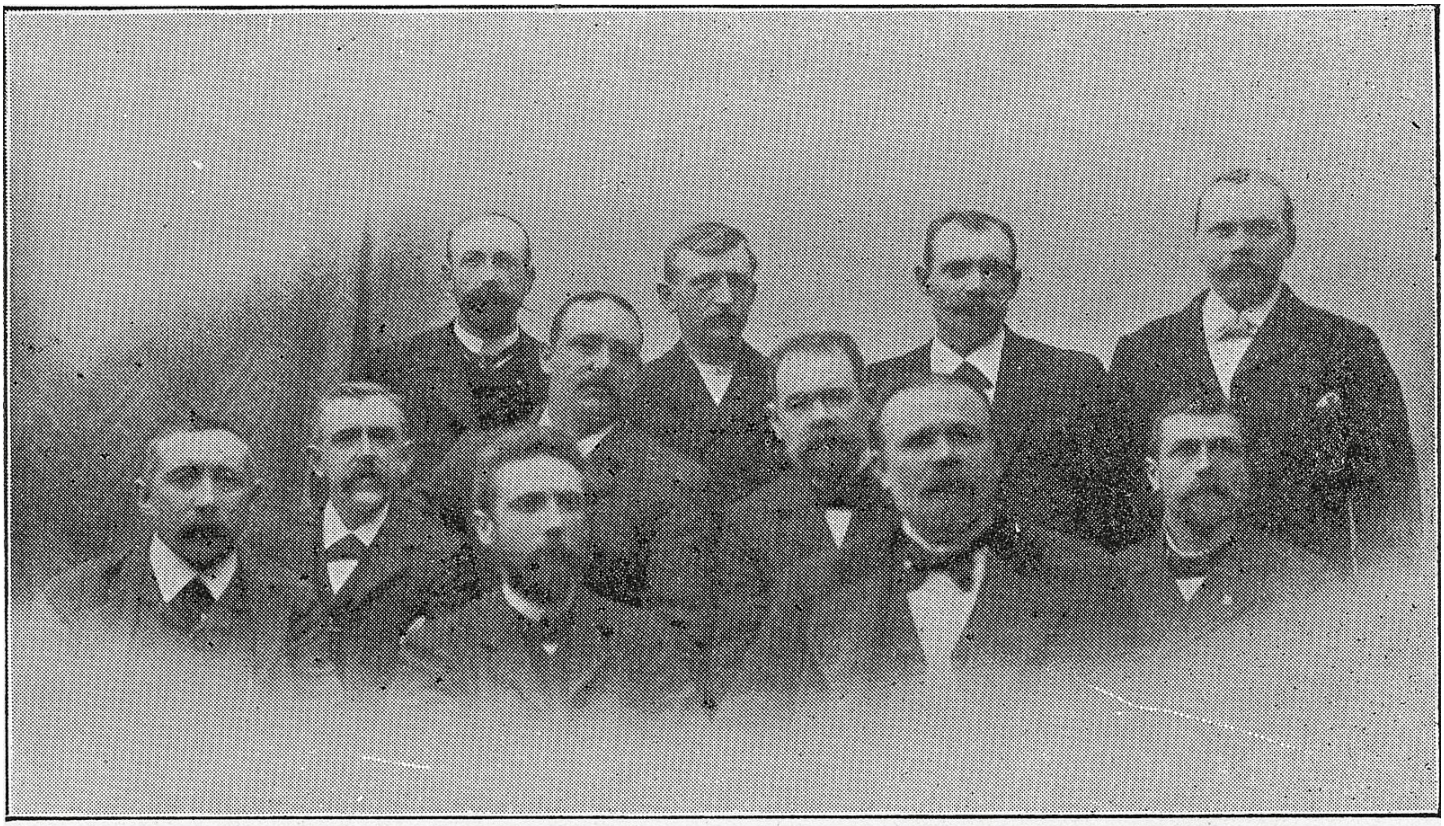

Bestyrelsen 1902.

Den 19. Januar afholdt De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab Møde i Arbejdernes Forsamlingsbygning på Kløvermarksvej angående Strejken, og efter Repræsentantskabets Møde afholdt De samvirkende Fagforbund generalforsamling samme Sted. På Repræsentantskabets Indstilling vedtog Generalforsamlingen Beslutningen om at godkende Søfyrbødernes Holdning, og det tilføjes: »For det Tilfælde, at der ikke kan opnås nogen Overenskomst med Rederiforeningen, bemyndiges Forretningsudvalget til at påligne Organisationerne de Bidrag, som måtte være nødvendige til den lovmæssige Understøttelse af de Organisationers Medlemmer, som erholder Pålæg om at nedlægge Arbejdet.« Den 26. Januar var der endnu intet Forlig, og den varslede Sympatistrejke trådte i Kraft.

Rederne besvarede Sympatistrejken med at erklære Lockout over for alle Søfolk og Havnearbejdere i danske Skibe. Denne Lockouts Hensigt var det, som vi senere skal erfare, at nægte Gentagelse af Forbundets Medlemmer ved Kampens Afslutning. Kampen førtes med megen Hårdhed fra Redernes Side, og de fik hertil kraftig Understøttelse fra Politimyndighedernes Side. Det kom til adskillige hårde Sammenstød mellem Strejkevagterne og Politiet, der gik frem med megen Brutalitet.

Skibsførerne og Maskinmestrene forsøgte nu at optræde som Mæglere i Striden, men slap meget uheldigt herfra, idet de afvistes fra begge Sider: Fra Redernes Side, fordi disse kun forfulgte det ene Mål at knuse Fyrbødernes Organisation, og fra Fyrbødernes Side, fordi de ledsagede deres Mæglingstilbud med en dum Fornærmelse af Fyrbøderne. De talte i Skrivelsen om „alle de uheldige Eksistenser, som nu gør Søfyrbøderne så ilde anskrevne hos Rederne“.

»Faklen« reagerede omgående og henviste til, at der i den sidste Tid netop var flere Maskinmestre dømt for Overfald og Voldshandlinger mod Søfyrbødere. Men der skulle blive gjort endnu et Forsøg på at forsone Parterne, og denne Gang af prins Valdemar. At dette skete på Søfyrbødernes eget Initiativ - efter Opfordring af en socialdemokratisk Folketingsmand - viser, at Forudanelsen om Nederlaget allerede var trængt ind i Rækkerne. Heller ikke denne Mægling ønskede Russer-Brandt - han slap ikke sit Mål.

Overmagten var dog de heltmodigt kæmpende Søfyrbødere for stor. Det var lykkedes Rederne at finde så mange Skruebrækkere, at de kunne holde den nødvendigste Skibsfart igang. Den øvrige Fagbevægelse led endnu efter den svære Kamp i Lockoutåret 1899, og Kapitulationen forestod. Den 5. Maj, altså efter 4 Måneders udholdende Kamp, samledes »De samvirkende Fagforbunds« Repræsentantskab for at drøfte Situationen.

Resultatet af denne Drøftelse blev nedenstående Dokument, der vedtoges med alle Stemmer mod 2: »Da de Forudsætninger, hvorunder De samvirkende Fagforbund tog sin Beslutning af d. 26. Januar, må anses for at være bristede, og da en Fortsættelse af Kampen under de foreliggende Forhold kun kan medføre en yderligere Lammelse af Erhvervslivet og bringe de pågældende Arbejdere Tab og Skade uden Udsigt til Resultat indenfor en rimelig Tid, vedtager Repræsentantskabet at hæve såvel Søfyrbøderstrejken som Strejken af Sømænd og Havnearbejdere under De samvirkende Fagforbund. Deraf følger, at den bebudede delvise Kuskestrejke ikke iværksættes.

Dansk Dampskibs-Rhederiforening har ved sin Optræden alene fremkaldt den nuværende Strid. Den har, ved vilkårligt at nedsætte Lønnen, ved at nægte Overenskomst med Arbejdernes Organisationer, ved at nægte disse Medlemmer Beskæftigelse og ved endelig at afslå Mægling i Striden vist, at den ikke ønsker et fredeligt Samarbejde med de organiserede Arbejdere, men at den tværtimod ønsker Krig med Arbejderklassen. Den bærer derfor selv Ansvaret for, hvad dette Forhold kan foranledige i Fremtiden.«

Dette betød den absolutte Kapitulation, og Beslutningen repræsenterer sikkert et af de tristeste Dokumenter i dansk Fagbevægelses Historie.

Virkningen af Nederlaget karakteriseres bedst i den Resolution, der Dagen efter vedtoges på et Medlemsmøde i Forbundet i Rømersgade, og som refereres af »Faklen« på følgende Måde: »Som Forholdene ligger for Tiden,

Veteranerne fra 1897.
A. Hansen, Rasmus Rasmussen, I. C. Hansen, Jørgen Pedersen, Vilh. Hansen, H. Thomsen, Niels Christensen, Hans Rasmussen og C. H. Thomsen.

er Fyrbøderne ikke bundne af nogen Forpligtigelse overfor Forbundet. Såfremt der fra Rhedernes Side bliver forelagt Fyrbøderne Erklæringer til Underskrift, er det tilladt at underskrive, og forøvrigt må i handle efter Konduite, da Forbundet ikke for Tiden er istand til fuldt ud som hidtil at varetage Eders Interesser. Der vil under disse Forhold ikke blive rettet nogen Bebrejdelse mod Eder fra Organisationens Side.«

KAMPEN OM ORGANISATIONSRETTEN

Dog, Troen var ikke opgivet; på samme Møde vedtoges det at sætte alt ind på at holde Forbundet sammen, således at det blev i Stand til at genvinde, hvad der var tabt. Dog måtte »Faklen« opgives, der udkom endnu et Par Numre, hvorefter den gik ind. Det skulle blive bitre Tider. Rederne med Russer-Brandt i Spidsen lod sig ikke Sejrens Frugter slippe af Hænde.

Rederiforeningen udstedte diktatorisk såkaldte „Forhyringsregler for Dæksfolk og Fyrfolk", og disse var en brutal Jernhæl på de Besejredes Nakke. Det hedder således i disse Regler: »Såvel Dæksfolk som Fyrfolk forpligter sig til ikke at være Medlem af nogen Fagforening i Kongeriget Danmark, sålænge de står i Tjenesteforhold til Skibe hørende under Dansk Dampskibs-Rhederforening. I Overtrædelsestilfælde kunne de straks afskediges.«

Den i Grundloven hjemlede Organisationsret var berøvet Søfyrbøderne af de overmodige Sejrherrer, der selv havde organiseret sig og yderligere i Kampen mod de Søfyrbødere, der kæmpede for Brødet, havde hentet Assistance hos udenlandske Kapitalistsammenslutninger.

Men ikke engang dette var Rederne nok. De oprettede et Kontrolkontor, hvorigennem al Hyreanvisning foregik. Ingen Reder måtte antage Mandskab uden om dette Kontor, man ville sikre sig, at der kunne foretages en Sigtning af Mandskabet, således at „Rebellerne" kunne holdes ude. Og endelig sattes Kronen på Værket. Der indførtes „Vidnesbyrdsbøger", som den, der ville søge Hyre, skulle være i Besiddelse af. I disse gaves Fyrbøderne Karakter for Ædruelighed, Fordragelighed, Opførsel, Duelighed osv..

Disse Bøger skabte en umådelig Bitterhed, og det tør nok siges, at Russer-Brandt ved sin utrolige Brutalitet netop nåede det modsatte af det, han tilsigtede. Langt ud over Søfolkenes Kreds, ja i hele den danske Arbejderklasse, var han i en årrække Genstand for det bitreste Had og Inkarnationen af den brutale Udbytter. Men netop denne Brutalitet gjorde, at Søfyrbøderne i Modgangens Tid sluttede sig stærkere sammen end nogen Sinde til Værn om deres Forbund. Det Had, der skabtes ved Undertrykkelsen, blev Sporen til Kampen for Organisationens Genrejsning.

Men det blev en Ydmygelsernes Tid, der kom efter den tabte Strejke; men alle Forfølgelser formåede ikke at knække Søfyrbødernes Vilje til at genopbygge den demolerede Fæstning. Trods Organisationsforbuddet stod de tæt Vagt om Forbundet, rigere på Erfaring, som de var blevet gennem Kampen. Det, det nu på første Hånd gjaldt om, var: 1) at få afskaffet de forhadte Skudsmålsbøger; 2) at få den ydmygende Form for Anvisningen ændret; 3) at få Organisationsretten anerkendt og Forbundet anerkendt som Forhandlingspartner. Men det skulle blive en besværlig Vej at tilbagelægge.

I August 1903 rettede »De samvirkende Fagforbund« ved dets Formand, Martin Olsen, en Henvendelse til Rederiforeningen med Anmodning om, at Forbuddet mod, at Søfyrbøderne, der var Medlemmer af Forbundet, antoges i Skibene, ophævedes. Det blev en blank Afvisning, Rederne nægtede overhovedet en Forhandling om Spørgsmålet.

Den 14. Oktober 1905 fratrådte Russer-Brandt som Næstformand i Rhederiforeningen efter også at være afgået som Direktør for „Det Forenede Dampskibs Selskab". Det var blevet Rederne klart, at Fordelen ved hans Ledervirksomhed var problematisk, idet hans brutale og hensynsløse Fremfærd skabte et Had hos Søfyrbøderne, som på mange Måder var ufordelagtigt for Rederne. Den 6. Juli 1906 faldt da den første Skanse, idet Rhederiforeningen indgik på at afskaffe de forhadte Skudsmålsbøger, og samtidig forandredes „Kontrolkontoret"s Karakter, idet det ændredes til et Lægekontrolkontor, der endnu eksisterer.

I Maj 1907 rettede »De samvirkende Fagforbund« igen en Henvendelse til Rhederiforeningen med Krav om Optagelse af Forhandlinger over Søfolkenes Organisationsret. Denne Gang med bedre Resultat, idet sådanne Forhandlinger kom i Gang, og på et Møde den 6. Juli 1907 - årsdagen efter Skudsmålsbogens Afskaffelse - indgik Rederne på at ophæve Forbuddet mod, at Sømænd og Søfyrbødere måtte være Medlem af nogen Fagforening. Dette var naturligvis et stort Skridt frem på Vejen til Anerkendelse af Organisationsretten, men ikke alt. Endnu nægtede Rederiforeningen at forhandle med Forbundet og hævdede Redernes frie Ret til selv at bestemme over Løn- og Arbejdsvilkårene.

Der skulle endnu gå 4 år, før Forhandlingsretten og dermed den fulde Organisationsret anerkendtes. I Maj 1910 skriver Søfyrbødernes og Sømændenes Forbund til Dansk Dampskibsrederiforening om en Overenskomst. Søfyrbøderne gør opmærksom på, at de siden Strejken i 1902 igen har genrejst deres Organisationer, så de fuldt ud må regnes som et Led i den danske Fagforeningsbevægelse. Efter Forslaget skulle Hyren være 70 Kroner månedlig foruden Kost. Rederiforeningen afviste aldeles Tanken om nogen Overenskomst med Fagforbundene.

I Januar 1907 var det pâny blevet vedtaget at udgive »Faklen«. Forbundet indmeldte sig i „International Transportarbejder Federation" (I. T. F.), og i Dagene d. 23.-27. August 1910 holdtes en almindelig Transportarbejderkongres i København. Den vedtog en international Strejke, ifald Rederne fremdeles vil nægte at underhandle med Organisationerne og imødekomme rimelige Krav. Der deltog 40 Delegerede og 14 Gæster. De repræsenterede 150,000 Havnearbejdere, 27,000 Fyrbødere og Matroser og 113,000 Banearbejdere. Under Forhandlingerne frafaldt Englænderne et Krav om Dannelse af et særligt Internationalt Sømandsforbund, imod at Tyskerne ville støtte deres Krav om Strejke, når Tidspunktet var belejligt.

De danske Søfolk kunne herefter regne med international Støtte, ifald Rederne fortsatte deres Halstarrighed. Under dette Pres skete der det, at Rederne erklærer sig villige til at deltage i et Fællesmøde med Sø-arbejdernes Repræsentanter og Repræsentanter for Forretningsudvalget for Fagforbundene. Mødet fandt Sted den 3. Oktober i Arbejdsgiverforeningen. For Rederiforeningen mødte direktør Kronmann, direktør Sass og grosserer A. O. Andersen. Mellem Arbejdernes Repræsentanter var Formanden og Sekretæren for De samvirkende Fagforbund Carl Madsen og Gran, Formanden for Søfyrbødernes Forbund, Jæpelt, og Formanden for Sømændenes Forbund, Andersen.

Rederne var straks afvisende. Hr. Kronmann meddelte, at Rederiforeningen havde besluttet at forhøje Hyren med 5 Kr. pr. Måned efter et års Tjeneste i samme Rederi. - Søfyrbøderne kunne ikke nøjes hermed. De

krævede ved Påmønstringen en Hyre af 70 Kr. samt en Overenskomst, der tillige omfatter Arbejdsforholdene i Skibene.

Rederiforeningens Repræsentanter hævdede, at Grunden til, at de ikke kunne indrømme nogen Slags Forbedring eller Overenskomst med Fagforeningen var den, at de var Medlemmer af »Shipping Federation«, som har taget den Beslutning, at »vi kender ikke nogen som helst Organisation indenfor Skibenes Besætninger«. - På Grund af disse Udtalelser, som ikke var til at misforstå, erklærede Søfyrbøderne, at de ville forelægge Sagen for Centralrådet for den Internationale Transportarbejder Federation.

Styrkede gennem en Vækst af Organisationen, således at denne nu praktisk talt omfattede samtlige Søfyrbødere, og gennem det internationale Tilsagn om Støtte - om fornødent ved international Transportarbejderstrejke, satte nu Forbundet al Kraft ind på at bryde Redernes Modstand. Der iværksættes en omfattende Agitation, og langt ind i borgerlige Kredse forstodes det, at Redernes reaktionære Holdning kunne få skæbnessvangre Følger.

Den 29. December kom der da også et nyt Møde i Stand, og i dette deltog ikke Hr. Kronmann, idet han siden det første Møde var bleven trukket tilbage fra sin Stilling som Formand for Rederiforeningen. Der opnåedes dog ikke Enighed. Alligevel aftaltes en ny Forhandling, i hvilken hverken De samvirkende Fagforbund eller Arbejdsgiverforeningen skulle deltage. Det skulle altså blot være Sø-Arbejdere, der forhandlede.

Den 6. Januar blev Forhandlingerne igen optaget. De blev også denne Gang resultatløse, idet Rederne kun ville strække sig til en Lønforhøjelse af 2 Kr. 50 Øre pr. Måned for befarne Fyrbødere, og de ville kun gå ind på en 5 Kroners Forhøjelse pr. Måned for de Fyrbødere, som havde sejlet eet år i samme Rederi. Søfyrbøderne krævede Begyndelseshyren fastsat til 65 Kr., men Rederne ville kun acceptere disse 65 Kr. på Betingelse af 5 års Garanti for, at Fyrbøderne i dette Tidsrum ikke stillede yderligere Krav. Denne Garanti var det umuligt for Søfyrbødernes Repræsentanter at give, og Forhandlingerne blev igen afbrudte.

Endelig kom Dagen, hvor den årelange Kamp for Organisationsretten skulle bringe Frugt og Søfyrbøderforbundet igen komme på Linie med Landets øvrige Fagorganisationer. Den 10. Maj var der pány Forhandling, og her opgav Rederne endelig Modstanden og underskrev Overenskomsten. Efter denne skulle Hyren for Fyrbødere være 62 Kr. 50 Øre til d. 1. Juni 1914, men derefter 65 Kr. pr. Måned. Der var desuden en Række Detailbestemmelser, deriblandt at Overarbejdet betaltes med 45 Øre i Timen.

Det var en Lønforhøjelse, men den overvejende Betydning ligger naturligvis deri, at Rederne endelig var tvunget til at opgive deres Modstand mod Organisationsretten. 9 år havde det varet, men vort Forbund gik hærdet og styrket ud af Kampen, Redernes Plan om at tilintetgøre vort Forbund og gøre sig til eneherrer på Arbejdspladsen, var strandet på vore Medlemmers faste Klassebevidsthed.

Som tidligere omtalt kom den Fagforening, der grundedes 1893, kun til at bestå af Fyrbødere. Den i 1890 opløste bestod af Fyrbødere og Matroser. Men i Januar 1909 rejste Sømændenes Forbund Tanken om en Sammenslutning af begge Forbund i eet. I 1910 kom Forslag om Sammenslutning til Afstemning i begge Forbund, men forkastedes af Sømændene med 255 Stemmer mod 121, medens det vedtoges af Fyrbøderne med 364 Stemmer mod 70.

Spørgsmålet rejstes dog allerede igen i 1912, efter at Søfyrbøderforbundet havde udmeldt sig af »De samvirkende Fagforbund«, men blev også denne Gang forkastet af Sømændene, medens Fyrbøderne afgav 388 Stemmer for Sammenslutning og kun 14 imod. På en Generalforsamling den 13. Januar 1918 blev der af Formanden for Sømændenes Forbund forelagt Forslag om Sammenslutning. Forslaget vedtoges eenstemmigt, og det blev besluttet at indkalde til en Fællesgeneralforsamling for Medlemmerne af de to Forbund. Denne afholdtes den 2. Juni, men endte i Virvar uden at træffe nogen Beslutning, og på den næstfølgende Generalforsamling vedtog da Fyrbøderne foreløbig at henlægge Sagen.

I Maj 1913 indledes Forhandlinger med Rederne om en Lønforhøjelse. (Det var som omtalt i 1911 lykkedes at få Organisationsretten tilbage og med den Forhandlingsretten). Resultatet heraf var blevet, at Hyren fra Januar 1914 var blevet hævet til 67 Kr. 50 Øre i alle Tramp-Både, hvilket altså var den laveste Hyre, som blev budt. I alle Kulbådene var Hyren 72 Kr. 50 Øre; i andre Både, således Grønlandske Handels 80 Kr., i Kryolit-Bådene ligeledes 80 Kr., og i ØKs Både var Hyren 70, 75 og 80 Kr. - Fra d. 1. April 1914 skulle Hyren forhøjes til 70 Kr. pr. Måned. Men så kom Verdenskrigen.

Chr. Jæpelt
Formand
Januar 1906 — Januar 1919.

VOR STILLING UNDER DEN FØRSTE VERDENSKRIG

Den umiddelbare følge af den første Verdenskrigs Udbrud i 1914 var en Oplægning af Tonnagen med påfølgende Arbejdsløshed for en stor Del af vore Medlemmer.

På en den 13. August afholdt Generalforsamling blev der fra vore Medlemmer, der arbejdede i Englandsbådene, stillet Krav om Forhøjelse af Hyren samt Krigsskadeserstatning på Grund af den Fare, der var forbundet med Sejladsen over Nordsøen, efter at Tyskerne havde udlagt Miner. Efter Forhandlinger med Rederne blev Hyren sat op fra 70 til 140 Kroner, samt 4000 Kroner til de Efterladte i Tilfælde af Dødsfald ved ulykkelig Hændelse. Fra og med d. 8. Oktober betaltes der Krigstillæg for al Fart på Nordsøen.

Da Aftalen om Krigstillægget blev truffet, var Krigssituationen en anden, end den blev i Begyndelsen af 1916, idet der nemlig på det sidstnævnte Tidspunkt var blevet torpederet flere neutrale Skibe uden mindste Varsel. Dette Forhold bevirkede atter, at Fyrbødere og Sømænd ønskede Krigstillægget forhøjet. De opsagde derfor det hidtil gældende. Men ved et Mæglingsmøde fastholdt Rederiforeningen, at denne Opsigelse var ulovlig. Ved Forhandlinger opnåedes et Forlig, ifølge hvilket der fra og med d. 1. April for al Fart mellem Danmark og England betales et Krigstillæg af 70 Kr. pr. Måned og pro rata pr. Dag.

I Maj 1916 andrager Søfyrbøderforbundet ligesom en Række andre til Søfarten knyttede Foreninger og Organisationer Regeringen om, at der af de ved Fragtskatten indkomne Beløb må blive taget Hensyn til de Efterladte, der ved Krigsulykke har mistet deres Forsørgere, samt til dem, der under Udførelse af deres Arbejde på Grund af Krigen er blevet Invalider.

Redernes glubende Fortjenester illustreres bedst gennem den kæmpemæssige Stigning af Fragten for Kul. I September 1916 var Fragten her steget fra 32 Øre til 2 Kr. 52 Øre pr. Hektoliter. På en følgende ekstraordinær Generalforsamling vedtoges et af Rederne stillet Tilbud, ifølge hvilket Fyrbøderne i Stedet for 40 Kr. Tillæg for

Turen til Bergen skulle have 70 Kr. Hertil lægges endvidere 60 Procent, eller 10 Procent mere end det sidste Tilbud lød på.

Den 7. Maj 1917 afholdtes pâny ekstraordinær Generalforsamling. Formanden oplyste, at Arbejdernes og Redernes Repræsentanter havde været samlede og forhandlet med Forligsmanden 10 Timer i Træk. Resultatet var blevet et Mæglingsforslag, som det sikkert var vanskeligt at opnå bedre. Forslaget fastsatte bl. a. Betingelserne for Udbetaling af Krigstillægget til Besætningerne på de den 1. Februar stoppede Skibe i England. Det skal være 70 Kr. pr. Måned pro rate, og Udbetalingen skal ske fra den 1. Februar. For Passagerskibe i transatlantisk Fart betales dobbelt Krigstillæg. For Fart i de af Centralmagterne etablerede Farezoner betales yderligere fra Ankomst respektiv Afgang fra Havn, indtil Farezonen passeres, 10 Kr. pr. Dag pr. Mand af alle Mandskabsklasser. Dette betales ikke under Ophold i Havn. Krigstillæg skulle gælde for al Fart - uanset Lastens Beskaffenhed, forsåvidt Rejsen er godkendt af Krigsforsikringen for danske Skibe. Farttillæg betales indenfor Linierne Skagen-Vinga og Ystad-Gedser med 25 Kr. pr. Måned pro rata pr. Dag for alle Mandskabsklasser. Ulykkesforsikringen forhøjes fra 4000 til 8000 Kr.

I »Faklen« for Maj 1917 offentliggøres Reglerne for Betaling af Krigstillæg. Udover den hidtil gældende Hyre betales fra og med d. 1. April for alle under »Dansk Dampskibsrederiforening« hørende Skibe (med Undtagelse af sådanne, for hvilke der er fastsat særlige Regler) i Krigstillæg for Tømmermænd og Bådsmænd kr. 80; Matroser kr. 70; Letmatroser kr. 60; Jungmænd kr. 50; Fyrbødere og Kullempere kr.70; Alt pr. måned og pro rata pr. dag. For Fart inden Linierne Skagen-Vinga og Ystad-Gedser betales et Fartstillæg af 25 Kr. pr. Måned og pro rata pr. Dag for alle Mandskabsklasser. For Passagerskibe i transatlantisk Fart betales et Krigstillæg, der er det dobbelte af de ovenfor nævnte Tillæg. For Fart i de af krigsførende Magter etablerede Farezoner betales tredobbelt Krigstillæg. Ulykkesforsikringen fastsættes for Død og Invaliditet til et Beløb af indtil 8000 Kr.

Krigen fik den ulykkelige Konsekvens, at det så vigtige internationale Samarbejde indenfor International Transportarbejder Federation skulle briste. De engelske Ledere for Søfolksorganisationerne erklærede, at de efter Krigen ikke ville sejle med tyske Kolleger. Der udviklede sig en Diskussion, navnlig ved Indlæg fra Havelock Wilson som Leder af de engelske Søarbejderes Organisation på den ene side, og J. Døhring for det internationale Transportarbejderforbund, angående tyske og engelske Forbundsmedlemmers gensidige Stilling til hverandre, når Krigen engang sluttes. Englænderne, der havde erklæret Undervandsbådskrigen for barbarisk og folkeretsstridig, får af Tyskerne følgende Svar: »Undervandsbådskrigen mod Handelsskibe er, som den tyske Regering gentagne Gange officielt har erklæret, kun et Nødmiddel imod den ligeså barbariske som fejge engelske Blokade og Udsultningskrig, gennem hvilken også Oldinge, Syge, Hustruer og Børn bliver ramt. Den tyske Regering har i sine Noter til Amerika erklæret sig rede til straks at indstille Undervandsbådskrigen imod Handelsskibe, hvis England vil ophæve Sulteblokaden.«

At det også kneb for de danske Søarbejderes Repræsentanter under de svære Forhold at holde Hovedet klart fremgår af de Beslutninger, der blev truffet på den Internationale Søfartskonference, der i August 1917 blev afholdt i London, hvor de danske Søfolksorganisationer var repræsenterede. Der krævedes på denne Konference, at Oprejsning skulle ydes af Tyskland og Østrig for den inhumane Krigsførelse, og det besluttedes, at den internationale Konference forpligter sig til - medmindre de nuværende Metoder for tysk Undervandskrig ophører - i Fremtiden at nægte at sejle med noget Skib, der har Folk fra Centralmagterne ombord. Og det besluttedes, at alle de tilstedeværende Delegerede skulle anbefale deres Organisationer at udmelde sig af „International Transportarbejder Federation" samt at der vælges et internationalt Forbundsudvalg af Repræsentanterne for de Søfarendes Foreninger i de allierede og neutrale Lande. Fremdeles at der nedsættes et internationalt Udvalg til at tage de nødvendige Skridt til at træffe Forberedelser til en fremtidig international Konference. Udvalget sammensattes af en Repræsentant for hvert Land, og det overlodes hvert Land at vælge sit eget Medlem. Det vedtoges endelig, at en international Konference skulle afholdes i København inden Udgangen af året 1917.

På et Møde den 13. Januar 1918 udmeldte Søfyrbødernes Forbund sig derefter af International Transportarbejder Federation og søgte sammen med Ententemagternes Søfolks-Ledere at danne en ny „Entente-Internationale" under Havelock Wilsons Førerskab.

I »Faklens« novembernummer samme år citeres Havelock Wilson således, og det var antagelig Programmet for den nye „Internationale": »I et bestemt Antal år, som senere vil blive fastsat, men som til Dato er 7 år og 5 Måneder, vil vi nægte at sejle med tyske Kammerater, med tyske Varer og med tyske Passagerer, ligesom vi også vil nægte at sejle med Skibe, som går til tyske Havne. Og i denne Beslutning er vi alle enige: Matroser, Fyrbødere, Maskinmestre, Styrmænd og Kaptajner.«

Niels Nielsen
Formand
Januar 1919—Maj 1919

Således var I. T. F. foreløbig slået ihjel, og det internationale Samarbejde mellem Søfartsorganisationerne ophørt. I Stedet for netop under de svære Forhold at søge Proletariatet i de krigsførende Lande knyttet sammen til Kamp mod den Krig, i hvis Opståen det ikke havde Lod eller Del, gik Lederne med deres Bourgeoisi ud i en chauvinistisk Ophidselseskampagne, som bedst er udtrykt i Havelock Wilsons hadefyldte Udfald mod de tyske Søfolk, som var lige så uskyldige i Krigen som de engelske.

Under Krigen blev 251 danske Skibe sænkede eller minesprængte, og der omkom herved 518 Mennesker, nemlig 53 Kaptajner, 64 Styrmænd, 59 Maskinmestre, 179 Matroser, Tømmermænd og Sejlmagere, 67 Fyrbødere, 18 Drenge, 3 Fiskere, 66 Hovmestre og Kokke, 9 Ubekendte.

Den 1. Juni 1919 udløb den 8-årige Overenskomst, der var indgået i Maj 1911. Der rådede en stærk Kampstemning blandt Medlemmerne, der ønskede en alvorlig Forbedring af såvel Hyren som Arbejdsforholdene i Almindelighed. Den tarifmæssige Hyre var for en Fyrbøder 75 Kr. mdl. og for en Lemper 50 Kr.. Som Indledning til Lønkampen afsatte en Generalforsamling i Januar den hidtidige Formand, Chr. Jæpelt, der havde mistet Medlemmernes Tillid. Til Formand valgtes nu Niels Nielsen, der dog allerede den 4. Maj afløstes af Richard Jensen.

Rederne fremkom den 11. Maj med et Tilbud om at yde en Månedsløn af 215 Kr., men forlangte Arbejdstiden ved Land forlænget til 9 Timer. Tilbuddet afvistes blankt, og det besluttedes at afsende 1. Strejkevarsel.

Fredag den 23. Maj afholdtes atter en ekstraordinær Generalforsamling. Formanden meddelte, at Rederne nu var villige til at betale 275 Kr. i Hyre, ligesom 8 Timers Arbejdsdag ved Land kunne antages, hvorimod de ønskede, at Bakstørn og Askeophivning i Søen skulle udføres udover de 8 Timer. Rederne har ønsket, at om Hyren på 275 nås, skal der i dette Beløb være inkluderet Dyrtidstillæg og Krigstillæg; de har bestemt ønsket dette, medens Fyrbøderne fordrede dette Beløb som fast Hyre, for at man ikke næste år skulle have Besvær med denne Tilføjelse. Der var budt 180 Kr. for Kullempning, i Overtidsbetaling 1 Kr. i Timen, og 50 Øre for hver påbegyndt halve Time. I Dagløn var budt Kr. 1,25 i Timen fra 6 Morgen til 6 Aften, derefter et Tillæg af 50 Procent til Kl. 9 Aften, og 100 Procents Tillæg i Tiden fra 9 Aften til 6 Morgen.

Dette Tilbud afvistes også, hvorefter der endelig afsluttedes Overenskomst mellem Dansk Dampskibs-Rhederiforening og ØK på den ene Side og Søfyrbødernes Forbund på den anden, bindende fra d. 1. Juni 1919 til d. 31. Maj 1920, opsigelig med tre Måneders gensidigt Varsel forud. Herefter får Fyrbøderne 275 Kr. pr. Måned, Motormændene 300 Kr., Kullempere 200-180 Kr. I Søen er Arbejdstiden 8 Timer. Overtid betales med 150 Øre pr. Time. En ganske lignende Overenskomst blev afsluttet med Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise.

Rederne var meget utilfredse med denne Overenskomst. Navnlig at der indførtes treskiftet Vagt for Dæksmandskabet. I Rederiforeningens Jubilæumsskrift siges: »Under Forhandlingerne gjorde Rederiforeningen sig store Anstrengelser for at undgå denne Bestemmelse, ja, man gik endog så vidt, at man tilbød Sømændenes Forbund 1/2 Mill. Kr. til Opførelse af en Administrations- og Forsamlingsbygning for at frafalde dette Krav.«

GENERALSTREJKEN I 1920

Vort forbunds overenskomst skulle som ovenfor sagt udløbe d. 1. Juni, men allerede fra d. 12.-14. Februar afholdtes i Stockholm en Konference, hvori Forbundet var repræsenteret af Richard Jensen og Thorkildsen. Resultatet blev her Dannelsen af en skandinavisk Sammenslutning af Søfartsorganisationerne („Skandinavisk Samorganisation"), som var en Del af „International Seafarers Federation", Entente-Internationalen, som lededes af Havelock Wilson.

Den 3. Marts afholdtes en Fællesgeneralforsamling mellem Sømændene og Fyrbøderne og her vedtoges eenstemmigt Retningslinierne for det fælles Samarbejde mellem de to Forbund. Dette skulle praktiseres i en Fællesbestyrelse og Chr. Borgland valgtes til Forretningsfører. Midt under disse Kampforberedelser indtraf Begivenheder, som skulle blive af omfattende Betydning for vort Forbund. På tilskyndelse af Etatsråd H. N. Andersen og under Påskud af Regeringens Holdning i det sønderjydske Spørgsmål, foretog Kongen et Statskup og afsatte Regeringen Zahle, hvori Stauning var Kontrolminister.

»Faklen« for Maj 1920 siger herom: »Begivenhederne har stået i Storkampens Tegn. Begyndelsen blev gjort af »Dansk Arbejdsgiverforening« som midt i Marts blæste i Krigstrompeten og udsendte Lockout varsel overfor ca. 150,000 Arbejdere. Den med så megen Brask og Bram indledede faglige Storkamp blev imidlertid stillet i Skygge af en endnu større Strid. Ved et Statskup fra Kongens Side blev Ministeriet Zahle afskediget uden at de nødvendige Formaliteter var iagttagne. De samvirkende Fagforbund indkaldte til Generalforsamling Onsdag den 31. Marts, hvor det vedtoges at erklære Generalstrejke.

De udenforstående Fagforeninger, deriblandt Sømændenes og Sø-Fyrbødernes Forbund og Dansk Sø-Restaurationsforening blev forinden indbudt til et Møde på Christiansborg. Her forespurgte Folketingsmand Borgbjerg på Socialdemokratiets Vegne, om man fra de udenfor De samvirkende Fagforbund stående Organisationers side ville gå med til en Generalstrejke for at få Statskupmændene fjernede.

Hertil svarede man ja, på Betingelse af, at den faglige Situation løstes på en for Arbejderne tilfredsstillende Måde, idet man, specielt fra Søfartsorganisationernes Side ikke ønske at gå i Strejke nu og så igen den 1. Juni. Der blev endvidere stillet 3 principielle Krav: Løsladelse af alle politiske Fanger, Afskaffelse af Septemberforliget og den civile Værnepligtslov. Til disse Kravs Gennemførelse stillede Socialdemokratiet sig solidarisk, og Borgbjerg fandt, at de var ganske selvfølgelige.

Onsdag den 31. Kl. 6 trådte Strejken i Kraft fra Søfartsorganisationernes Side. Fra Post, Telegraf, Jernbane, Vand- og Gasværker og Sporvogne skulle Strejken først være effektiv fra Tirsdag Morgen. Søndag Nat opnåedes et Forlig, og Generalstrejken blev afblæst Mandag Morgen uden at nogle af de udenforstående Organisationer var blevet taget med på Råd. Således endte denne Påskehelligdags »Generalstrejke«.

Imidlertid strejkede vi videre, og fra Redernes Side er der absolut intet gjort for at få denne fra Lovgivningsmagtens Side iværksatte Strejke afsluttet, - tværtimod, man har fra Redernes Side forlangt Medlemmerne straffet for Rømning og tilbageholdt deres tilgodehavende Hyre. Hvorledes man kan få det til at rime med Lov og Ret, at man vil have de Søfarende straffet, medens selve generalstrejkemændene Zahle, Borgbjerg, C. F. Madsen, og hvad de nu hedder allesammen skulle gå fri - er ikke let for noget fornuftigt tænkende Menneske at begribe. Vi fortsætter Kampen til Sejren er vundet og hele den internationale Arbejderklasse står bag os, derom har vi fået talrige Beviser som aldrig nogensinde før.«

Vi kastedes således ud i Kampen på et tidligere Tidspunkt end beregnet, idet vi fulgte Generalstrejkeparolen. De Løfter, der var stillet os om at vort faglige Mellemværende med Rederne skulle blive bragt i Orden samtidigt, svigtedes, og vi var tvunget til alene at føre Kampen videre. Det blev en af de hårdeste Kampe, vort Forbund har ført.

Såvel Søfyrbødernes som Sømændenes Forbund indklagedes af Rederiforeningen for Den faste Voldgiftsret, hvor vort Forbund idømtes en Bøde på 300,000 Kr. og Sømændenes Forbund 400,000 Kr. for „Iværksættelse af ulovlig Strejke" samt Sagens Omkostninger, hvilke Penge dog selvsagt ikke betaltes. Fra Overklassens Side organiseredes den såkaldte „Samfundshjælp", en Strejkebryderorganisation sammensat af Overklasseknægte og anden Bærme. Rederiforeningen oplyser selv, at det i Løbet af de 2 Måneder, Strejken varede, lykkedes at få sat 183 Skibe i Fart bemandet med 4000 af disse Individer.

Dette muliggjordes derigennem, at der fra den øverste Ledelse indenfor Socialdemokratiet som fra Fagbevægelsen sattes en infernalsk Hetz ind mod os. Vi, der uden Betænkning havde erklæret os solidariske og var trådt ud i Kampen, da der kaldtes på os, var daglig Genstand for Overfald i hele Pressen med Undtagelse af den revolutionære. Det lykkedes også for disse Ledere at forhindre, at Kuske og Chaufførerer iværksatte en konsekvent Boykot af „Samfundshjælpen". Dog skal det her siges, at en Række Fagforeninger ydede os såvel moralsk som økonomisk Understøttelse i Kampen.

Slagteriarbejderne og Murerarbejdsmændene ydede således et obligatorisk Bidrag på 5 Kr. pr. Medlem eller ca. 5000 Kr. ugentlig, og Murerne 2 Kr. pr. Medlem eller 2500 Kr. ugentlig. Alene på 2 Uger sendte „Svenska Sjømans-Union" 50,000 Kr. til de kæmpende Søfolk og Havnearbejdere her i Landet. Naturligvis ydedes der os ingen Hjælp fra Havelock Wilsons „Entente-Internationale".

De Krav, der fra vor Side opstilledes til Rederne, var følgende: 1) Ophævelse af Straffeansvar (Rømning) og Udbetaling af tilgodehavende Hyre til vore Medlemmer; 2) a. Revision af Overenskomsten; b. Hyren pr. Måned Kr. 275, 400 og 425; c. 2 månedlige Fridage og 14 Dages årlig Sommerferie; d. Tillids- og Mæglingsmænd om Bord i Skibene.

Det lykkedes ikke de Strejkende at gennemtvinge de opstillede Krav. Men trods alt lykkedes det at gennemføre en Hyreforhøjelse på 15 pCt. eller til 322 plus 10 Kroner mdl. Rederne måtte forpligte sig til at udbetale tilgodehavende Hyre til vore Medlemmer. Betalingen for Overarbejde blev næsten fordoblet. Og selvom det ikke formelt blev fastslået, at Skruebrækkerne skulle fjernes fra Skibene, skete dette dog i Praksis, fordi Søfolkenes Kampmod ikke var knækket, ligesom Rederne nogle Måneder efter måtte anerkende Forbundets Hyreanvisning, fordi deres Forsøg på fri Forhyring gav Anledning til „alt for megen Uro“.

Men det skal erkendes, at den Sabotage, der var øvet mod os, og ikke mindst dette, at vor Kamp var fremprovokeret den 31. Marts, havde stillet vort Forbund i en vanskelig Situation. Strejkens Resultat var dog den højeste Hyre i Forbundets Historie, men endnu vigtigere var det, at det var lykkedes at slå Redernes Angreb på vort Forbund tilbage, efter mere end 2 Måneders Kamp var der ingen Vaklen i Rækkerne, og trods al Sabotage hentede vi en Hyreforhøjelse på 15 pCt. hjem. Søfyrbøderne og de øvrige Søtransportarbejdere havde vist, at de ville og kunne kæmpe, og Strejken lammede for en Tid det samlede Borgerskabs Angrebsplan.

Rich. Jensen
Formand
Maj 1919—Juli 1920

Richard Jensen, der samtidig ved en Urafstemning var genvalgt til Formand, nedlagde sit Mandat. Medlemmerne protesterede herimod, men da Richard Jensen fastholdt sit Ønske, valgtes Erik Jakobsen til Formand. På en Fællesgeneralforsamling den 25. August samme år blev det vedtaget at ophæve Fællesledelsen for de to Forbund.

I August 1921 henvendte Forbundsledelsen sig til daværende Arbejdsanvisningsdirektør Jensen Sønderup og anmodede denne om at være Mellemmand ved en Henvendelse til Rederiforeningen med Tilbud om Forhandling om en frivillig Lønreduktion. Formålet angaves at være at få de oplagte Skibe ud at sejle. Arbejdsanvisningsdirektøren indkaldte da til et Møde den 8. August, hvori deltog Repræsentanter for Rederiforeningen samt for alle Mandsskabsorganisationerne .

Der stilledes her fra Mandskabsorganisationernes Side Forslag om en frivillig Lønreduktion på 20 pCt. mod at Rederne forpligtede sig til at sætte et bestemt Antal Skibe i Fart. Forslaget afvistes blankt af Rederne.

Den 14. August var indkaldt til Møde i Kæden, hvor Havelock Wilson søgte at overtale Søfolkene til at indgå på Lønreduktion. Søfolkene, der var rystede over denne Form for international Assistance, gjorde dog kort Proces med Wilson og sørgede for, at han måtte forlade Talerstolen.

Senere erklærede Rederne sig dog villige til at gå med til de stillede Betingelser for 20 pCt. Lønreduktion, at et bestemt Antal Skibe sattes i Fart, men Søfyrbødernes Forhandlere stillede nu Kravet om, at Overenskomsten, der udløb pr. 31. December, samtidig forlængedes. Dette satte Rederne sig absolut imod, og Forhandlingerne standsede. Rederne opsagde derefter Overenskomsten til Udløb d. 31. December 1921.

Den 3. November påbegyndtes Forhandlingen, og det var mærkbart, at Rederne havde fået Appetit gennem Forhandlingerne om „frivillig" Lønreduktion. Om Resultatet af Forhandlingerne siger Rederne: »De nye Overenskomster medførte meget betydelige Lønreduktioner med automatisk Lønregulering efter Pristallet og betød desuden Afskaffelse af en Del af de urimelige Bestemmelser, som i Skibsfartens gode år havde indsneget sig i Forhyringsvilkårene. Den Forståelse og Resignation, der fra Besætningernes (Jacobsen og Wilson?) Side blev udvist ved Afslutningen af disse Overenskomster fortjener al mulig Anerkendelse.«

Redernes Taknemlighed over udvist Resignation er ikke uforståelig, idet Lønreduktionerne var over 50 pCt. Donkeymænd, Storekeepere og Opringere Kr. 205,00; Fyrbødere og Motormænd Kr. 185,00; Kullempere over 22 år Kr. 125,00; Kullempere under 22 år Kr. 100,00.

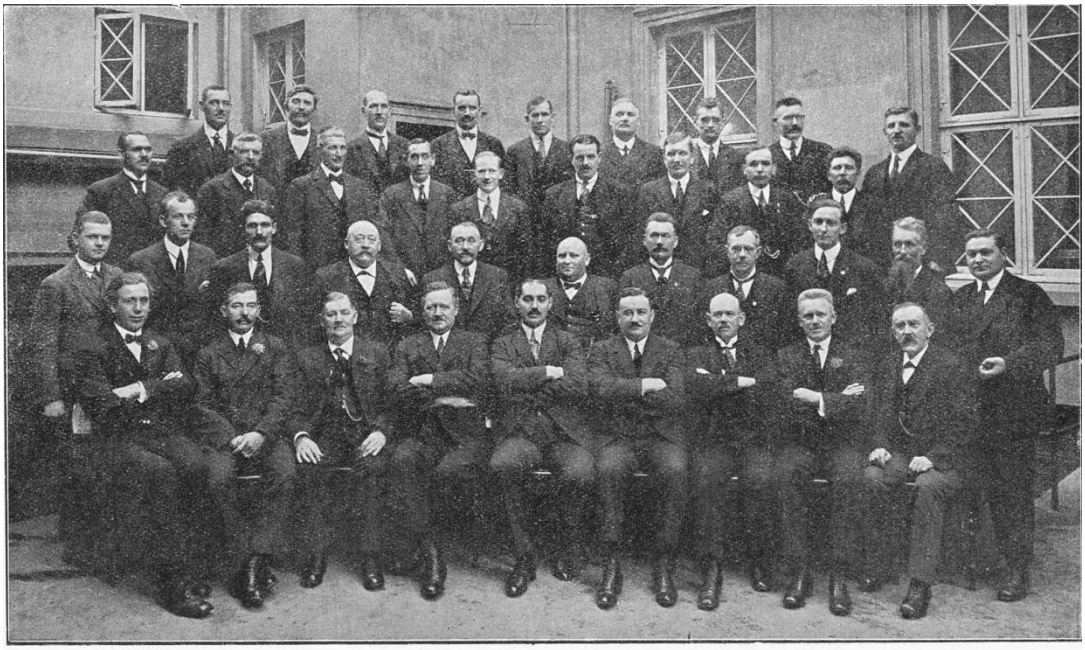

Forbundets første Kongres 1923.

I årene 1923 og 24 forlængedes vore Overenskomster uden Kamp og uden væsentlige Ændringer. 1925 skulle blive et Kampens år. Arbejdsgiverne havde allerede i Efteråret 1924 opsagt Overenskomsterne for alle de Fag, hvis Overenskomster udløb til Februar 1925; med de senere tilkomne Opsigelser omfattedes ialt cirka 150,000 Arbejdere.

De Tilbud, der under Forhandlingerne stilledes af Arbejdsgiverne, var uantagelige for Arbejdsmandsforbundet, der ønskede at forelægge dem for en kompetent Forsamling. Arbejdsgiverne ville dog Kampen, og forinden Arbejdsmændene kunne tage Stilling, gik Arbejdsgiverne til at erklære Lockout, hvorved 32,000 Arbejdere straks blev inddraget i Konflikten.

Vort Forbund havde sammen med Sømændenes Forbund opsagt Overenskomsten og modtog d. 13. Februar fra Rederiforeningen et Forslag til ny Overenskomst, i hvilket vi foresloges at antage en Lønreduktion på 5 pCt.

Erik Jacobsen
Formand
Juli 1920—August 1933.

Fra vort Forbunds Side besvaredes denne Udfordring med et Krav om en 10 pCt.s Lønforhøjelse under Henvisning til, at Pristallet var steget med 12 Points siden sidste Overenskomstrevidering.

Forligsmanden greb nu ind og stillede d. 24. April et Mæglingsforslag, der betød en Lønforhøjelse på 10 Kr. månedlig. Dette Forslag vedtoges af begge Parter, og vore Overenskomstforhold var således bragt i Orden. Kampen i de øvrige Fag gik videre, og da den havde varet cirka 10 Uger, besluttede Arbejdsmandsforbundet den 15. Maj at etablere Transportarbejderstrejke.

Ved Afslutningen af vor Overenskomst var på Foranledning af vore Medlemmer tilføjet følgende Klausul: »Vi må dog gøre opmærksom på, at hvis Dansk Dampskibsrederiforening skulle komme i åben Konflikt med en anden Arbejderorganisation, vil vi benytte den os i Septemberforligets Pkt. 2 givne Ret til eventuelt at varsle Sympatistrejke.«

Tidspunktet var nu kommet, hvor denne Solidaritetserklæring skulle omsættes i Handling, og vort, såvel som Sømændenes Forbund afsendte nu Varsel om Sympatistrejke. Rederne protesterede naturligvis, men den 1. Juni forlod vore Medlemmer Skibene. Fra Udlandets Side, i Særdeleshed fra Norge og England, ligesom også fra International Transportarbejder Federation, der kar genoprettet den 1. Maj 1919, og som vi, efter at Wilsons „Internationale" var opløst, igen var tiltrådt, modtog vi en positiv Støtte i Form af Boykot af danske Skibe. Den 5. Juni opnåedes der Forlig mellem Arbejdsgiverne og Arbejdsmandsforbundet, og vor Sympatistrejke, der således kun havde varet en Uge, kunne afsluttes.

Årene op til 1931 havde krystalliseret en stærk Utilfredshed med Kongressens Ledelsens Virksomhed. Ledelsen bebrejdedes Inaktivitet og en alt for eftergivende Holdning overfor Rederne. I Månederne forud for Forbundets 5. ordinære Kongres, der skulle afholdes i August, udviklede der sig mellem Ledelsen og Oppositionen en heftig Diskussion om Metoderne for Forbundets Ledelse. Oppositionen, der formentes Adgang til i »Faklen« at fremsætte deres Synspunkter, udgav selv et Oppositionsblad »Lanternen«, hvori den optrak de Linier, hvorefter den mente Forbundet måtte føres. Dette, at Diskussionen måtte føres under sådanne Betingelser, gjorde, at den antog en skarp og meget bitter Tone. Hertil kom, at Forbundets Formand på et københavnsk Medlemsmøde, der afholdtes umiddelbart forud for Kongressen, med Henblik på Overenskomstsituationen det kommende år, havde udtalt: »Overalt i Udlandet er Lønningerne nu sænkede, og vi må være forberedt på, at vi i 1932 også må tage en Lønreduktion.«

Valget af Delegerede til Kongressen havde formet sig som en regulær Valgkamp, og Oppositionen var på Kongressen repræsenteret ved 14 Delegerede ud af 20 valgte. Kongressen var sammensat som følger: Af de 43 Deltagere havde Forretningsføreren og 12 Hovedbestyrelsesmedlemmer Adgang ifølge deres Mandat i Hovedbestyrelsen. Derefter deltog 10 Provinsrepræsentanter og de øvrige 20 var medlemsvalgte, heraf de 10 i København.

Straks efter Kongressens åbning opstod der skarpe divergenser, idet Hovedbestyrelsen tildelte to Funktionærer, der ifølge Lovene kun har Taleret, Stemmeret. En Provinsrepræsentant var først indmeldt i Forbundet efter at han havde ladet sig vælge til Delegeret og hans Mandat godkendtes også af Hovedbestyrelsen, og endelig mødte fra een Provins to Delegerede, hvoraf den ene var valgt på Medlemsmøde, som Loven foreskrev, medens den anden var afsendt af den lokale Repræsentant på Grundlag af en Underskriftsindsamling, som denne havde foretaget. Sidstnævnte godkendtes, medens den medlemsvalgte Delegerede vistes bort.

Herover opstod der en heftig Diskussion, og da Hovedbestyrelsen fastholdt den tagne Beslutning, forlod 14 Delegerede og Hovedbestyrelsesmedlem Rich. Jensen Kongressen for at henvende sig til de københavnske Medlemmer og påkalde deres Protest mod Overgrebet. De Delegerede besøgte de hjemmeværende Skibe, hvor de redegjorde for Striden og opfordrede Medlemmerne til at deltage i en Demonstration til Kongressen for at forlange Lovene respekterede, og samtidig afholdtes på Anvisningen et Møde for de arbejdsløse Medlemmer.

To Timer efter at de Delegerede havde forladt Kongressen, mødte de igen i Spidsen for ca. 500 Medlemmer, der forlangte Lovene respekteret. Her mødte der dem den Overraskelse, at Dørene til Kongreshuset var stængte og besatte med Politi, og de Delegerede nægtedes Adgang til Kongressen. Hovedbestyrelsen indkaldte i Stedet for de, der således var udelukkede, Suppleanter, men også flere af disse forlod igen Kongressen efter at være informeret om Stridens årsag.

Striden, der var opstået over Spørgsmålet: Metoder og Taktik i Forbundets Kamp mod Rederne, var således ført over på Baner, der tjente vort Forbund til liden Ære, men det varede da heller ikke længe, før Medlemmerne drog de ansvarlige for denne Udvikling til Ansvar.

Ved en Urafstemning havde vore Medlemmer med overvældende loven i 1933 Majoritet opsagt Overenskomsten med Rederiforeningen og samtidig havde Arbejdsgiverne for de allerfleste Fags Vedkommende opsagt Overenskomsterne for taktisk at imødegå Arbejdernes Krav om Forbedringer med vidtgående Krav om Lønreduktioner.

Da de almindelige Forhandlinger om Februaroverenskomsterne ikke førte til noget Resultat, varslede Arbejdsgiverne Lockout for foreløbig 100,000 Mand. Derefter var Tidspunktet modent for Forligsmandens Indgriben. Denne var dog kun af formel Art. Han opgav straks at finde et Grundlag for Forhandling, og derefter greb Regeringen ind og lod Rigsdagen vedtage en Lov, der forbød Strejker og Lockouter i eet år. Loven forlængede de gældende Overenskomster 1 år til 1. Februar 1934 og Iværksættelse af Strejker eller Lockouter indenfor dette Tidsrum blev forbudt.

Dermed var vor Opsigelse også annulleret og vor Overenskomst uden Ændringer forlænget til 1934. »Faklen« siger i Februarnummeret herom: »Den Situation, der herefter er skabt, har forskellige Sider, og de er ikke lige gode alle, idet den frem for alt kan skabe Præcedens, der kan blive farlig i andre Situationer end dem, hvori vort Samfund nu befinder sig.

En Vurdering af Virkningen af de Forhold, der ved Lovens Gennemførelse er skabt, er det vanskeligt at fastlægge på dette tidlige Tidspunkt, idet Følgerne af Forbuddet mod Strejke og Lockout kan blive mangeartede, eftersom vi ikke tidligere har været ude for sådanne og derfor ingen Erfaring har på dette Område. Hvad vi derimod straks kan fastslå er, at der ingen Lønkamp bliver ...,«

Georg Hegner

Vi var dermed afskåret fra Gennemførelsen af de meget hårdt tiltrængte Forbedringer, der især for de Søfarendes Vedkommende var nødvendiggjort af den Inflation, der efter Englands Bortgang fra Guldpariteten i 1931 havde ramt den danske Krone. For Søfolk, der måtte anvende en Del af deres Løn til nødvendige Indkøb i fremmede Havne, var Inflationen særlig følelig. Den anden Side, som »Faklen« peger på: Faren for, at Loven skulle skabe Præcedens, der kunne blive farlig i andre Situationer, viste sig fuldt berettiget, hvilket senere skal vises.

KONGRESSEN I 1933

Forbundets 6. ordinære Kongres, der afholdtes i Dagene fra d. 13.- 16. August 1933 i København, skulle blive af overordentlig Betydning for vort Forbunds Fremtid. I Månederne før Kongressen førtes der i »Faklen« en voldsom Kampagne mod den stadig voksende Opposition, men Resultatet af Valget til Kongressen blev trods dette, at det overvejende Flertal af de Kongresdelegerede var Oppositionsfolk.

Efter Formanden, Erik Jacobsens, Beretning udviklede der sig en lang og saglig Diskussion, hvorunder Ledelsens Virksomhed skarpt kritiseredes, og da Beretningen derefter sattes under Afstemning, forkastedes den med 23 Stemmer mod 6. Der var 29 stemmeberettigede Delegerede på Kongressen.

Efter at Beretningen således var forkastet forelagde Dirigenten følgende 3 Forslag: »Søfyrbødernes Forbunds Kongres 1933 beslutter på Grundlag af Beretningens Forkastelse at suspendere Erik Jacobsen som Forbundets Forretningsfører fra og med Kongressens Afslutning og pålægger Hovedledelsen at opfylde Forbundets juridiske Forpligtelser overfor Erik Jacobsen indtil indeværende Valgperiodes Udløb den 31. Marts 1934«. 22 Delegerede stemte for denne Resolution.

Efter den Kritik, der er rejst mod Beretningen og Forkastelsen af denne, beslutter Kongressen at suspendere Axel Gøttsche som Funktionær i Forbundet fra og med Kongressens Afslutning og pålægger Hovedledelsen at opfylde Forbundets juridiske Forpligtelser overfor ham indtil indeværende Valgperiodes Udløb d. 31. Marts 1934, ligesom Kongressen beslutter, at Forbundet ikke vil lægge nogen Hindring i Vejen for hans Genoptagelse af det Arbejde, han forlod ved sin Overtagelse af Funktionærposten. 22 Delegerede stemte for denne Resolution.

Kongressen beslutter - grundet på den Kritik, der er rejst mod Beretningen og Forkastelse af denne - at suspendere den siddende Hovedledelse fra det Øjeblik, Kongressen har indsat en midlertidig Hovedledelse til at lede Forbundet, indtil en nyvalgt Hovedledelse i Henhold til Lovene kan træde i Funktion. 22 Delegerede stemte for denne Resolution.

Som midlertidig Ledelse, indtil en Urafstemning kunne afgøre Spørgsmålet, indsatte Kongressen som Formand Georg Hegner, Formand og Inkassator for Københavns Afd. Richard Jensen, Hovedkasserer Søren Nielsen og Kasserer for Københavns Afdeling Lauritz Nielsen. Som midlertidig Hovedledelse valgtes Sigvard Sørensen, Rich. Jensen, Svend Christensen, Thorvald Nielsen, Rudolf Christensen og Jens Frederiksen, Suppleanter: Ivar Iversen og Karlo Jensen, alle af København. For Provinsen valgtes: Chr. A. Nielsen, Ålborg, G. Sørensen, Århus, Carl Hansen, Esbjerg, Vald. Jensen, Nykøbing F., S. P. Sørensen, Korsør, og som Suppleant Carl Jensen, Århus.

Ved den påfølgende Urafstemning valgtes til Formand: Georg Hegner, Hovedkasserer: Søren Nielsen, Formand for Københavns Afd.: Richard Jensen og Kasserer for Københavns Afd.: Lauritz Nielsen. Til Hovedbestyrelsesmedlemmer valgtes: Sigvard Sørensen, Rich. Jensen, Svend Christensen, Th. Nielsen, Rud. Christensen og Jens Frederiksen, alle af København. For Provinsen valgtes: Chr. Nielsen, Ålborg, Gunnar Sørensen, Århus, S. P. Sørensen, Korsør, Carl Hansen, Esbjerg, og Valdemar Jensen, Nykøbing F.

På Grundlag af den Misstemning, der rådede blandt Medlemmerne med I. T. F.s Virksomhed, var der til Kongressen indbragt følgende Forslag: »Søfyrbødernes Forbunds Kongres beslutter straks at sende Spørgsmålet om Udmeldelse af I. T. F. og Indmeldelse i I. S. H. til Urafstemning.« Der førtes også om dette Forslag en saglig præget Diskussion, hvor I. T. F.s Mangler påvistes, og hvor den i 1930 grundede „Internationale for Sø- og Havnearbejdere“s (I. S. H.s) Virksomhed belystes. Det besluttedes med 22 Stemmer mod 20 at overlade Medlemmerne Afgørelsen ved en Urafstemning. I den Urafstemning, der fulgte de følgende Måneder, besluttede Medlemmerne med 1014 Stemmer mod 377 at udmelde Forbundet af I. T. F. og indmelde det i I. S. H. Der skete imidlertid efter Kongressen dette, at Skandinavisk Transportarbejder-Federation (S. T. F.), der er tilsluttet I. T. F., drog den Konsekvens af denne Beslutning, at den udelukkede Søfyrbødernes Forbund af det skandinaviske Samarbejde.

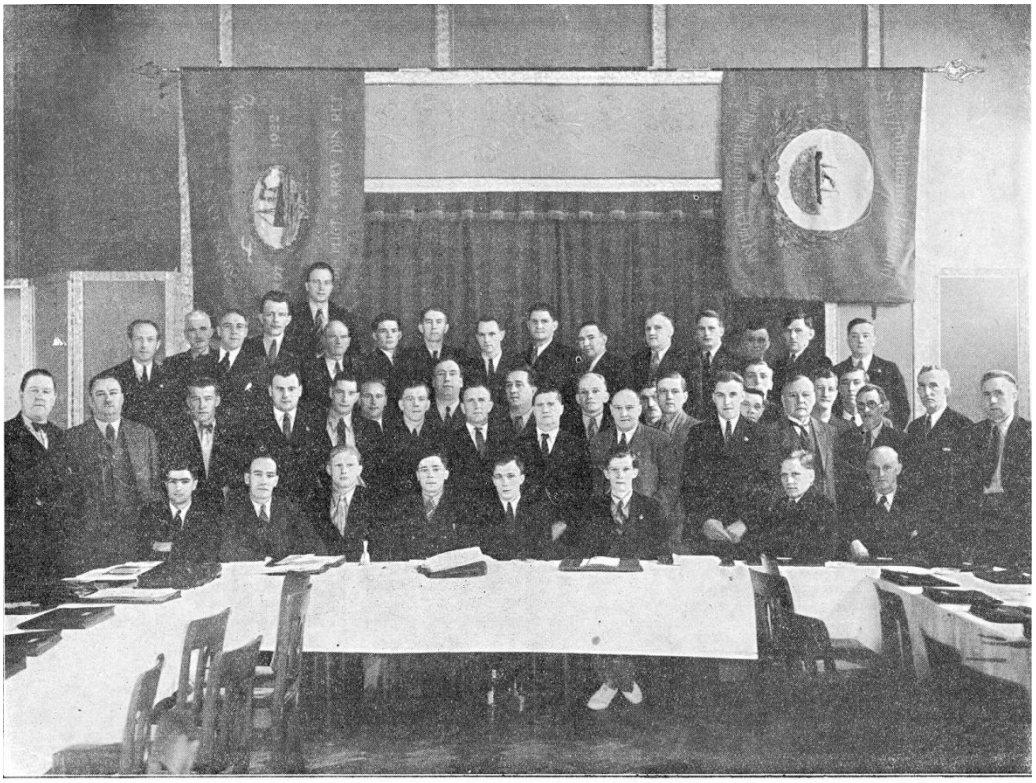

Kongressen 1935.

I 1936 optog da Forbundet igen, på Initiativ af I. S. H., Spørgsmålet, hvilket vi længere fremme skal vende tilbage til. Den konstituerede Formand Georg Hegner forelagde i nedenstående Resolution Forslag til Retningslinjer for Forbundets fremtidige Virksomhed: »Efter at have påhørt, indgående drøftet og forkastet Ledelsens Beretning og gjort sig bekendt med de fremsatte Forslag, fastslår Kongressen i Søfyrbødernes Forbund 1933 følgende:» 1) Kongressen har suspenderet den hidtidige Ledelse med Erik Jacobsen og Axel Gøttsche i Spidsen, fordi denne Ledelse - i Stedet for med alle til Rådighed stående Midler at forsvare Medlemmernes Interesser - stadig er veget tilbage for Redernes og Regeringens Angreb og særlig har påtaget sig Medansvaret for Gennemførelsen af de nye Bemandingsregler, som har forringet Kårene for de sejlende Søfolk og forøget Antallet af de arbejdsløse endnu mere. Derfor forpligter Kongressen den indsatte midlertidige Ledelse og den senere ved Urafstemning valgte Ledelse til at anvende alle Midler i Kampen for at hindre enhver Hyrereduktion eller Forringelse i Arbejdsvilkårene, og særlig for, under en fortsat Forringelse af Kronens Værdi eller Stigning af Priserne, at opnå en Hyreforhøjelse samt for at gennemtvinge fuld Bemanding om Bord samt for at fremme Søfolkenes øvrige Krav.

Forbundet og dets Ledelse skal ligeledes i Fællesskab med Arbejderne indenfor alle Industrier i Danmark kæmpe for fuld statslig Socialforsikring med Henblik på såvel Arbejdsløshed, Sygdom, Invaliditet som Alder - på Statens og Redernes Bekostning.

2) I Betragtning af Reaktionens og Fascismens Fremstød i alle kapitalistiske Lande og Truslen om en ny imperialistisk Verdenskrig forpligter Kongressen Forbundsledelsen til at kæmpe for Forsvaret for Arbejderklassens politiske Rettigheder, Strejkefrihed, Organisationsfrihed osv. mod den hvide Terror, mod de imperialistiske Krigsophidsere og deres Lakajer, mod det kapitalistiske Udbytningssystem og for den socialistiske Samfundsordning.

3) For at umuliggøre en Fascisering af Søfyrbødernes Forbund og styrke dets Kampkraft forpligter Kongressen Hovedledelsen til at lede Forbundet efter den demokratiske Centralismes Principper.

Med dette Formål skal der: a) oprettes Skibsgrupper på alle Skibe og vælges Skibstillidsmænd, som skal repræsentere Medlemmernes særlige Interesser på det enkelte Skib overfor Kaptajnen og Rederen og med Forbundets Støtte, - b) i de vigtigste Havne oprettes Afdelinger, der har selvvalgte Ledelser og skal repræsentere Medlemmernes lokale Interesser, - c) Hovedledelsens Beslutninger i Spørgsmål, der drejer sig om Overenskomst og andre Konflikter om Medlemmernes fælles Interesser og Forbundsanliggender, skal følges af alle Enheder i Forbundet.

For også at kunne videreføre Forbundsarbejdet på Skibe i Udlandet får Ledelsen Fuldmagt til, hvis den anser det for nødvendigt, at oprette Afdelinger eller indsætte Forbundstillidsmænd i de vigtigste Havne. Kongressen er af den Opfattelse, at det vil styrke alle Søfolks Kampkraft, hvis Sømændenes Forbund sammensluttes med Søfyrbødernes og derefter med de andre Søfolksorganisationer.

4) Kongressen betragter den internationale Solidaritet som Forbundets og hvert enkelt Medlems første Pligt.

På Baggrund af den Kendsgerning, at Amsterdam-Internationalen i sine sidste Beslutninger ikke har erklæret Kamp mod Kapitalismen og Fascismen, men mod Kommunismen, og gennem år har ført en Samarbejdspolitik overfor Bourgeoisiet for på Arbejdernes Bekostning at redde Kapitalens Herredømme (hvorved den baner Vej for Fascismen) og af den videre Kendsgerning, at I. T. F. er opløst i nationale Grupperinger, ligesom I. T. F.-Førerne under de sidste Strejkekampe (i Sverige, Finland og Letland) har udført internationalt Strejkebrudsarbejde, beslutter Kongressen at fordømme Amsterdam-Internationalens og I. T. F.s Forræderpolitik overfor Arbejderklassen.

Da I. S. H. er Søtransportarbejdernes eneste kampinternationale, beslutter Kongressen at anbefale Medlemmerne at stemme for Indmeldelsen i I. S. H. ved den kommende Urafstemning og forpligter Forbundsledelsen til Samarbejde med I. S. H. og at deltage i alle internationale Aktioner, som tjener Forsvaret for Arbejdernes internationale proletariske Interesser og Kampen mod Kapitalisme, Fascisme og Imperialisme.

Med denne Resolutions Vedtagelse var vort Forbunds mest betydningsfulde Kongres tilendebragt. Den nye Ledelse gik til Arbejdet, og det skulle hurtigt vise sig, at Kongressen ikke alene havde været formel Diskussion, men at den virkelig betød en Kursændring i Overensstemmelse med de skærpede sociale Forhold, der var skabt ved den kapitalistiske Krise. Kongressens Retningslinjer skulle snart få Anledning til at prøves i Praksis.

1933 skulle også bringe den sålænge krævede Ændring i Bemandingsreglerne, men desværre ikke den Ændring, der var ventet fra Søarbejdernes Side. Disse Bemandingsregler fremkaldte den stærkeste Protest fra Søfolkenes Side og foranledigede iøvrigt et stærkere Samarbejde mellem Søfolksorganisationerne.

Siden Strejken 1920 havde der ingen Fællesmøder fundet Sted mellem de to Organisationers Medlemmer, men den 3. Oktober var der, på Initiativ af Sømændenes Forbund indkaldt et sådant Fællesmøde, hvori yderligere Sø-restauratørernes Forbund deltog.

Mødet havde samlet en efter Forholdene stor Tilslutning, idet ca. 1200 Medlemmer deltog, ligesom flere Provinsafdelinger havde sendt Repræsentanter, og der indløb Tilslutningstelegrammer fra Vejle, Horsens, Fredericia, Kolding, Rønne, Nakskov, Frederikshavn, Korsør, Ålborg, Svendborg, Randers, Nykøbing F., Odense, Esbjerg, Helsingør og Århus.

Efter at de to Formænd: Chr. Borgland fra Sømændenes Forbund og Georg Hegner fra Søfyrbødernes Forbund havde redegjort for Situationen, vedtoges enstemmigt følgende Udtalelse:

TIL REGERING OG RIGSDAG!

Undertegnede Forbund fremfører herved en skarp Protest imod den stadig fremadskridende Underbemanding af de danske Skibe.

Vi fastslår, at Underbemandingen er blevet særlig katastrofal efter Søfartsministeriets Bekendtgørelse af d. 6. Januar i år. Siden da og i Ly af disse Regler har Rederne på talrige Skibe indskrænket både Dæks- og Maskinbesætning yderligere, således at Søfolkenes Arbejde om Bord er blevet forceret til det yderste samtidig med, at Arbejdsløsheden er steget meget stærkt i Forhold til Antallet af oplagte Skibe. - Ligeledes påpeger vi, at Hensynet til Sikkerhed for Menneskeliv på Søen er blevet stærkt tilsidesat ved Reglernes Udformning.

Vi konstaterer, at Bemandingsreglerne er udstedt administrativt af Ministeriet og således også ad administrativ Vej kan ændres.

Vi kræver, at de Mandskaber, der er kommet i Land og er blevet arbejdsløse grundet på Reglernes Gennemførelse, genantages til deres Pladser, samt at de nye Regler, der må og skal udarbejdes, i højere Grad end de nugældende tager Hensyn til de menige Mandskabers Interesser.

Vi understreger, at vi sætter Bemandingsspørgsmålet forrest i vore Organisationers Krav, og at vi agter at sætte vore Organisationers hele Kraft ind på Gennemførelsen deraf.

Vi kræver Arbejde til Søfolkene og tålelige Arbejdsvilkår om Bord.

SØFYRBØDERNES FORBUND I DANMARK - SØMÆNDENES FORBUND I DANMARK

Forsamlingen tilsluttede sig derefter et Forslag til Bemandingsregler, der af den kommunistiske Rigsdagsgruppe var indbragt på Rigsdagen.

Den 27. Oktober samme år modtog vort Forbund nedenstående Skrivelse fra Rederne: »Under Henvisning til Lov Nr. 17 af d. 31. Januar 1933, hvorved den af Dansk Dampskibsrederiforening under d. 27. December 1932 stedfundne Opsigelse af den gældende Overenskomst om Forhyringsregler blev annulleret, tillader Dansk Dampskibsrederiforening sig herved nu at opsige den pågældende Overenskomst til Ophør pr. d. 1. April 1934, idet man samtidig erklærer sig rede til Forhandling med det ærede Forbund om en ny Overenskomst. For en Ordens Skyld tilføjes, at Opsigelsen også gælder den med det ærede Forbund trufne Aftale om Hyreanvisning. Man imødeser gerne Anerkendelse af Modtagelsen af nærværende Skrivelse.«

Overenskomsten, der udløb d. 1. April 1934, skulle først opsiges inden Nytår, og Redernes Hastværk med allerede at opsige i Oktober tilsigtede dels at påvirke Stemningen blandt Mandskabsorganisationernes Medlemmer, således at de på Forhånd skulle indstille sig på Lønreduktioner og nøjes med at stille sig i Forsvarsstilling og dels at underbygge den Opposition, de fejlagtig mente skjulte sig under de 15 Stemmer, der af den afgåede Hovedledelse på Kongressen var afgivet mod den nye Ledelses Programerklæring.

De skulle også her lide en Skuffelse; allerede Andendagen efter, nemlig den 29. Oktober, samledes vort Forbunds Hovedledelse og afgav følgende Svar på Redernes Opsigelse: »Hovedbestyrelsen i Søfyrbødernes Forbund fastslår, at vore Medlemmers Løn- og Arbejdsvilkår er blevet væsentlig forringet under den gældende Overenskomst, hvis Forlængelse blev os påtvunget ved Strejkeforbudsloven.

Kronefaldet og Prisstigningerne har forringet Hyrens Værdi. Underbemanding og Rationalisering har forøget Arbejdsløsheden og forværret Arbejdsforholdene ombord. Kostforholdene er blevet dårligere. Selv om Overenskomstens Ordlyd også efter Strejkeforbuddets Gennemførelse er den samme, er vore virkelige Kår dog forringet så stærkt, at vi må kræve en Række væsentlige Forbedringer.

Hovedbestyrelsen opfatter Redernes Opsigelse af Overenskomsten 2 Måneder før Fristens Udløb som et Forsøg på at anbringe sig i en gunstig Angrebsstilling for at kunne gennemføre yderligere Forringelser af vore Kår.

Vi opfordrer derfor Medlemmerne til at besvare denne Udfordring ved for Forbundets Vedkommende at opsige Overenskomsten og derigennem manifestere vor Utilfredshed med de bestående Forhold og give Ledelsen Mandat til at arbejde for Gennemførelsen af Kravene om Erstatning for den stedfundne Nedgang i Hyrens Realværdi, Forøgelse af Fyrbøderbesætningernes Antal om Bord i Skibene, Arbejdstidsforkortelse, fuld Anerkendelse af Forbundets Ret til Hyreanvisning, bedre Kost og Anerkendelse af Tillidsmænd ombord. (Vedtaget eenstemmigt på Hovedbestyrelsesmødet den 29. Oktober 1933)«.

Medlemmernes Svar på Hovedbestyrelsens Opfordring blev, at 808 stemte for Opsigelse og kun 56 imod. Trods det, at Rederne således i Skrivelse af d. 27. Oktober 1933 havde opsagt også vor Hyreanvisning fra d. 1. April 1934, har de åbenbart ment at have Adkomst til også at være medbestemmende om, hvem vi skulle vælge til Forbundsledelse, og vi modtog den 6. Januar 1934 nedenstående Brev fra Rederiforeningen: »Som det vil være det ærede Forbund bekendt, var det Tilsagn om Forbundets Medvirken ved Hyreanvisning, som Dansk Dampskibsrederiforening afgav i mundtlig Form i 1920 til Forbundets daværende Ledelse, baseret på Tillid til denne Ledelse, og det blev dengang udtrykkeligt præciseret, at Tilsagnet ville blive tilbagetaget uden Varsel, hvis der skulle ske Brud på denne Tillid.

Som Forholdene har udviklet sig indenfor Ledelsen af Søfyrbødernes Forbund, er denne Tillid brudt, fordi Ledelsen ikke respekterer de Forudsætninger, der lå til Grund for Tilsagnet, og tolererer den Omtale, som de danske Redere gøres til Genstand for i Forbundets officielle Organ »Faklen«. Forudsætningen for det afgivne Tilsagn er derfor ikke længere til Stede, og Dansk Dampskibsrederiforening betragter det som bortfaldet og har givet sine Medlemmer Meddelelse om, at de fra og med den 22. ds. ikke behøver at søge Søfyrbødernes Forbunds Medvirken ved Forhyring af Mandskab.«

Rederne erklærer her, at de ingen Tillid har til den nye Ledelse, og på Baggrund heraf mente de sig altså berettiget til at fratage os Hyreanvisningen. Motivet var selvsagt også her at bringe Ledelsen i en sådan Situation, at der blev Basis for den „Opposition", som Rederne stadig håbede var tilstede.

De modtog dog allerede d. 9. Januar nedenstående Svar, som ikke levnede dem nogen Tvivl om, hvorledes vor Hovedledelse så på denne Sag, og som Modvægt mod Rederiforeningens Direktiver til dens Medlemmer om „ikke at søge Søfyrbøderforbundets Medvirken ved Forhyring af Mandskab", blev der iværksat sådanne Foranstaltninger, at det ikke lykkedes Rederne at hyre en Mand uden om vor Anvisning: »Ved Skrivelse af den 6. denne måned har Dansk Dampskibsrederiforening meddelt, at Foreningen betragter den med Søfyrbødernes Forbund indgåede Hyreaftale som bortfalden. I denne Anledning skal vi meddele, at vort Forbund ikke anerkender en sådan Opsigelse af den gennem 13-14 år gældende Aftale, idet vi betragter Opsigelsen som åbent Brud på Forudsætningerne for Aftalen.

Vi henviser således til, at det ikke på nogen Måde ved Aftalen har været forudsat, at den kunne opsiges uafhængigt af den gældende Overenskomst, hvad Rederiforeningen har anerkendt ved i sin Skrivelse af d. 27. Oktober 1933 til vort Forbund at kæde Opsigelsen af Overenskomsten og Hyreaftalen til d. 1. April 1934 sammen.

Vi må fastslå, at den i Rederiforeningens Skrivelse af den 6. denne måned givne Begrundelse for Opsigelsen savner historiske Fortilfælde, og vi må bestemt hævde, at Redaktionen af »Faklen« er et indre-organisatorisk Anliggende for vort Forbund, hvorfor vi afviser enhver Indblanding fra Redernes Side.

Hvis Rederiforeningen på Grundlag af tidligere Erfaringer har den Opfattelse, at Rederne kan have nogen som helst Indflydelse på vort Medlemsblads Redaktion, benytter vi Anledningen til at rette denne Misforståelse og fastslår, at såvel vort Forbund som vort Forbundsorgan udelukkende varetager vore Medlemmers Interesser. Rederiforeningen må sikkert være klar over, at der på dette Område er blevet trukket klare Linier op på vor

sidste Forbundskongres, hvis Beslutninger har fået vore Medlemmers Tilslutning ved de nylig foretagne Urafstemninger.

Dersom Rederiforeningen iøvrigt, hvad der synes at fremgå af Skrivelsen, er af den Opfattelse, at vort Forbund har foretaget Handlinger, som er i Strid med det gældende Grundlag for Ordningen af Forholdet mellem vore Organisationer, foreslår vi Foreningen at fremkomme med konkrete Eksempler herpå samt oplyse, hvorfor Foreningen ikke benytter den Vej, som den plejer at påberåbe sig, nemlig Henvendelse til de faglige Domstole.

Idet vi henstiller til Rederiforeningen at tilbagekalde den til dens Medlemmer givne Meddelelse om, at de fra og med den 22. denne måned ikke behøver at søge vort Forbunds Medvirken ved Forhyring af Mandskab, skal vi understrege, at vi fortsat agter at anvise Hyre efter den gældende Ordning, som er fastslået i vor Arbejdsløshedskasses Love, og som ikke kan udløbe før den 1. April, ligesom vi agter at træffe vore Forholdsregler for at sikre, at Aftalen fortsat bliver respekteret.

Vi forventer snarest at modtage Rederiforeningens Svar på nærværende Skrivelse. På Forbundets Vegne: (sign.) Georg Hegner.«

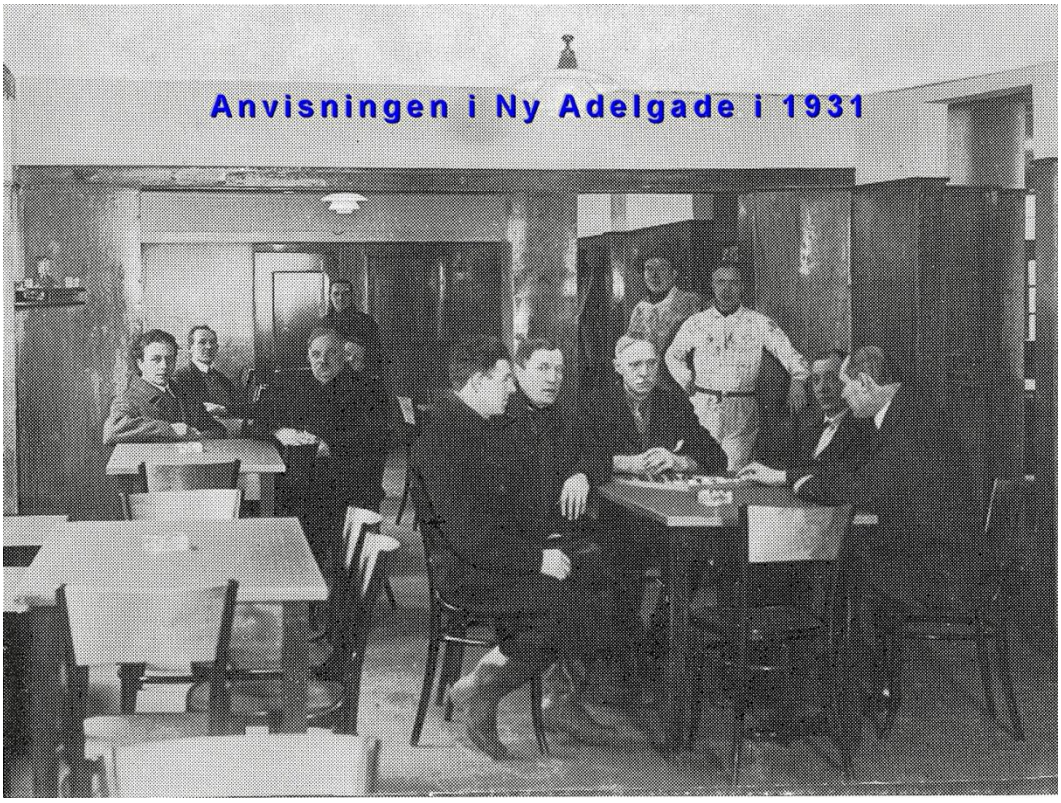

Den 15. Januar afholdtes et Medlemsmøde i Forsamlingsbygningen på Enghavevej, og her sluttede Medlemmerne under stormende Begejstring op om Hovedbestyrelsens Standpunkt og vedtog eenstemmig nedenstående Resolution: »Vi tilbageviser Redernes Udfordring og erklærer, at vi med alle Midler vil hævde vor Ret til Hyreanvisning gennem Forbundet. Vi tilsiger vor Ledelse og alle Kammerater vor fulde Støtte i de Forholdsregler, som tages for at tilbageslå dette Angreb og for at gennemføre de af os rejste Krav til Overenskomsten. Vi appellerer til alle Søfolk og alle andre Arbejdere om at stille sig solidarisk med os i vor Kamp, som gælder hele Arbejderklassens Interesser. Med vore Klassefællers Solidaritet vil vi gennemføre Parolen: Ikke een eneste Mand forhyres udenom Forbundets Arbejdsanvisning!«

Iøvrigt indløb der på Mødet en Sympatierklæring fra Malernes Generalforsamling, der fandt Sted samme Aften. Denne tiltrådtes senere af en Række andre Fagforeninger i København og Provinsen.

Søfyrbødernes stærkt udtrykte Vilje til at forsvare Anvisningsretten, og den Sympati dette mødte i andre Organisationer, har antagelig foruroliget Rederne. Den 29. Januar afholdtes på Arbejdsgiverforeningens Initiativ et Møde i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for vort Forbund og Rederiforeningen. Her enedes man om at indbringe Sagen for Voldgiftsretten, og Rederne indgik på at lade Anvisningen blive i Forbundets Hænder, indtil Voldgiftsretten havde talt. Hermed var dette Angreb slået tilbage, men det skulle blive aktuelt igen efter April-Overenskomstens Afslutning.

STREJKEN 1934

Som foran meddelt vedtog vor Hovedbestyrelse den 29. Oktober 1933 som Svar på Redernes Brev af d. 27. Oktober at opsige vor Overenskomst til Udløb d. 1. April, og denne Beslutning bekræftedes af Medlemmerne gennem en Urafstemning. Herefter rettede vort Forbund en Henvendelse til en Række andre beslægtede Fag (Havnearbejderne, Sømændene, Kokkene, Maskinmestrene, Styrmændene og Telegrafisterne), hvor vi foreslog et Samarbejde med den kommende Overenskomstsituation for Øje. Henvendelsen førte dog kun til Samarbejde med Sømændene.

I 1934 omfattede Overenskomstopsigelserne cirka 150,000 Arbejdere. Strejkeforbudsloven af 1933 havde dog vakt så megen Harme, at Regeringen fandt det utilrådeligt at anvende denne Metode til Forhindring af Kamp endnu engang og valgte i Stedet at gennemføre en ny Forligsmandslov.

Princippet i denne var, at der i Afstemningerne om Overenskomst skulle deltage en bestemt Procentdel af samtlige Medlemmer, for at almindelig Stemmeflerhed skulle være afgørende for Forkastelse af et af Forligsmanden stillet Forslag. Havde 75 pCt. af alle stemmeberettigede deltaget i Afstemningen, var almindelig Stemmeflertal afgørende, men for hvert Point, Stemmedeltagelsen var under 75 pCt., skulle der være tilsvarende Stigning i Nej-stemmerne mod Forslaget, for at dette kunne forkastes. Deltog ikke mindst 25 pCt. af de stemmeberettigede i Afstemningen, var Forslaget uden videre antaget, selv om alle de stemmeafgivende havde stemt imod. Hvor ikke 50 pCt. af de stemmeberettigede havde deltaget i Afstemningen, skulle Afgørelsen træffes af en kompetent Forsamling (Hovedbestyrelse, Kongres). Hertil kommer, at Forligsmanden efter Behag kunne sammenknytte flere eller alle Fag i en Fællesafstemning.

Strejkende Søfyrbødere i Esbjerg 1934

Indtil den 8. Marts var der ikke påbegyndt Forhandlinger mellem Rederne og Søfolkenes Organisationer. På det Tidspunkt var Forligsmanden i fuld Gang med sin såkaldte Mægling for det store Antal Fag i Land. Med ganske kort Varsel på den nævnte Dato kaldtes Søfolkenes Repræsentanter op i Forligsinstitutionen, og så forhippet var Forligsmanden på at få Søfolkenes Overenskomster med ind i det almindelige Mæglingsforslag, at han endog glemte, at der dog normalt først burde finde Forhandlinger Sted mellem Parterne, før der var noget at »forlige«.

Forligsforhandlingerne blev så udskudt en Dag, og vore Repræsentanter mødtes med Rederne; men disse afviste i tryg Bevidsthed om, at Forligsmanden nok skulle klare Grejerne, bestemt de af os fremsatte Krav og rejste yderligere Krav om direkte Hyrereduktioner m. m. Lige så lidt som ved de direkte Forhandlinger lykkedes det ved Forligsforhandlingerne at nærme Parterne til hinanden, og nu var endelig det Tidspunkt kommet, hvor Regeringens Forligsdiktaturlov kunne få Lejlighed til at udfolde sig i sine fulde Konsekvenser.

Den 14. Marts fremsatte Forligsmanden sit Mæglingsforslag, der sammenkædede 19 Fags Overenskomster, uanset Udløbstid, uanset Medlemsskab i De samvirkende Fagforbund eller ej, uanset forskelligartede Forhold

til Lands og til Søs. Ikke et eneste af Søfolkenes Krav var opfyldt. Mæglingsforslaget blev overrakt vore Repræsentanter med den Bemærkning, at »om Forslaget kunne der ikke diskuteres«; Forslaget skulle i sin Helhed ud til Afstemning blandt Forbundets Medlemmer.

Medens Fagene i Land skulle afslutte deres Afstemning til den 26. Marts, blev der givet Søfolkene Frist til den 3. April, da det selvsagt var umuligt for Søfolkene af afslutte en Afstemning på mindre end 14 Dage. Den 26. Marts kunne Forligsmanden meddele, at Mæglingsforslaget var vedtaget af Arbejderne i Land med 121,000 Stemmer mod 36,000. Det må til Forståelse af Situationen siges, at flere Forbund havde stemt ved kompetente Forsamlinger, således havde Arbejdsmændene vedtaget det på en Kongres, Kvindeligt Arbejderforbund på et Hovedbestyrelsesmøde osv..

Efter dette Resultat udsendte Forligsmanden en officiel Erklæring, der bedre end alt andet viste den Situation, Sammenkædningsafstemningen havde bragt Søfolkene i.

Forligsmandens Erklæring lød således: »Det samlede Resultat af de hidtil nu foreliggende Afstemninger viser, at de af Forligsmanden som en Helhed stillede Mæglingsforslag fra Arbejderside er vedtaget med ca. 121,000 Ja-Stemmer mod ca. 35,700 Nej-Stemmer. Arbejdsgiverne har ligeledes tiltrådt Mæglingsforslaget med ca. 4/5 Majoritet. Selvom derfor Resultaterne af de endnu resterende Afstemninger, der først skal afleveres den 3. April, forudsættes at blive de ugunstigst mulige, dvs., at samtlige stemmeberettigede stemmer Nej, kan dette ikke ændre Hovedresultatet, der således bliver at alle de af Forligsmanden stillede Mæglingsforslag under Hensyn til de i Lovens Prg. 8 givne Regler er vedtaget.«

Det var en åben Hån mod Søfolkene og viste klart, at vor Medbestemmelsesret over vore egne Arbejdsvilkår var berøvet os. Dette vakte da også en voldsom Harme, ikke alene i vore egne Rækker, men også blandt de øvrige Arbejdere. Den 3. April forelå Resultatet af Afstemningen, og den viste, at Forligsmandsforslaget var forkastet med 1223 Stemmer mod 143, og Afsendelse af 2. Strejkevarsel var vedtaget med 1272 Stemmer mod 100. I Sømændenes Forbund var Forligsmandsforslaget forkastet med 1576 Stemmer mod 236 og Afsendelse af Strejkevarsel besluttet med 1596 stemmer mod 221.

Vort Forbund afsendte herefter straks Strejkevarsel om Arbejdsstandsning fra d. 10. April Kl. 12 Nat. For at sikre den fælles Optræden blev Tidspunktet senere udskudt til den 11. April ligesom for Matroserne.

Forbundene udsendte et Cirkulære med Meddelelse om Resultaterne samt en Opfordring til Medlemmerne om at sikre sig mod alle Eventualiteter i den foreliggende Situation ved straks at sige deres Måned op og derved frigøre sig for Sølovens Slavebestemmelser.

Vor Hovedbestyrelse tilstillede derefter Sømændenes Forbund følgende Forslag til fælles Kampplatform: 1) Matrosernes og Fyrbødernes Medlemsmøder vælger straks hver 7 Mand, der skal fungere som Søfolkenes centrale Kampledelse, og som skal have al den Støtte fra Forbundsledelserne, som Kampledelsen mener er nødvendig; 2) Til Rederne sendes følgende Ultimatum, som skal anerkendes af Rederne senest den 8. April: a) Valutaudligning og Sikring af

den overenskomstmæssige Realløn overfor fortsat Forringelse ved Kronefald og Prisstigning; b) Fuld Bemanding om Bord og 3-skiftet Vagt på Dækket; c) Hyreanvisning kun gennem Forbundene; 3) Samtidig med dette Ultimatum erklærer begge Forbund Strejke til den 11. April, hvis Kravene ikke er opfyldt til den 8. April.

Denne Kampplatform blev endelig tiltrådt af Matroserne ved Generalforsamlingens Fortsættelse den 4. April. Den følgende Aften afholdt vort Forbund et Kæmpemedlemsmøde i København, hvori deltog over 500 Medlemmer, som enstemmigt tilsluttede sig Hovedbestyrelsesmødets Standpunkt og valgte 7 Medlemmer, der indtrådte i den fælles Kampledelse. Naturligvis indankede Rederne vort Strejkevarsel for den faste Voldgiftsret, og lige så naturlig skyndte denne sig at erklære vor varslede Strejke ulovlig.

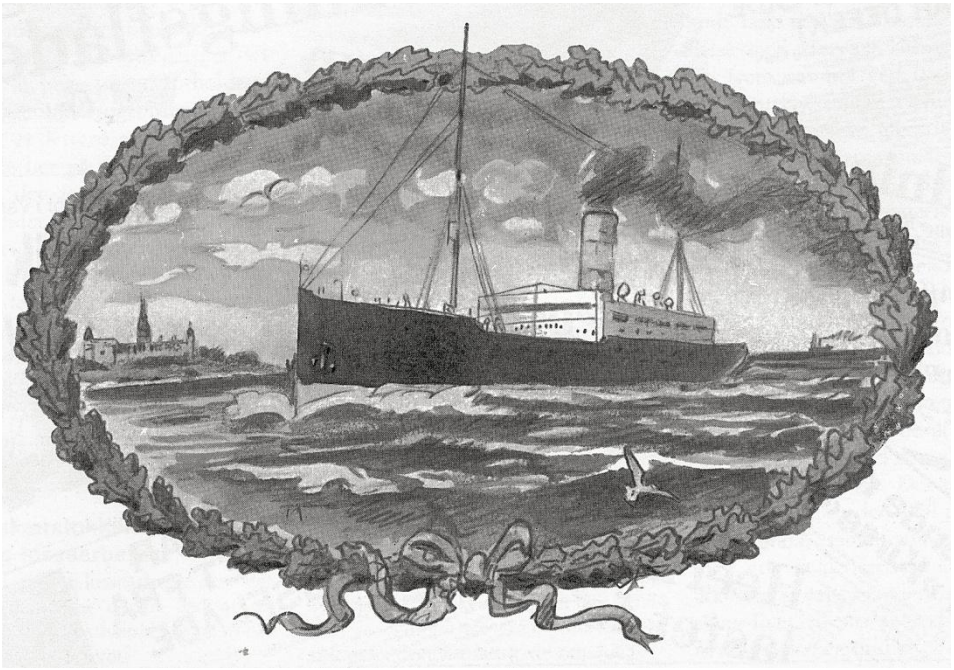

Fra Organisationens Side offentliggjordes følgende Svar på denne nye Udfordring:

ULTIMATUM:

Enten Godkendelse af Søfolkenes Overenskomstfordringer inden d. 10. April - eller Standsning af Skibsfarten gennem Strejke!

Vore Medlemmer har erklæret: » Vore Arbejdsforhold er så utålelige, vore Lønninger på Grund af Kronens Fald så elendige, vor Arbejdstid så lang, at vi ikke længere kan eller vil finde os i det!

Vi godkender ikke Forligsmandens Ret til ved Sammenkædning af 19 forskellige Forligsforslag for endnu flere Forbund at tvinge os til fortsat at arbejde under de nuværende utålelige Forhold - endda med den ifølge Forligsforslaget forudsete Ødelæggelse af den obligatoriske Hyreanvisning gennem Forbundene. Vi lader os ikke berøve vore Organisationers Ret til at føre faglig Kamp, vi lader os ikke fratage Strejkeretten - Fundamentet for enhver Fagbevægelse.

Vi står fast på vor Selvbestemmelsesret over egne Overenskomstforhold og er parat til gennem Kamp at gennemtvinge Opfyldelsen af vore berettigede Krav: a) Udligning af Kronesænkningens Virkninger på Reallønnen og Sikring af den overenskomstmæssige Realløn overfor eventuelt kommende yderligere Kronesænkning. b) Fuld Bemanding ombord og treskiftet Vagt på Dækket (8 Timers Arbejdsdag), c) Hyreanvisning kun gennem Forbundene.

Når vi stiller os på det Standpunkt, er vi klar over, at vi ikke alene forsvarer vore egne Interesser, men også forsvarer hele den fagorganiserede Arbejderbevægelses Interesser. Fagbevægelsens højeste Lov er Retten og Pligten til gennem faglig Kamp at forsvare Arbejderklassens Livsinteresser, og vi må sætte denne Lov over Tugthusloven og Mæglingslove, hvis vi ikke vil gøre de faglige Organisationer værdiløse som Kamporganisationer og udlevere Medlemmerne til Forligsmandens og Arbejdskøbernes Forgodtbefindende«.

Den 8. April afholdtes det første Fællesmøde i København mellem de to Forbunds Medlemmer, og her vedtoges eenstemmigt nedenstående Retningslinier for Kampudvalgets Arbejde:

Til alle Matroser og Fyrbødere i Danmark!

Matrosernes og Søfyrbødernes Fællesmedlemsmøde i København den 8. April, indkaldt af de to Forbundsledelser og det centrale Kampudvalg, beslutter at afgive følgende Erklæring: » Ca. 90 pCt. af Matroserne og Fyrbøderne har gennem Urafstemninger og Generalforsamlinger udtalt sig imod Mæglingsforslaget og for Optagelse af Kampen. Til Rederiforeningen har vi stillet følgende Ultimatum: Enten Antagelse af Matrosernes og Søfyrbødernes Krav (Valutaudligning og Sikring af Hyren mod videre Forringelser gennem Kronefald, fuld Bemanding og tre Vagter på Dækket, Forhyring kun gennem Forbundenes Anvisningskontor) - eller Strejke!

Mødets Deltagere er klar over, at kun Fyrbødernes og Matrosernes sluttede Kampenhed kan aftvinge Rederne Indrømmelser i Overensstemmelse med de fremsatte Krav. I vor hårde Kamp står vi overfor en Front af Redere og deres Agenter. Fyrbøderne og Matroserne må derfor på alle Skibe og i alle Havne danne een Kampenhed, for at nå vort fælles Mål - Opfyldelsen af vore Krav. Kamp i een fælles Front - under een Ledelse - for eet Mål - mod een Fjende! Det er vor Parole!

Kammerater! Agenter for Rederkapitalen arbejder for at opløse vor enige Kampfront. De har af Rederne fået det Hverv på Skibene at organisere en Underskriftindsamling for at kapitulere over for Strejken! Vi fordømmer på det skarpeste disse Spaltnings- og Opløsningsforsøg og erklærer, at ethvert Medlem, som ikke retter sig efter Flertalsbeslutningerne, stiller sig uden for Matrosernes og Fyrbødernes Organisationer.

For at styrke vor sluttede Kampfronts Slagkraft og for at gennemføre en ensartet Klassekampslinie anerkender Fællesmødet den valgte centrale Kampledelse som alle Fyrbøderes og Matrosers ledende Organ under hele Konfliktsituationen. Den centrale Kampledelses Beslutninger om Kampens Førelse skal følges af alle Funktionærer og Medlemmer i vort Forbund. Enhver, der forsøger at bryde den centrale Kampledelses Beslutninger eller at sabotere og omgå den, bliver behandlet som Skruebrækker.

Kammerater! Situationen har tilspidset sig uhyre! Vi står lige overfor Udbruddet af den åbne Kamp til Forsvar for vore Livsinteresser og vore Fagforeninger. Over alle borgerlige Love står den højeste, proletariske Lov: Enhed og Solidaritet i Kampen for vore livsvigtige Krav.

Alle Besætninger opfordres til - ligegyldigt i hvilken Havn de befinder sig - straks at nedlægge Arbejdet og danne en Strejkeledelse på ethvert Skib, som befinder sig i udenlandsk Havn. Samtidig må der vælges fælles Kampudvalg for Fyrbødere og Matroser i alle danske Havne.

Alle Medlemmer af de to Forbund er forpligtet til at stille sig til Rådighed som Strejkevagter.

Idet Fællesmødet tilslutter sig det centrale Kampudvalgs Appel til Havnearbejderne, Slagteriarbejderne og Danmarks øvrige Arbejdere samt til de internationale Søtransportarbejdere, erklærer vi:» Det centrale Kampudvalg og Forhandlingskommissionen må kun afslutte Overenskomst, hvis den opfylder Matrosernes og Fyrbødernes Krav!

Det centrale Kampudvalg og Forhandlingskommissionen må under ingen Omstændigheder anerkende nogen Domsafgørelse!

De endelige Afgørelser må først træffes, når Fyrbødernes og Matrosernes Fællesmøde er spurgt.

Leve Matrosernes og Fyrbødernes fælles Kamp og Sejr!

Leve den aktive proletariske Solidaritet!

For Sømændenes og Søfyrbødernes Kampledelse: G. HEGNER.«

Den 9. April afholdtes i Fredericia en Fælleskonference af Sømænd og Søfyrbødere, hvor Provinsen var repræsenteret. Også her var der Fællesmøde i København eenstemmig Tilslutning til Beslutningen om enten at forlange Kravene opfyldte eller udløse Strejken til den fastsatte Tid uden Hensyn til Voldgiftsdommen.

Tirsdag den 10. April og Onsdag den 11. April førte Søfolkenes Forhandlingsudvalg gennem 17 Timer Forhandlinger med Rederne i Henhold til Voldgiftsrettens og Forligsmandens Opfordring. Ved disse Forhandlinger fremsatte Søfolkene de Krav, som indeholdtes i foran gengivne Ultimatum til Rederne, men Rederne nægtede at gå ind på et eneste af Hovedkravene. På en Række mindre væsentlige Punkter gav de visse Indrømmelser, særlig for Søfyrbødernes Vedkommende.

Her viste sig imidlertid den første Brist i Fastheden af det Samarbejde, der var indledet mellem de to Forbund, idet der trods den fælles Kampledelse indkaldtes til Møder i Forbundene hver for sig. Uden Tvivl havde det givet større Styrke i Kampen, dersom Medlemmerne fra begge Forbund havde optrådt under eet, så længe Kampen stod på.På Søfyrbødernes Møde stemte 373 for Strejke og 19 imod. Hos Sømændene stemte 437 for Strejke og 73 imod.

Fyrbødernes Medlemsmøde havde fundet Sted om Eftermiddagen, og for at Medlemmerne kunne erfare Resultatet af Sømændenes Generalforsamling, samledes de Kl. 09 på Sankt Annæ Plads til et Møde, som varede højst 10-15 Minutter. Deltagerantallet var ca. 1000, og der herskede en glimrende Kampstemning. Politiet viste imidlertid, at det var klar til Voldshandlinger, idet 3-4 Udrykningsvogne ved Mødets Slutning rykkede ind på Pladsen. Det lykkedes dog denne Gang at forhindre et Sammenstød.

Strejken var erklæret til Onsdag den 11. April Kl. 12 Nat, men allerede i Løbet af Onsdagen begyndte Arbejdsnedlæggelsen, og overalt virkede Strejkeparolen, og fra alle Provinser strømmede Meddelelser ind om glimrende Kampstemning. Straks ved Strejkens Udbrud udsendte Kampledelsen Løbesedler med følgende Indhold:

Arbejdere, Klassefæller! Søfolkenes Strejke er brudt ud Onsdag Nat Kl. 12!

Søfolkene kæmper mod Redernes brutale Angreb - for menneskelige Levevilkår!

Hele Arbejderklassens Solidaritet er nødvendig, hvis Sejren skal vindes!

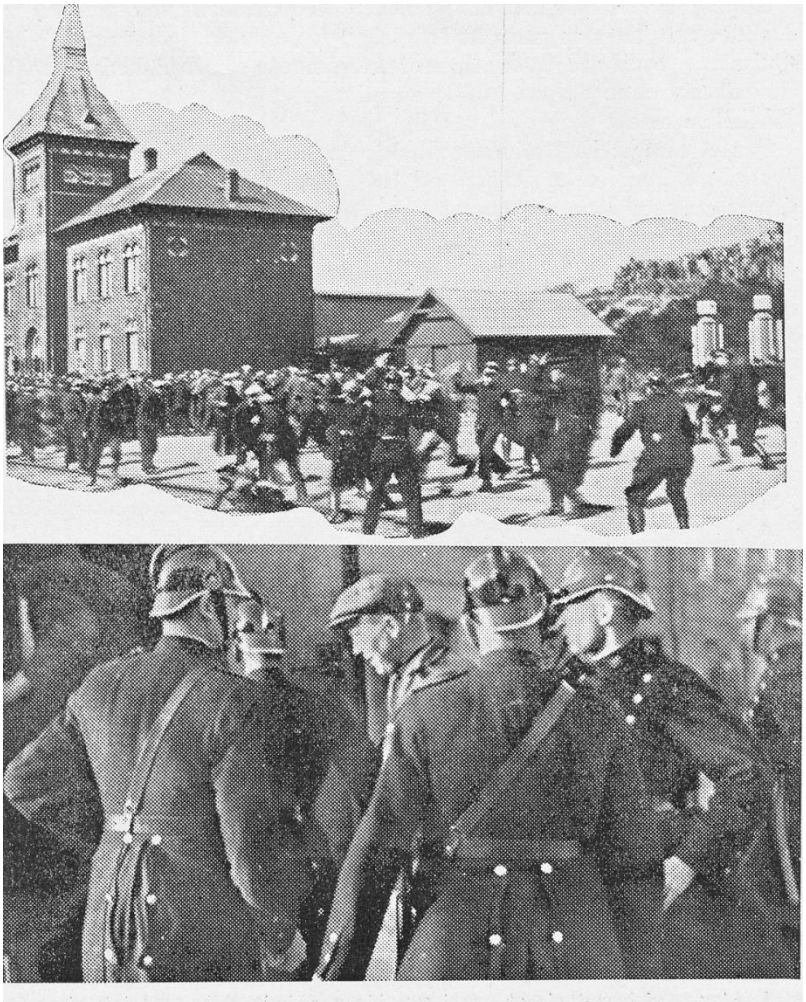

Politiet i Virksomhed under Strejken i 1934.

Ubrydelig Solidaritet er Øjeblikkets Løsen!

Vor Kamp - jer Kamp! Vor Sejr - jer Sejr!

Søfolkenes Kampudvalg.

Allerede på Strejkens første Dag kunne noteres en Sejr, idet Rederiet Hans Svenningsen måtte underskrive på følgende Betingelser: » Forhyring som hidtil gennem Forbundene, 10 pCt. Hyreforhøjelse + 25 pCt. til Matroserne som Erstatning for 3-skiftet Vagt. Der må ingen Forringelser og Reduktioner af Mandskabet finde Sted.«

Næste Dag sluttedes lignende Overenskomster med Rederiet M. P. Hansen, Rederiet „Anholt“ og Skibsreder Jensen.

Overalt i Havnen stilledes der Strejkevagter, og flere Steder forsøgtes disse uden Held fjernede af Politiet. I flere Havnebyer nedlagde Havnearbejderne spontant Arbejdet. Esbjerg Arbejdsmænd afholdt Generalforsamling med

1500 Deltagere og vedtog eenstemmigt at stille sig solidariske med Søfolkene. Følgende Beslutning vedtoges: » 1) Ingen Arbejdsmænd må arbejde sammen med Skruebrækkere; 2) Solidaritet med Søfolkene og økonomisk Støtte. - Esbjerg Havnearbejdere besluttede Fredag Aften, at alt Arbejde i Havnen skulle nedlægges.

Fredag trådte Voldgiftsretten sammen og afsagde følgende Kendelse: »De ovenfor omhandlede af de Indklagede Sømændenes Forbund i Danmark og Søfyrbødernes Forbund i Danmark under d. 4. April 1934 afgivne Strejkevarsler og de derefter fra 11. s. M. iværksatte Arbejdsstandsninger kendes ulovlige. De nævnte Forbund bør til Klagerne betale hver især en Bod på 20.000 Kr. Sagens Omkostninger betaler Forbundene En for begge og begge for En med 600 Kr.«

Det var så langt fra, at dette nye Overgreb stækkede de Strejkendes Kampmod, tværtimod. Det forstodes nu helt, at Rederne i Kampen på deres Side havde Statsmagten, Lovgivningsmagt, Domstole og Politi, og at det her gjaldt vor Organisations Eksistens. Denne Kendsgerning forøgede Viljen til Sejr.

Kampudvalget udsendte daglige Bulletiner om Strejkens Forløb i de Kampen mod forskellige Byer.

Vi gengiver en af disse, der viser Kampen mod Skruebrækkerne: København, Lørdag: S/S »Island« afgået med Officerer. Flere Steder i Havnen Sammenstød med Politiet. Beredent Politi og stærke Patruljer af Panservogne rider og kører omkring. Forsøg på Politioverfald på Anvisningen i Herluf Trollesgade. En Bugserbåd vistnok afgået fra Malmø med 20 Skruebrækkere til København. Ingen arbejdsløse på Socialkontorerne har villet modtage »det anviste Arbejde«. S/S »Belgien« afsejlet fra Hellerup med Skruebrækkere. S/S »Suenson« mønstret 5 Dæksdrenge. 2 Skruebrækkere skal være gennembanket i Toldbodgade.

20 Studenter hvervet som Skruebrækkere for hver 20 Kr. om Dagen; indtil de bliver forhyret, får de 5 Kr. om Dagen + 1 Pakke Cigaretter; de er anbragt ombord i S/S »M. G. Melchior«, der ligger på Rheden.

Kampudvalget udsendte følgende Opråb: »Havnearbejdere! Eksportbådene bemandes med Underofficerer! For at bryde vor Strejke for bedre Leve- og Arbejdsvilkår har Regeringen kommanderet de såkaldte »Underbefalingsmænd på Ventepenge« om Bord i Eksportbådene!

Under Trussel om at fratage dem Ventepenge og Pensionsret vil Regeringen tvinge dem til at udføre Skruebrækkerarbejde!

Dette Snigløb er en Udfordring mod alle organiserede Arbejdere! - Skal det lykkes? - Nej!

Det står til jer at tilbageslå Snigløbet!

Kammerater! Stil jer solidarisk med os. - Stop Arbejdet ved Skibe, det bemandes med Skruebrækkere!

Søfolkenes Kampudvalg«.

Fra et Utal af Fagforeninger i København og Provinsen strømmede der os Sympati i Møde, hvad der foranledigede De samvirkende Fagforbunds Ledelse - der jo understøttede Regeringens Sammenkædningslov - til at udsende følgende Manifest den 15. April:

Til de fagorganiserede Arbejdere!

I den alvorlige Arbejdssituation, der er skabt ved, at Søens Arbejdere er gået ud i en ulovlig Strejke, føler De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg det som sin Pligt at fremsætte følgende Udtalelse:

Alle Arbejdere har selvfølgelig Sympati med Sømænd og Søfyrbødere såvel som med andre, der har dårlige Arbejdsvilkår, men Muligheden for at forbedre disse Vilkår findes kun i et målbevidst Organisationsarbejde i fælles Samvirke.

Danske Arbejdere har i de senere år ved deres ubrydelige Sammenhold trods heftige Angreb fra Arbejdsgivernes Side, trods Krise, Arbejdsløshed og kommunistisk Provokation afvist den Nedskæring i Løn- og Arbejdsvilkår, som var Arbejdsgivernes Mål.

Den Bedring i Beskæftigelsesforholdene, der nu har vist sig, bør ikke gennem ulovlige Konflikter ødelægges til Skade for Arbejderne og Samfundet som Helhed, og det må være indlysende, at den Forvirring og Ødelæggelse, der nu søges fremkaldt, kun kan være til Gavn for de reaktionære Kræfter, som det netop nu må være Opgaven at holde nede.

Endnu er det Tid at afværge Ulykkerne, og derfor har vi, som ansvarlig Ledelse for den faglige Centralorganisation, følt os forpligtet til åbent at sige, hvorledes vi bedømmer den etablerede Kamp og dens Udsigter.

Der kan ikke blive ydet Støtte fra vore Medlemmer eller deres Organisationer til Gennemførelse af en ulovlig Kamp, men vi lover, at den Bistand, som Søens Arbejdere har Brug for til Forbedring af deres Arbejdsvilkår, vil vi altid være parate til at yde dem såvel om andre Organisationer, der træder i Samarbejde med os.

Vi siger til de danske fagorganiserede Arbejdere: Stands Ulovlighederne. Deltag ikke i Terror og Voldshandlinger. Træd over på Lovens og Samarbejdets Grund og lad Provokatørerne alene lide Nederlaget.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.«

Mandag den 16. meddeler Kampudvalget fra Esbjerg: » Søfolkene har i Forbindelse med Esbjergs Arbejdere forsøgt at sprænge Politiafspærringerne. Politiet foer meget brutalt frem og nedslog 10 Søfolk, der måtte bringes på Hospitalet sammen med 2 Politibetjente. På flere Maskinfabrikker har Arbejderne nedlagt Arbejdet som Protest mod Polititerroren. Blandt de sårede var der flere Kvinder og Børn. Folk holder deres Børn hjemme fra Skolerne på Grund af Polititerroren i Gaderne. - Rederne truer med 200 Samfundshjælpere, hvis Arbejderne ikke godvilligt genoptager Arbejdet. Det lykkedes at tvinge Havnearbejderne til Genoptagelse af Arbejdet Mandag Eftermiddag. - Politistyrken er nu oppe på 100 Mand. Politiet terroriserer hele Byen. Politiet foretog en Storm mod Søfolkenes Hus, som de raserede og drev Søfolkene ud af Huset. - Fællesorganisationen har indkaldt til Generalforsamling Mandag Aften. De socialdemokratiske Ledere forsøgte at begrænse Protesten mod Polititerroren til Gaderne uden for Havnen. Der mødte imidlertid 7000 Arbejdere op og afholdt et Kæmpeprotestmøde på Torvet, hvor følgende Resolution enstemmigt vedtoges: » Protestmødet i Anledning af de importerede Betjentes Terror i Esbjergs Gader udtaler vor skarpeste Protest over den bølleagtige Fremfærd, der udvises mod de strejkende Søfolk, Strejkevagter og Byens øvrige Befolkning.

Vi betragter denne Fremgangsmåde som et Forsøg på at slå Søfolkenes Strejke ned med Vold til Skade for Søfolkene og til Gavn for Rederkapitalen. Vi opfordrer alle Arbejdere i Esbjerg til at slutte op om Sømændenes Kamp og som Protest mod Polititerroren at lade alt Arbejde ligge stille.«

Efter Mødet skete nye Politiindhug. - Der er stærk Stemning for Generalstrejke.

Tirsdag meddeles videre fra Esbjerg: Politiets voldsomme Fremfærd Mandag har vakt en kolossal Harme blandt Esbjergs Arbejdere. Det oplyses således, at Politiet ved Stormen på Søfolkenes Hus gav Søfolkene 3 Minutter til at komme ud og trak Revolverne. Blandt Arbejderne står Spørgsmålet om Generalstrejke på Dagsordenen. - Arbejderne rejser først og fremmest Krav om, at det tilkaldte Politi øjeblikkelig fjernes. Søfolkene i Esbjerg har på et Møde erklæret, at uanset hvad der end sker, viger de ikke en Tomme fra de Krav, der er stillet, og vil fortsætte med at kæmpe, til Kravene er opfyldt. Kl. 12 stoppede alt Arbejde i Havnen. Arbejdsmændene samlet til Møde i Tivoli. Fællesorganisationen indkaldte samtidigt til Møde i Tivoli Kl. 3 Eftermiddag; men allerede Kl. 13.30 gik Slagteriarbejdere, Søfolk og Smede i Demonstration med Forbundsfanerne fra Torvet gennem Byen til Tivoli, i Tivoli samledes 10,000 Arbejdere, så Mødet måtte forlægges til Dyrskuepladsen. Fællesorganisationens Resolution fik 2 Stemmer, medens Søfolkenes Resolution fik alle de øvrige Stemmer;

den havde følgende Indhold: »Fællesorganisationen i Esbjerg, forsamlet i Tivoli den 17. April 1934 til Protestmøde mod Polititerroren, udtaler i et Antal af 10,000 sin harmdirrende Protest mod den Adfærd, som Politiet igår har udvist mod Esbjergs Arbejderbefolkning.

Vi fordømmer på det skarpeste de Mishandlinger af Kvinder og Børn samt Invalider, der intetanende er slået ned af de fremstormende Betjente.

Vi protesterer mod det Overfald, som fandt Sted på Søfolkene i deres eget Hus af de revolverbevæbnede og berusede Betjente.

Vi kræver dette Politi fjernet straks fra Esbjerg. Vi betragter disse Angreb som et Forsøg på at knuse Søfolkenes Kamp mod Rederkapitalen, - en Kamp, som vi anser for fuldt berettiget, og som vi derfor af al vor Kraft vil støtte til en sejrrig Afslutning for Søfolkene, ligesom vi lover Solidaritet med Slagteriarbejderne i deres Kamp, da vi anser det for tvingende nødvendigt, at alle Arbejdere står samlet. I denne for vor Klasse så alvorlige Situation opfordrer vi alle Arbejdere til at være med til at sammensvejse en virkelig Kampenhedsfront. Dette sker bedst ved Parolen: 24 Timers Generalstrejke som Protest mod Politiets Terror.

Leve Arbejderklassens Enhedsfront!

Leve Socialismen!«

Efter Mødet var Generalstrejken effektiv med det samme, da alle Byens Arbejdere deltog i Mødet.

Onsdag den 18. meddeles fra Esbjerg: Generalstrejken var Onsdag fuldkommen effektiv. Aviserne udkom ikke, end ikke »Social-Demokraten«, som ved sin Stillingtagen havde vakt Arbejdernes Harme. I Nattens Løb var opsat store Politiplakater, der forkyndte, hvor alvorlig Situationen var. Det er forbudt at stå stille på Terrænet mellem Havnen og Havnegade (Byens Park); ligeledes forbydes Sammenstimlen i Gaderne, og Overtrædelser straffes med Bøde og Fængsel. Poul Fabin, Medlem af Kampledelsen, arresteredes i Nat i sit Hjem; han blev trukket ud af Sengen og belagt med Håndjern; han er i Dag efter Grundlovsforhøret blevet fængslet for 8 Dage, sigtet for Opfordring til Vold mod Politiet. - Regeringen har sendt yderligere 30 Politibetjente samt 2 Panservogne fra København og Frederiksberg. - I Havnen ophobes flere og flere Eksportvarer. - De mange Fiskefartøjer, der ankom, kunne ikke få losset, da også Fiskepakkerskerne og Medhjælperne strejkede. - Fællesorganisationen afholdt Møde og besluttede at genoptage Arbejdet Torsdag Morgen og at protestere skarpt mod Politiregimentet. Mødet erklærede, at Arbejdet blev genoptaget under Forudsætning af, at Politiet havde lært af Begivenhederne de sidste Dage, da Arbejderne ellers ville sætte ind med en lige så kraftig Protest. Resolutionen herom vedtoges næsten enstemmigt af de 15- 1800 Deltagere. - Det blev endvidere besluttet at sende Poul Fabin en Kamphilsen og kræve ham fri.

I en Resolution protesteredes mod Forligsmandsloven, og Mødet besluttede enstemmigt, at der d. 1. Maj skulle demonstreres i en Enhedsfront med en Taler fra Kommunistisk Parti og en Taler fra Socialdemokratiet. Arbejdsmændenes Generalforsamling besluttede ikke at røre en Flæskeside, der havde været i Skruebrækkerhænder, og ikke at arbejde i Skibe, bemandet med Skruebrækkere.

Om Begivenhederne, som de udviklede sig i København under Strejken, skriver »Faklen« i Maj 1934 følgende: Ligesom i de fleste Provinsbyer var der i København indkaldt til Møde af R. F. O.s Landsledelse og Fællesudvalget for de Arbejdsløse. Politiet forbød Mødet, og da de 20,000 Arbejdere mødte frem ved Stenen i Fælledparken, var Pladsen besat af ridende Politi, som øjensynligt havde Ordre til ikke alene for enhver Pris at forhindre Mødets Afholdelse, men også til at gøre dette med den størst mulige Brutalitet.

Politiet foretog sådanne Indhug på de forsamlede Arbejdere, at Begivenhederne kun har deres Sidestykke i det historiske Fælledslag i 1872. Arbejderne rejste den røde Fane for at begynde et Møde, men Politiet huggede ind og mishandlede i Hundredevis af Arbejdere, Kvinder og Børn. Da Arbejdermasserne ved et særligt brutalt Angreb fra Politiets Side satte sig til Modværge, skræmtes Hestene, og Politiet blev jaget på Flugt, hvorpå flere Hundrede Betjente til Fods kom til Stede i mange Politibiler, som kørtes ind på Grønsværet, og Politiet foretog nu en Massejagt på Arbejderne.

Efter Slaget på Fælleden trak Politiet sine Styrker ind i den indre By og ned om Havnen, hvor Politistyrkerne gik hensynsløst frem. Arbejderbefolkningen satte sig til Modværge og byggede i Nyhavnskvarteret og i Borgergade. Barrikader for at hindre Politibilernes Kørsel. Politiet vovede dog ikke at trænge ind i det indre af Borgergade, hvor Beboerne satte sig så kraftigt til Modværge, at et Politiangreb måtte opgives. Ja, der blev endogså fra en Lejlighed kastet et helt Klædeskab ned i Hovedet på Politibetjentene.

I Folketingets Aftenmøde fremdrog Folketingsmand Arne Munch-Petersen Fælledslaget og sammenlignede det med Begivenhederne i 1872.

Om Aftenen meddeltes i Radioavisen, at Københavns Politidirektør, Statsadvokaterne og Rigsadvokaten havde henstillet til Justitsministeren at rejse Tiltale mod den revolutionære Fagopposition i Anledning af Urolighederne, og formentlig også i Henhold til Straffelovens § 193. Dette var i nøje Overensstemmelse med Socialdemokratiets Linie, der gik ud på, at Søfolkenes Strejke for bedre Arbejds- og Levevilkår var iværksat af »kommunistiske Provokatører«, og ovenfor nævnte Krav om Tiltale vedtoges.

Ud på Aftenen kørte i Massevis af Betjente og Opdagere til »Arbejderbladet« Redaktion og R. F. O.s Lokaler i Blågårdsgade. Gaderne blev afspærret, og der fandt en hårdnakket Razzia Sted med Beslaglæggelse af Masser af Papirer. Politiet arresterede den påfølgende Dag hele den revolutionære Fagoppositions Ledelse.

Den 18. April var der på Foranledning af 3 Bestyrelsesmedlemmer indkaldt til Generalforsamling i Sømændenes Forbund. Der foresloges her, at der nedsattes et snævert Udvalg med det Formål at afblæse Strejken. Formanden og flere andre Bestyrelsesmedlemmer vendte sig herimod og foreslog følgende Udtalelse, der vedtoges med 529 Stemmer mod 405: »Generalforsamlingen beslutter at føre Kampen videre. Vi er til enhver Tid rede til at optage Forhandlingerne med Rederne på Grundlag af de af os stillede Krav. Som et Led i Kampens Videreførelse retter vi en Henvendelse til Arbejderorganisationer og vore internationale Forbindelser med Opfordring om Boykot af danske Skibe. Kampen er etableret i Fællesskab af Sømænd og Søfyrbødere og skal afsluttes i Fællesskab af disse to Organisationer.«

Generalforsamlingen hos Sømændene lå selvsagt udenfor de Forudsætninger, der var Grundlaget for Valget af et fælles Kampudvalg, og Kampudvalget indkaldte derfor til Fællesmøde den følgende Dag, hvor Enheden da igen oprettedes. Mødet, der var besøgt af ca. 2000 Søfolk, vedtog enstemmigt følgende Udtalelse:» 1) Fællesmødet af Fyrbødere og Matroser pålægger de to Forhandlingsudvalg snarest at træde i Forbindelse med Rederne og i Løbet af to Dage igen at indkalde til Fællesmøde og forelægge Resultatet. Strejken skal afsluttes i Fællesskab og Enighed; 2) Søfyrbødernes og Sømændenes Forbund samlet til Medlemsmøde kræver, at

Ledelserne indenfor Organisationerne forbliver på fri Fod. Dette er en Betingelse for Optagelse af nye Forhandlinger.«

Allerede næste Dag - d. 20. April - påbegyndtes Forhandlingerne med Rederne. Disse følte sig selvsagt ovenpå efter at have konstateret, at hele Statsmaskineriet var stillet til deres Disposition i Kampen mod Søfolkene, og de stillede derfor i Løbet af Lørdagen følgende Tilbud: Enten: 1) Arbejdet genoptages på de i Forligsmandens Mæglingsforslag af d. 14. Marts dette år fastsatte Vilkår - Eller: 2) Under Forudsætning af, at Reglerne med Hensyn til Forbundets Medvirken ved Hyreanvisningen bortfalder fra 1. August dette år, er Rederne villige til at gå med til en Afslutning af Konflikten på følgende Vilkår:

1) Strejken hæves, og Søfyrbøderne går ombord i Skibene i det Omfang, Forholdene tillader. Til Gennemførelse af dette går Dansk Dampskibsrederiforening ind på at benytte Forbundets Medvirken ved Forhyring indtil d. 1. August dette år.

Efter Arbejdets Genoptagelse må der hverken fra Dansk Dampskibsrederiforening eller fra Søfyrbødernes Forbunds Side finde nogen Art af Boycotting, Blokade eller Forfølgelse Sted, hverken overfor de nævnte Organisationer eller overfor nogen i Dansk Dampskibsrederiforenings Medlemmers Skibe nu eller tidligere ansat Person.

2) Der må ikke finde nogen Forfølgelse Sted efter Søloven.

3) Dansk Dampskibsrederiforening udsender et Cirkulære til Foreningens Medlemmer indeholdende følgende Bestemmelser vedrørende Fortolkningen af den gældende Overenskomst:

ad § 3 a. Alle, der er beskæftiget i Maskinen (Maskinmestre, Elektrikere, Assistenter undtagne), skal opfylde de i denne Paragraf fastsatte Krav.

ad § 5 a. Når Skibet er i Søen, og Søvagten er sat, må denne ikke brækkes, før Skibet er fortøjet eller forankret.

ad § 5 b. I Troperne bør det tilstræbes at lægge den fastsatte Arbejdstid af 8 Timer mellem Kl. 6 Fm. og Kl. 6 Eftm. med et længere Ophold midt på Dagen.

ad § 5 c. Når et Skib ligger ved Land, og Søvagten drejer, ydes der Overtidsbetaling, for så vidt der bruges Damp til Spillene til Losning og Lastning udenfor normal Arbejdstid og på Søn- og Helligdage, dog ikke for den 1. Time efter Ankomst og for de to sidste Timer inden Afgangen (jfr. § 6 c og § 5 d).

ad § 6 a. For så vidt Fyrbøderbesætningen af Hensyn til Skibets forestående Anløb af Havn purres ud for at lempe Aske overbord, betales Overtid for dette Arbejde, når det ikke foregår i direkte Tilslutning til Vagtens Tiltrædelse.

ad § 7. De i denne Paragraf Stykke 2 nævnte Rekvisitter er Karklude, Gulvklude og Skurebørster, og pr. Mand udleveres der 1/2 kg Soda om Ugen.

ad § 9 a. Denne Bestemmelse kan kun anvendes på Folk, der er påmønstret Skibet.

ad § 11. Det pålægges Ledelsen ombord, så vidt Forholdene tillader det, at give de i denne Paragraf omhandlede Fridage og Ferier, og kun når dette ikke lader sig gøre, at yde den fastsatte Hyreerstatning.

Udbetaling af Penge til Besætningen skal foregå straks efter Arbejdstidens Ophør, og for så vidt et Skib kommer til Land før Middag, skal Udbetalingen så vidt muligt foregå samme Dag.

I Overenskomstperioder må Besætningens Størrelse i de enkelte Skibe ikke forringes, med mindre Besætningen er større end normalt i andre Skibe af tilsvarende Art, eller der foretages sådanne Ændringer med Hensyn til Skibets Anvendelse, Fart, Rute eller Indretning, at en Forringelse af denne Grund bliver berettiget.

Spørgsmål om Berettigelsen af en påtænkt Forringelse af Besætningens Størrelse kan indankes for den i Overenskomsten fastsatte Voldgiftsdomstol.

4) Rederiforeningen frafalder Krav om yderligere Bod end den allerede idømte.«

Lørdag Eftermiddag havde Sømændene indkaldt til Generalforsamling, og her foresloges det at vælge et 3-Mands Udvalg, der sammen med Formanden skulle optage Forhandlinger med Rederne og afvikle Strejken. Dette besluttedes med 300 Stemmer mod 240, men der blev intet vedtaget om, hvilket af Redernes „Tilbud", der skulle sluttes på. Allerede samme Aften underskrev dette Forhandlingsudvalg på Rhedernes Forslag 1. Hermed var Samarbejdet sprængt og det fælles Kampudvalg sat ud af Funktion. Dette Forhold satte vort Forbund ud i en Tvangssituation.

Søndag Formiddag Kl. 11 afholdtes Medlemsmøde, og givetvis var der kun een Ting at gøre: at bøje sig for den Kendsgerning, at vi nu stod alene, og slutte Overenskomst. Herom var der Enighed inden for Hovedbestyrelsen og på Medlemsmødet. Medlemsmødet valgte enstemmigt Redernes Forslag II.

På et samme Eftermiddag afholdt Fællesmøde mellem Matroser og Fyrbødere, hvori deltog mere end 1000 Medlemmer, vedtoges en skarp Resolution mod Regeringens og D. s. F.s Holdning til Konflikten. Resolutionen sluttede: Trods Sabotage og Forræderiet må det under Strejken smedede Kampforbund mellem Matroser og Fyrbødere opretholdes og befæstes i den daglige Kamp for vore økonomiske Krav og for vor Organisations Selvbestemmelsesret. Strejken er endt, Kampen for vore Dagskrav fortsættes.

I »Faklens« Maj-Nummer siges følgende om den Lære, Søfolkene har draget af Strejken: »Det lykkedes os ikke at gennemtvinge vore Krav overfor Rederne! Men det lykkedes os at skabe det første storslåede Tilløb til den Enhedsfront, som vil gøre os til en uovervindelig Magt! Det lykkedes os at sætte os i Respekt hos Rederne, således at de vil betænke sig på i Fremtiden vilkårligt at forringe vore Kår! Vi lærte, at vi kun kan forsvare vore Interesser, hvis vi opgiver enhver Illusion om Støtte fra andre end os selv og Arbejderklassen! Vi lærte, at vi kun kan kæmpe, hvis vi befrier os for enhver reformistisk Indflydelse og selv tager det fulde Førerskab i Kampen! Vi lærte, at en Kamp i Dag kun kan føres på Trods af alle borgerlige Tvangsbestemmelser, på Trods af reformistiske Førere, - at en større Strejke altid vil blive erklæret »ulovlig« af Borgerskabet, og at Borgerskabet og dets Agenter kynisk vil sætte hele sit Magtapparat ind imod os! Slagteriarbejdernes Strejke og Loven om tvungen Voldgift, der knuste Slagteriarbejdernes »lovlige« Kamp, understreger dette endnu mere! Allerede i Kokke- og Slagterikonflikten så vi, at »Forligsdiktaturet« spillede fallit, efter at vi først havde vist, at ingen borgerlig Lov eller Tvangsbestemmelse kan hindre Arbejderne i at strejke, og derfor ved vi også, at den danske Arbejderklasse næste Gang, vi eller andre Arbejdere går i Kamp, ikke så let vil blive Offer for borgerlig Terror eller reformistisk Snigløb, men vil sammensvejse den Enhedsfront, som i Kampen mod vore Udbyttere er en uovervindelig Magt!«

I en anden Artikel i samme Nummer af »Faklen« siges: »Forslaget, vi besluttede at gå i Arbejde på, indeholder trods alt visse Forbedringer, som Medlemmerne nu må fastholde i Skibene; vi aftrykker her Forslaget i sin Helhed, og man vil særlig lægge Mærke til, at for Fremtiden kan Besætningerne ikke uden videre forringes. Angående Forhyringen, som efter Aftalen bortfalder til den 1. August, da er det et Spørgsmål, som vi til den Tid kommer til at beskæftige os med!« Forslag II var valgt, fordi det indeholdt Forbedringer. Fra forskellige Sider forsøgtes det at sætte Splid inden for vore Rækker, fordi, som det sagdes, vi havde opgivet Retten til Hyreanvisning. De kommende Måneder skulle vise, at vi havde alt andet end opgivet denne Ret. Vore Medlemmer var ikke mere udmattede af Strejken, end at de Dagen efter dennes Afslutning kunne påbegynde Kampen om Hyreanvisningens Bibeholdelse. Som det sagdes i det sidste Fællesmødes Resolution: Strejken er endt, Kampen fortsættes!

På et Hovedbestyrelsesmøde, der afholdtes den 27. Maj 1934, vedtoges en Udtalelse, der var en Vurdering af Strejken. I denne hedder det: »Først og fremmest rejser vi Kravet om, at Hyreanvisningen sikres i Forbundets

Hænder også udover den Udløbstermin til d. 1. August, som Rederne påtvang os ...Hovedbestyrelsen pålægger Forretningsudvalget at tage alle Forholdsregler for at sikre Hyreanvisningen i Forbundets Hænder.«

Den 4. Juli forelagde Rederne ved en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen vort Forbunds Repræsentanter følgende Erklæring til Underskrift: Ved et Møde i Dag i Arbejdsgiverforeningen mellem nedenstående Organisationer behandledes en Klage fra Dansk Dampskibsrederiforening over, at der i Søfyrbødernes Medlemsblad »Faklen« Nr. 6 for Juni 1934 findes en Vedtagelse af Forbundets Hovedbestyrelse gående ud på at sikre Hyreanvisningen i Forbundets Hænder også efter d. 1. August, fra hvilken Tid Forbundet udtrykkelig ved Overenskomst af d. 22. April dette år har givet Afkald på Hyreanvisningen.

Endvidere forelå der fra Dansk Dampskibsrederiforenings Side Klage over, at Medlemmer af Søfyrbødernes Forbund i Strid med ovennævnte Overenskomsts 11. Punkt 1, 2. Stk., har forulempet en Arbejder, der var antaget uden Medvirkning af Søfyrbødernes Forbunds Hyreanvisning, fordi han har arbejdet under den ulovlige Strejke.

Arbejdsgiverne kræver, at Søfyrbødernes Forbund i det først udkommende Nummer af nævnte Medlemsblad tilbagekalder Artiklen: »Opgaverne efter Strejken«, forsåvidt angår de Bemærkninger, der er fremsat om Anvisningen, og udtrykkelig erkender, at man ikke har Ret til at gøre noget Forsøg på at få dette Spørgsmål ændret i den løbende Overenskomstperiode. Denne Erklæring skal forud godkendes af Dansk Dampskibsrederiforening.

Endvidere må Arbejdsgiverne kræve en udtrykkelig Erklæring, ligeledes forud godkendt af Dansk Dampskibsrederiforening, fra Forbundets Side om, at Forbundet af al Magt vil bestræbe sig for, at Overenskomsten af d. 22. April 1934 overholdes i alle dens Ord og Punkter af Forbundets Medlemmer.

Forsåvidt Forbundets Repræsentanter nu kan tiltræde de således stillede Krav, erklærer Arbejdsgiverne sig villige til at undlade at indbringe Sag for den faste Voldgiftsret. København, den 4. Juli 1934.

Vore Repræsentanter tilbageviste selvsagt denne Udfordring, og »Faklen« besvarer den i det følgende Nummer således: »Uanset at der ved Strejkens Afslutning blev påtvunget os en Udløbstermin for Forbundets Hyreanvisning, fastholder vi med fuld Styrke Kravet om, at denne selvfølgelige Ret for vore Medlemmer anerkendes. Rederne spiller højt Spil, når de vover at sætte Spørgsmålet om Fagforeningernes mest fundamentale Rettigheder i Brændpunktet overfor hele den danske Arbejderklasse.«

Fra vore Medlemmers Side førtes Kampen i Havnene og i Skibene så effektivt, at alle Muligheder for at fratage os Hyreanvisningen var udelukkede, og Rederne var da også fornuftige nok til ikke at vove Forsøget.

Hver Krig har sine Marodører, og det skulle da også vise sig, at der fandtes Folk hos os, der gerne lod sig bruge af sådanne, der så en Fare i vort Forbunds Kursændring.

Umiddelbart efter Kongressen i 1933 dannedes en såkaldt „Fyrbødernes socialdemokratiske Oplysningsklub“. Naturligvis stod der andre Kræfter bag dette Forehavende end det Par Søfyrbødere, der lod sig bruge. Dette konstateredes gennem en Indrømmelse fra et af „Medlemmerne", der tilstod, at han på en Transportkonference i London, i hvilken; han havde deltaget, havde fået anvist 5000 Kr. til dannelse af et nyt Forbund.

Det hørte snart op med „Oplysningsarbejdet", og den 20. September afholdtes et Møde i Jord- og Betonarbejdernes Hus, hvor Oprettelsen; af det gule Splittelsesforbund blev vedtaget, Love for det nye „Forbund" blev antaget, Funktionærerne udpeget og Lønninger for disse fastsat, og Mødet sluttede med, at der blev udbragt et Leve for det nye „Sø-Fyrbødernes og Motormændenes Forbund af 1934".

»Faklen« siger herom: „skulle denne Handling bedømmes ud fra disse Lederes mentale Tilstand, ville Resultatet uvægerlig blive et bredt dansk Grin. Men Handlingen har en langt alvorligere Karakter, og her må vi først og fremmest se på de Bagmænd, der har fremprovokeret dette regulære Spaltningsforsøg."

Fredag den 21. Oktober udsendte vi fra Forbundet et kort Cirkulære, hvori vi udtalte vor Mening om dette Spaltningsforsøg, og hvori vi advarede Medlemmerne. Cirkulæret lød: Til samtlige Medlemmer af Sø-Fyrbødernes Forbund i Danmark.

KAMMERATER! Da vi er kommet i Besiddelse af Oplysninger, som fastslår, at der er en Del Personer indenfor vort Forbund, som Torsdag den 20. dennes har besluttet fra og med den 1. Oktober at danne et nyt Forbund under Navnet »Søfyrbødernes og Motormændenes Forbund«, og at der på samme Møde blev valgt Formand og Næstformand - Formand blev Rosengren, Nr. 1785, Næstformand blev Georg Petersen, Nr. 135, - skal vi hermed anmode samtlige Medlemmer om på det kraftigste at tilbagevise disse Splittelsesmænd, hvor de gør Forsøg på at spalte Forbundet; deres Spaltningsforsøg har kun til Formål at hjælpe Skibsrederne.

Ledelsen gør herved opmærksom på, at enhver, som ikke er i Besiddelse af gyldig Medlemsbog til Sø-Fyrbødernes Forbund i Danmark skal betragtes som Strejkebryder. Derfor må samtlige Kammerater kræve Bøgerne frem. Provokatørerne, som står i Spidsen for dette Spaltningsforsøg, skal Ledelsen; vide at træffe Foranstaltninger imod. Kammerater! Frem for et enigt Forbund til Værn for vore Interesser! Lad os tilbageslå disse Splittelsesmænds Forsøg på at gå Redernes Ærinde. København, den 22. September 1934. Sø-Fyrbødernes Forbund.

Da »Arbejderbladet« henviser til den Række Overfald på Forbundsledelsen, som „Soc.-Dem.“ havde givet Plads for fra Klubbens Side, og afkrævede „Soc.-Dem.“ et Svar på dets Stilling til det nydannede Forbund, svarede „Soc. Dem.“: „Splittelse“ blandt Sø-Fyrbøderne.

Indenfor Søfyrbøderforbundets Rækker har det længe ulmet, og der har været dannet en Klub af socialdemokratiske Søfyrbødere, som har søgt at vende Flertalsstemningen bort fra Kommunisterne.

Desværre har denne Klub opgivet dette Arbejde, - vi antager, at Udsigterne til Resultat har forekommet dens Medlemmer for fjerne, - og Klubben skal efter »Arbejderbladets Artikler at dømme have dannet et selvstændigt Forbund; men Klubbens Formand, Georg Petersen, benægtede dette overfor os, da vi bebrejdede ham det absolut forkastelige Skridt, som Klubben under hans Ledelse skulle have taget.

Arbejderbladets Insinuationer tager vi os let. Men Insinuationer om, at der fra vor Side skulle være øvet Medvirkning til noget så tåbeligt og forkasteligt som at bryde ud af en Organisation, fordi dens Flertal havde en anden Mening end vor, vil vi hermed på det bestemteste bede os fritaget for.«

Forsøget blev dermed opgivet som håbløst. Splittelsesmændene var forladt af deres egne.

LØNKAMPEN EFTER STREJKEN

Den 21. oktober 1934 vedtog vor Hovedledelse eenstemmigt at opfordre Medlemmerne til at opsige Overenskomsten til Udløb d. 1. April 1935. Hovedbestyrelsens Beslutning udsendtes gennem Ritzaus Bureau, hvad der foranledigede Rederne til den 29. Oktober at udsende en Redegørelse over Søfolkenes Løn- og Arbejdsvilkår, som igen omgående blev imødegået af vort Forbund gennem Udsendelsen af en Brochure.

Hovedbestyrelsesmødet besluttede at tilstille Sømændenes Forbund nedenstående Forslag til Samarbejde: Til Bestyrelsen i Sømændenes Forbund! Kammerater! Søfyrbødernes Hovedbestyrelse har Søndag den 21. Oktober været samlet til Møde og har bl. a. diskuteret Overenskomstsituationen samt vedtaget vedlagte Udtalelse.

For at give vore Krav så megen Vægt som muligt, har vi ligeledes besluttet at lade afholde Møder Landet over i vore Afdelinger og på hvert af disse Møder foreslå valgt et Medlem til sammen med 5 Medlemmer, som vælges i København, at udgøre en Deputation, der snarest henvender sig til Søfartsministeren og den øvrige Regering for at fremføre vore Krav om mere menneskelige Levevilkår.

Denne Henvendelse sker - i Overensstemmelse med Resolutionen - under Henvisning til de fra mange Sider fremkomne Erklæringer om, at Søfolkenes Kår bør forbedres, ligesom det er vor Mening, at vi i det hele taget og særlig i Arbejderbefolkningen bør gøre opmærksom på de nævnte Forhold.

Til at tale på Møderne har vi valgt vort Hovedbestyrelsesmedlem Jens Thomsen, og vi opfordrer jer til ligeledes at vælge en Kammerat fra jeres Ledelse som Taler samt iøvrigt at samarbejde med os på den anførte Måde, derunder også ved Deltagelse i Deputationen til Regeringen.

På Grundlag af Erfaringerne fra sidste år er det vor Opfattelse, at det allerede nu er nødvendigt på alle Måder at søge forberedt Gennemførelsen af Søfolkenes berettigede Krav, og vi mener, at også den voksende Forståelse af vore Krav i den øvrige Arbejderklasse bør tilskynde os til at påbegynde Arbejdet.

I Håb om, at I vil tiltræde vort Forslag om Samarbejde, venter vi snarest Svar fra jer. Vi tilføjer, at vi har planlagt at påbegynde Møderne allerede d. 26. Oktober. Med socialistisk Hilsen. P. F. V.: Georg Hegner.«

Resultatet af Urafstemningen over Overenskomstens Opsigelse blev, at 1228 stemte for Opsigelse og kun 31 imod. Denne Afstemning viste, at Søfyrbøderne ikke var blevet kamptrætte af Strejken i 1934, men stod parate til igen at tage en Tørn, dersom Rederne skulle stille sig uforstående overfor vore Krav. På et Medlemsmøde den 15. Januar 1935 vedtoges en Resolution om Overenskomstsituationen og Formerne for Kampen, der må føres.

I Resolutionen siges om Arbejderklassens Enhedsfront: »Forudsætningen for Gennemførelsen er dog, at Kampen føres i Fællesskab Arbejderne imellem, - at der skabes en bred Enhedsfront, først og fremmest mellem beslægtede Fag som Søfolk og Havnearbejdere, men også videre med Arbejderne udenfor Søtransporten, ikke mindst Slagteriarbejderne, der er stærkt interessebeslægtet med Søtransportens Arbejdere.

Søfyrbøderne erklærer sig beredt til Samarbejde med alle Organisationer, der i Forårets Overenskomstsituation rejser deres Krav overfor Arbejdsgiverne, og vi foreslår en fuldstændig gensidig Solidaritet, således at Gennemførelsen af alle de samarbejdende Fags Krav er Forudsætningen for den enkelte Organisations Overenskomstafslutning.«

Tirsdag den 14. Februar mødtes vore og Sømændenes Forhandlere første Gang med Rederne. Vore Repræsentanter fremsatte Søfolkenes Krav, men Rederne erklærede sig ude af Stand til at tage Stilling, før disse var forelagte Redernes Generalforsamling. Nyt Møde blev da aftalt til den 1. Marts. Her mødte Rederne og meddelte, at der, når der skulle tages Hensyn til Skibsfartens elendige Stilling, rettelig måtte forlanges en passende Lønreduktion, de var dog ædelmodige nok til ikke at forlange en sådan, men stillede Krav om, at vi frafaldt vore Fordringer om Lønforhøjelser og Arbejdstidsforkortelse. Dermed var der foreløbig ikke mere at tale om, og Parterne skiltes.

Vort Forbund rettede herefter en ny indtrængende Appel til de beslægtede Fag om at være med til at skabe en fælles Kampfront, og midt i Marts Måned genoptoges Forhandlingerne igen og da med det Resultat, at vore Forhandlere kunne forelægge Medlemmerne et Forslag der, om det ikke opfyldte vore Krav, så dog betød væsentlige Indrømmelser.

Den nye Overenskomst betød en Række Forbedringer: Hyreforhøjelse, forbedrede Feriebestemmelser, herunder Udbetaling af Kostpenge i Feriedagene, højere Overtidsbetaling, Redernes Pligt til at levere Overtrækstøj ved Smudsarbejde, en Bestemmelse om, at Maskinassistenter ikke må mønstre som Fyrbødere, samt Anerkendelse af Forbundets Ret til Hyreanvisningen. Som en ufravigelig Betingelse stillede Rederne, at Overenskomstperioden udvides til 2 år, - dog således, at Hyren i denne Periode reguleres efter Pristallet med et for Søfolkene fordelagtigt Udgangspunkt.

Ændringer, der blev gennemført, var følgende: De i § 2 nævnte Hyrer fastsættes således: a. For Donkeymænd, Storekeepere og Opringere Kr. 188,- pr. Måned. - For Fyrbødere og Motormænd Kr. 172,- pr. Måned - For

Kullempere Kr. 113,- pr. Måned - Til § 2 føjes: »På Grundlag af det af Det statistiske Departement i Februar og August Måneder offentliggjorte Pristal foretages en Regulering af de i nærværende Paragraf fastsatte Hyrer, idet disse forhøjes eller nedsættes med 1 pCt. for hver 2 Points, Pristallet stiger over 173 eller falder under 154. Efter at Reguleringerne er foretaget, afrundes Hyrerne opefter til nærmeste hele Kronetal. Reguleringerne finder Sted d. 1. April og d. 1. Oktober - i § 3 c udgår Ordene »som Fyrbødere« - I § 6 b ændres »61 Øre« til »65 Øre« - § 9. Om Spørgsmålet »Stand by« optages Forhandlinger med DFDS. Til § 116 føjes efter Ordene »Bibeholdelse af Hyre« plus Kostpenge« samt efter Ordene: »7 Dages Hyre« plus Kostpenge«.

Afmønstres en Mand uden selvforskyldt Grund, efter at han har været mindst 6 Måneder ombord i samme Skib, ydes der ham halv Feriegodtgørelse. Som ny Paragraf indføjes: Smudsarbejde. Til alt Arbejde, der udføres under Dørken, i Bund- og Olietanke, i Røg- og Forbrændingskamre og i Bunden af Kedlerne, skal der udleveres Overtrækstøj.

Som ny Paragraf indføjes endvidere: Ved Anvisning af Hyre søges som almindelig Regel Søfyrbødernes Forbunds Medvirken. Rederne kan dog i særlige Tilfælde undlade dette, og det er en Forudsætning, at den i Septemberforligets § 4 Arbejdsgiveren tillagte Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter dennes Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft anerkendes og eventuelt støttes af Forbundet. Hvad der var af særlig Vigtighed udover Løntillægget og de øvrige Indrømmelser, var Erobringen af den overenskomstmæssige Ret til Hyreanvisningen.

Før vore Forhandlere afsluttede denne Overenskomst, tilbød de Sømændenes Repræsentanter at afbryde Forhandlingerne og afvente, hvilke Resultater Sømændene opnåede i Spørgsmålet 3-skiftet Vagt. Søfyrbøderne erklærede at ville stå solidariske til Sømændenes Fordringer var gennemførte. Da Sømændenes Repræsentanter ikke mente at kunne tage Kamp på Gennemførelsen af 3-skiftet Vagt blev vor Overenskomst forelagt Medlemmerne til Afgørelse. Den 26. Marts meddeltes Resultatet af Urafstemningen til Rederne. Der var afgivet 924 Stemmer for Overenskomsten og 95 imod.

På et københavnsk Medlemsmøde, der afholdtes den 19. Marts vedtoges følgende Resolution: »Vi fastslår, at Forslaget betyder en Række væsentlige Fordele i vore Hyre- og Arbejdsvilkår, og at dette Resultat er opnået som Følge af vor Strejke sidste år og af vore Kampforberedelser i år. Vi anser Gennemtvingelsen af sådanne Forbedringer for at være af meget stor principiel Betydning, da det herved for første Gang i mange år er lykkedes at standse Arbejdsgivernes Angreb på Arbejderklassen og påbegynde Gennemførelsen af Arbejdernes Krav om forbedrede Kår, og vi anbefaler derfor Forslaget til Vedtagelse.

Samtidig erklærer vi, at de opnåede Resultater trods dette ikke er tilfredsstillende, da de på en Række Punkter ikke opfylder de af Søfolkene stillede Krav, som vi ikke opgiver. Som den væsentligste årsag til disse Mangler betragter vi den Sabotage, der fra reformistisk Side er øvet imod de bl.a. af os førte Bestræbelser på at opnå et Samarbejde mellem interessebeslægtede Fag, og vi viger ikke tilbage for at påstå, at der kunne være opnået langt større Resultater, dersom Samarbejdet var blevet til Virkelighed. Vi understreger, at den af os gentagne Gange fremsatte Erklæring om Solidaritet og Vilje til Samarbejde med andre Fag og Grupper stadig står ved Magt, og at Sø-Fyrbøderne er rede til Sympatiaktion i det Øjeblik, andre Fag går til Kamp for deres Krav!«

Vor 7. ordinære Kongres blev en Arbejdets og Enhedens Kongres i Ordets bedste Forstand. Vendingen var fuldbyrdet fra den negative Kapitulationslinie, der lod Rederne være de afgørende i Spørgsmålet om vore Løn- og Arbejdsbetingelser til den positive Angrebslinie. Kampen i 1934, der var ført med så megen Energi, skabte Forudsætningen for Fremstødet ved Overenskomstfornyelsen i 1935.

Skumlerne, der havde fablet om, at 1933-Kongressens Beslutninger ville føre til Forfald og Opløsning i vort Forbund, var af Kendsgerningernes Magt bragt til Tavshed, og de som praktisk søgte at befordre Forfaldet og Opløsningen ved Eksperimentet med Dannelsen af et gult Forbund, var gennem vor Medlemsstabs stærke og enige Klassevilje grundigt belært om Solidaritetens og Sammenholdets elementæreste Regler.

Kongressen blev den første i vort Forbunds historie, hvor der rådede den absolutte og ubrydelige Enhed og dens Arbejde var præget heraf. Der var Glæde og Fest over Kongressens Forhandlinger, og alle Beslutninger blev efter indgående og saglige Drøftelser vedtaget eenstemmigt.

Vi gengiver Kongressens vigtigste Resolutioner, der samtidig er et Udtryk for den klassemæssige Modenhed og Evne til at vurdere det ændrede Forhold mellem Klasserne og de deraf flydende Opgaver for Fagbevægelsen, som karakteriserede Kongressens Delegerede: »Efter at have drøftet den af Ledelsen afgivne Beretning for Perioden siden 1933 udtaler Kongressen i Søfyrbødernes Forbund 1935 sin fulde Godkendelse af det i Kongresperioden udførte Arbejde.

a. Kongressen i 1933 kom til at betyde et afgørende Vendepunkt i Forbundets Arbejde, således at Forbundet i Overensstemmelse med Medlemmernes Ønske blev et virkeligt Redskab i Fyrbødernes Hænder til Forsvar for vore Klasseinteresser.

Ved daglig at anvende Forbundet til Værn for Medlemmernes Interesser, ved stadig at mobilisere Medlemmerne til at medvirke til Løsningen af Forbundets Opgaver, ved vor Indsats under Strejken i 1934 og ved Kampforberedelserne i 1935 lykkedes det os at opnå en Række væsentlige Forbedringer i den gældende Overenskomst og at styrke Fyrbødernes Stilling overfor Rederne. Dette beviser, at den Linie for Forbundets Arbejde, som blev lagt på sidste Kongres, var rigtig, og at det Arbejde, der er udført på dette Grundlag, har ført til Resultater.

De af os opnåede Resultater er dog ikke tilfredsstillende for os, men vi tager dem som Udgangspunkt for vore videre Fremstød. Når vi ikke opnåede mere, skyldtes det først og fremmest, at Aktionsenheden mellem Fyrbøderne og andre Fag i Søtransporten ikke var smedet fast nok, at Staten forsøgte at knægte Fagforeningernes Aktionsfrihed, og at vort Forbunds Kamp ikke fik den nødvendige Understøttelse fra andre Organisationer. Kongressen udtaler sin største Beklagelse af, at De samvirkende Fagforbunds Ledelse afslog at understøtte Søfolkenes Strejke.

Kongressen forpligter Ledelsen til at anvende alle Midler til Styrkelse af Forbundets Kampkraft, til Udvidelse og Befæstelse af Aktionsenheden og til Samarbejde med andre Fagforeninger, for ad denne Vej at forhindre Forringelser i Fyrbødernes Kår og gennemføre de af os overfor Rederne og Staten rejste Krav om bedre Hyre- og Arbejdsbetingelser. Et sådant Fællesskab vil styrke alle Organisationers Kampkraft og sikre, at Arbejderne med Held kan forsvare deres Interesser.

Kongressen erklærer, at Søfyrbødernes Forbund er beredt til solidarisk at understøtte enhver Aktion, som danske Arbejdere eller internationale Søfolk fører til Værn for deres Interesser - og særlig til Skabelsen af et Samarbejde med Sømændenes Forbund, dets Afdelinger og Sømændene ombord på hvert enkelt Skib.

Kongressen beslutter at henvende sig til Sømændenes Forbund med Forslag om en Sammenslutning af de to Organisationer, idet Kongressen er af den Opfattelse, at der overfor Redernes forenede Front må stilles Søfolkenes forenede Front. Sammenslutningen kan foregå således, at hver Faggruppe indenfor det forenede Forbund har sin egen Administration og Økonomi.

b) at træde i Forbindelse med De samvirkende Fagforbund og med alle Fagforeninger udenfor D. s. F. for at nå til en Samling af alle Fagforeninger i Landet i en demokratisk opbygget Centralorganisation, som vil styrke Arbejdernes Kampkraft mod Kapitalens Angreb, mod arbejderfjendtlige Love, mod Fascisme og Krig, - som vil sætte hele Fagbevægelsens Kraft ind på Understøttelse af enhver Aktion, som gennemføres af Arbejderne i et enkelt Forbund eller en enkelt Industri, -- og som vil sikre hver Fagforenings Aktionsfrihed, dvs. vil sikre Medlemmerne i hvert Forbund Selvbestemmelsesret i alle Overenskomstspørgsmål.

c) at fortsætte Samarbejdet med I. S. H., som har bragt vort Forbund gode Resultater, - og samtidig ikke lade noget uforsøgt for at nå til det bedste Samarbejde med alle skandinaviske Transportarbejderorganisationer -

samt medvirke aktivt ved Skabelsen af den internationale Enhed. Kongressen hilser og understøtter I. S. H.s Forslag til I. T. F. og andre Transportarbejder Organisationer til Gennemførelse af fælles Aktioner og Røde Faglige Internationales Forslag til den Internationale Faglige Central.

Kongressen appellerer til alle Medlemmer om med al Kraft at understøtte Forbundet og dets Arbejde. Som det fremgår af foranstående, var vor Overenskomst af 1935 afsluttet på 2 år, altså indtil April 1937. 1936 skulle dog blive et Kampens år for en Række af de øvrige Fag.

Fra en Række Forbund var de gældende Overenskomster opsagte, og der var opstillet ret vidtgående Krav på Løn- og Arbejdstidsområdet. Allerede i Februar gik Arbejdsgiverne til at lockoute op mod 140,000 Arbejdere i det Håb ved denne drastiske Foranstaltning at tvinge Regeringen til at gentage Strejke- og Lockout-Forbudsloven af 1933. En sådan Lov, mente de, måtte bygges på status quo og altså standse Arbejdernes Offensiv og nedslå Fagorganisationens berettigede Krav om Dækning for Dyrtiden.

Arbejdsgiverne forregnede sig her, hertil var Arbejdernes Vilje til at opnå Forbedringer for stærk og Regeringens Indflydelse altså for svag. Selvom vort Forbund ikke direkte var engageret i Kampen, var dog Forståelsen af, at den også angik os som et Led af Fagbevægelsen og en Del af Arbejderbevægelsen, så udpræget, at vi straks erklærede os parate til, uden Hensyn til at vor egen Overenskomst var i Orden, at kæmpe solidarisk med den øvrige Fagbevægelse.

Den 26. Februar besluttede vor Hovedbestyrelse følgende Henvendelse til »De samvirkende Fagforbund«: Til Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund, Rosenørns Alle 12, V. Ærede Klassefæller!

Søfyrbødernes Forbunds Forretningsudvalg har på et Møde i Dag indgående drøftet hele den faglige Konfliktsituation og har naturligvis særlig haft sin Opmærksomhed henvendt på, at meget store Dele af den fagorganiserede Arbejderklasse i og udenfor D. s. F. gennem Arbejdsgiverforeningens brutale Lockout nu befinder sig ude i en af de største Arbejdskampe, vort Land har at opvise.

Vort Forbunds Forretningsudvalg har derfor på denne Baggrund besluttet at henvende sig til jer for så hurtigt som muligt at give Udtryk for vor Solidaritet med de kæmpende Arbejdergrupper og for uforbeholdent at erklære os villige til straks, såfremt D. s. F.s Ledelse eller andre faglige Organisationer måtte ønske det, at træffe alle mulige Forholdsregler til Iværksættelse af Sympatiaktioner.

Vi undlader dog ikke i denne Forbindelse at gøre opmærksom på, at vi naturligvis vil finde det formålstjenligt, at såvel Søfyrbødernes som andre Søfartsorganisationers Sympatiaktioner først træder i Kraft samtidig med, at Dansk Arbejdsmands Forbund trækker Havnearbejderne ud.

Men på et sådant Grundlag er vi klar til alle Former for Solidaritet, ligesom vi når som helst er villige til Forhandling om de nærmere Omstændigheder i Aktionerne. I denne Forbindelse undlader vi dog ikke at udtrykke vor Forbavselse over, at den socialdemokratiske Presse allerede, før der er ført Forhandlinger mellem jeres og vor Organisation, har taget Stilling til Spørgsmålet.

Håbende på snarligt Svar og et sejrrigt Udfald af Kampen for den samlede Arbejderklasse er vi med Solidarisk Hilsen, P. F. V. - G. Hegner.

Regeringens Kræfter var imidlertid koncentreret om Opretholdelsen af Landbrugseksporten, hvorved det ene overlodes Arbejdsgiverne at bestemme Kampens Omfang. Det Svar, vi fik, var derfor en Række grundløse Overfald i „Soc. Dem.“ endog før vor Beslutning var truffet.

Den 25. Februar skriver „Soc. Dem.“ således: »I de sidste Par Dage er der tilgået Offentligheden, også gennem de borgerlige Blade, gennem Søfyrbødernes Formand, Hegner, Meddelelse om, at Søfyrbøderne er klar til at træde i Sympatiaktion i Anledning af Lockout'en.

Vi kan i Øjeblikket ikke vide, hvad det egentlig er, Hegner vil. Måske er det kun Bluff; thi det er såre tvivlsomt, om en Sympatistrejke af Søfyrbøderne, som er en Hovedorganisation for sig, der er uden Forbindelse med Landets øvrige Fagorganisationer, når Talen er om at støtte De samvirkende Fagforbund, vil kunne blive godkendt som lovlig af Den faste Voldgiftsret, men givet er det, og lad os sige det så klart, at det ikke kan misforstås, at De samvirkende Fagforbund så indtrængende, som det kan fremsættes, må frabede sig en Støtte af denne Art...«

Dagen efter Vedtagelsen, altså d. 27. Februar, skrev Bladet, henvendt til os: »Der er Tider, hvor man først og sidst skal holde Mund.« At denne Anskuelse ikke deltes af Fagforeningsmedlemmer fik vort Forbund utallige Beviser for under Kampen.

Den 17. Marts udsendte Forligsmanden et Mæglingsforslag, som der skulle stemmes over efter sammenkædningsreglen. Da Forslaget ikke antoges af Arbejdsgiverne, vedtog Rigsdagen på Forslag af Regeringen „Loven om tvungen Voldgift" og Arbejdet genoptoges efter en 5 Ugers Kamp.

Loven vakte megen harme i Fagforeningskredse, og selv »De samvirkende Fagforbunds« Repræsentantskabsmøde i Sommeren 1936 ytrede sin Modvilje mod den Afslutning Kampen havde fået ved Regeringens Indgriben.

VORE BESTRÆBELSER FOR NATIONAL OG INTERNATIONAL ENHED

Kongressen i 1935 pålagde Hovedbestyrelsen at: „træde i Forbindelse med »De samvirkende Fagforbund« … for at nå til Samling af alle Landets Fagforeninger i en demokratisk opbygget Centralorganisation, samt: „ikke lade noget uforsøgt for at nå til det bedste Samarbejde med alle skandinaviske Transportarbejderorganisationer - samt medvirke aktivt ved Skabelsen af den internationale Enhed".

I Efteråret 1935 afholdtes på D. s. F.s Initiativ 2 Møder, hvortil alle udenfor D. s. F. stående Forbund var indbudte til orienterende Forhandlinger om Tilslutning.

På Hovedbestyrelsesmødet den 18. Februar 1936 vedtoges derefter enstemmig følgende Resolution: »Søfyrbødernes Kongres i August 1935 udtalte klart og tydeligt som sin Opfattelse, at den ønskede en Samling af alle danske Arbejdere i en Centralorganisation, men udtalte samtidig som sin Mening, at den vigtigste Forudsætning for, at dette kunne ske, var, at der skabtes Mulighed for, at Samlingen kunne fuldbyrdes på et demokratisk Grundlag.

Hovedledelsen må derfor stærkt fremhæve, at de nye Afstemningsregler, som man nu forsøger at gennemføre i De samvirkende Fagforbund, efter dennes Opfattelse i Stedet for at udbygge Demokratiet indskrænker Medlemmernes demokratiske Rettigheder og dermed Arbejderklassens Kampkraft og Aktionsfrihed, og at den derfor er imod disse Reglers Gennemførelse.

Men til trods for dette er vi fortsat af den principielle Opfattelse, at en Samling af den fagorganiserede Arbejderklasse i een Centralorganisation er en tvingende Nødvendighed, og at en samlet Centralorganisation har store og vigtige Opgaver, som kun kan løses af en sådan. Vi tænker i denne Forbindelse bl. a. på den truende Krigsfare, den hjemlige og udenlandske Reaktion og den forbryderiske Fascisme, som i Italien, Tyskland og andre Lande piner og myrder vore Klassefæller. På Baggrund af dette pålægger Hovedledelsen derfor Forretningsudvalget snarest at fortsætte Forhandlinger med D. s. F. for derigennem at opnå den størst mulige Klarhed over, hvilken Stilling Forbundet vil komme til at indtage som Medlem af Centralorganisationen. Forhandlingerne bør påbegyndes straks og afsluttes snarest muligt, og det endelige Resultat skal derefter omgående forelægges den samlede Hovedledelse, der da træffer Beslutning om en Urafstemning i Forbundet på Grundlag af det opnåede Forhandlingsresultat.«

Parallelt med Hovedbestyrelsens Bestræbelser for at nå frem til Enhed indenfor den nationale Ramme, var der optaget Forhandlinger med „Skandinavisk Transportarbejder Federation" (S. T. F.) om Samarbejde. Som

tidligere sagt havde vort Forbund i 1933 tilsluttet sig „Internationalen for Sø- og Havnearbejdere“ (I. S. H.) og var udtrådt af „International Transportarbejder Federation" (I. T. F.). Ved vor Overgang til I. S. H. havde S. T. F. afbrudt Samarbejdet med vort Forbund og krævede som Betingelse for at genoptage dette, at vi genindtrådte i I. T. F.. Vort Forbunds Repræsentanter førte derefter Forhandlinger med vore ledende Kammerater i I. S. H., der øjeblikkelig erklærede ikke at ville stå som Hindring for det skandinaviske Samarbejde.

På et Forretningsudvalgsmøde i Maj vedtoges en Udtalelse, hvori det om dette Spørgsmål bl. a. hedder: »Med Hensyn til vore internationale Forbindelser har vi ført Forhandling med Skandinavisk Transportarbejder Federation (S. T. F.), der stillede som Betingelse for vor Genindtræden, at vi ikke længere var tilsluttet I. S. H, Vore Kammerater i I. S. H. erklærede straks, at de helt ud forstod Nødvendigheden af, at det skandinaviske Samarbejde kom igang, og at særlig de skandinaviske Søfartsorganisationer har fælles Interesser, der kun lader sig varetage ved et intimt og organisatorisk Samarbejde. Da det var og er I. S. H.s fornemste Opgave at bidrage til Arbejderklassens øgede Kampkraft ved Skabelse af såvel den nationale som den internationale Enhedsfront, hvilket I. S. H. tilfulde har bevist dels ved sin Indsats for Skabelse af Enhedsorganisationerne i Frankrig og Spanien, hvor den førte sine Sektioner ind i de nationale Enhedsorganisationer, og dels ved sine gentagne Henvendelser til I. T. F. om Samling af alle Transportarbejderne i en international Organisation, erklærede vore I. S. H.-Kammerater, at vort Medlemsskab i I. S. H. på ingen Måde måtte lægge Hindringer i Vejen for Skabelsen af den skandinaviske Enhed, og at de derfor ville betragte os som udmeldte af I. S. H.

Når vi nu har taget dette til Efterretning, gør vi det i den sikre Forvisning, at vi hermed betræder den Vej, der fører til den endelige internationale Enhed, og vi vil se det som vor fornemste Opgave under de ændrede Forhold at gøre os til Forkæmpere og Talsmænd for een Transportarbejder-Internationale.

Om vor eventuelle Tilslutning til I. T. F. vil vore Medlemmer i den allernærmeste Tid komme til at tage Bestemmelse, men som Ledelse ønsker vi allerede nu at sige vor Mening, og det er, at vi bør gå ind i I. T. F., da det vil være uforsvarligt at stå isoleret i den kommende Tid, og fordi vi behøver dem, og de behøver os.«

I de følgende Måneder påfulgte en livlig og saglig Diskussion i »Faklen« om disse Spørgsmål, og på et Hovedbestyrelsesmøde den 13. September 1936 vedtoges det at lade Spørgsmålet gå ud til Medlemmernes Afgørelse. Hovedbestyrelsen lod Afstemningen ledsage af nedenstående Udtalelse:» Den Diskussion, der såvel i »Faklen« som på Medlemsmøderne i vort Forbunds Afdelinger har været ført om Spørgsmålet: Vore nationale og internationale organisatoriske Forbindelser, er nu såvidt tilendeført, at Hovedbestyrelsen har ment det forsvarligt at gå til at træffe en Afgørelse i Spørgsmålet og derfor besluttet at iværksætte den i vore Love fastsatte Urafstemning, der vil være at foretage i Månederne Oktober, November og December, således at vort Medlemsskab såvel i De samvirkende Fagforbund som i International Transportarbejder Federation i Tilfælde af Flertal for Indmeldelse kan ske fra d. 1. Januar 1937.

Idet Hovedbestyrelsen henviser til de Argumenter for Indmeldelse, som Forretningsudvalget offentliggjorde i »Faklens« Juli-Nummer og de redaktionelle Artikler i de følgende Numre af »Faklen«, anbefaler Hovedbestyrelsen på det varmeste alle Medlemmer at stemme for Indmeldelse såvel i De samvirkende Fagforbund som i I. T. F.

Vi ledsager denne vor Opfordring med at pege på den yderligere Skærpelse af såvel de internationale Modsætninger, - der i langt højere Grad end nogensinde tidligere har antaget en klassemæssig Karakter, der skarpt aftegner Reaktionens og Fascismens Bestræbelser for at knuse Demokrati og Arbejderbevægelse i international Målestok, - som den Skærpelse af Klassemodsætningerne, der har fundet Sted indenfor vort eget Lands Grænser og er karakteriseret i Reaktionens stadige Angreb på Arbejderklassens Levefod; det gælder såvel Løn- og Arbejdsvilkår som de opnåede sociale Rettigheder.

Under disse Omstændigheder anser Hovedbestyrelsen det for en tvingende Nødvendighed, at der finder en Koncentration af alle Arbejderklassens Kræfter Sted.

Skal Reaktionen virkningsfuldt bekæmpes, da har Erfaringerne fra Tyskland og Frankrig vist, at i Tyskland sejrede Fascismen, fordi Arbejderklassen stod spaltet - organisatorisk og ideologisk -, i Frankrig lykkedes det Arbejderklassen at drage den nødvendige Lære af det tyske Proletariats dyrekøbte Erfaringer, beslutsomt at skabe den Enhed, som gjorde det muligt at slå Fascismen tilbage og samtidig erobre nyt Land for Arbejderklassen i Form af 40-Timers-ugen og en Række andre Forbedringer.

Indenfor De samvirkende Fagforbund er i Dag stærke Kræfter i Bevægelse for at forhindre, at det skal lykkes den danske Reaktion at fejre Triumfer over dansk Arbejderbevægelse. Disse Kræfter kræver Fagbevægelsens Frihed forsvaret, forlanger den gennem de sidste år fra Statens Side førte fagforeningsfjendske Politik bragt til Ophør og forlanger Kampen mod Reaktion og Statsindgreb ført som en offensiv Kamp i Form af Kampen for Lønforbedringer og Arbejdstidsforkortelse.

I denne Kamp mener vi, at det såvel er vor Pligt som i vor egen Interesse at kæmpe på Linie og på Front med hele den øvrige fagorganiserede Arbejderklasse i Danmark som i international Målestok, og vi opfordrer derfor vore Kammerater til at stemme JA både for Indmeldelse i D. s. F. og i I. T. F.. Giv Beslutningen forøget Kraft og lad den blive et virkeligt Udtryk for Medlemmernes Stilling derved, at alle deltager i Afstemningen.

I Januar 1937 forelå Resultatet af Urafstemningen, der havde omfattet 3 Spørgsmål. For Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund stemte 1087 og mod Indmeldelse 81 - For Indmeldelse i I. T. F. stemte 1061 og mod Indmeldelse 88 - Samtidig besluttedes med 1188 Stemmer mod 10 at opsige Overenskomsten til Udløb d. 1. April 1937.

Den 12. Februar 1937 oprandt Dagen, hvor vort Forbund kunne fejre 40 års Jubilæum. Dagen begyndte med, at en Række Deputationer fra vore danske og udenlandske Broderorganisationer overrakte Deres Lykønskninger i Form af Blomsterdekorationer og Gaver. Om Aftenen havde Hovedbestyrelsen arrangeret en Festaften for Medlemmerne i København og særligt indbudt var 10 Veteraner, som havde været med til at starte Forbundet i 1897, og deres Navne er: A. Hansen, Rasmus Rasmussen, I. C. Hansen, Jørgen Pedersen, Vilh. Hansen, H. Thomsen, Niels Christensen, Hans Rasmussen og C. H. Thomsen. Endvidere var mødt Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Svenska Sømandsunion, »Arbejderbladet« og Socialdemokraten. Efter at Georg Hegner havde givet et Rids af Forbundets Historie, var der Underholdning af et større Kunstnerensemble.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN 1937

Ved en 3 måneders urafstemning i Efteråret 1936 havde Medlemmerne Lejlighed til at tage Stilling til eventuel Opsigelse af den gældende Overenskomst. Resultatet af Urafstemningen blev, at 1188 stemte for Opsigelsen og 10 imod. På Grundlag af dette Resultat udarbejdede Ledelsen og Forhandlingsudvalget nyt Forslag til Overenskomst, som tilsendtes Rederne.

Fra vort Forbunds Side havde vi ventet, at det ville lykkes denne Gang at opnå et intimt Samarbejde, ikke blot med Sømændenes Forbund, men også med Officersorganisationerne, fordi vi i Modsætning til tidligere år denne Gang stod med en fælles Udløbstid nemlig den l. April, og derved ville være i Stand til at øve et større Tryk på Rederne.

Imidlertid gik Officersorganisationerne med til at udsætte Opsigelsesfristen til 1. Maj for om muligt inden den Tid at se Resultatet af det lovede Lovforslag om Regulering af Arbejdstiden og Bemandingen til Søs. Dette var en Taktik, som senere viste sig ikke at give Brød i Spisekammeret, og der er ingen Tvivl om, at den betød en Svækkelse for Helheden.

Allerede den 20. Januar havde vi det første Møde med Ledelsen for Sømændenes Forbund, hvor vi med dem enedes om at holde hinanden nøje underrettet om Begivenhedernes Udvikling.

Først ved et Forhandlingsmøde den 15. Marts, opnåede vi at komme i Realitetsforhandlinger med Rederne. Ved denne Lejlighed opnåedes et Resultat, som Forhandlingsudvalget mente på Baggrund af Situationen som

Helhed at måtte anbefale Medlemmerne at stemme for. Til samme Resultat kom et Medlemsmøde, der blev afholdt den 17. Marts, og det kom til Udtryk i følgende Udtalelse: »Medlemsmødet i Søfyrbødernes Forbunds Københavns Afdeling udtaler efter at have hørt den aflagte Beretning angående Forhandlingerne om den nye Overenskomst sin fulde Anerkendelse af de af Ledelsen og Forhandlingsudvalget trufne Dispositioner og anbefaler Medlemmerne ved den kommende Urafstemning at stemme for Vedtagelsen af det forelagte Forslag til ny Overenskomst.«

Ændringerne i det nye Forslag betød: 1) En direkte Hyreforhøjelse på Kr. 14,00 for Donkeymænd, Kr. 15,00 for Fyrbødere og Kr. 8,00 for Kullempere pr. Måned; 2) Ekstratillæg på Kr. 3,00 pr. Måned til alle Medlemmer som Erstatning for Arbejdstøj til Smudsarbejde; 3) En Ændring af Pristallet op til Dato fra 173 til 175; 4) Bestemmelse om, at der i Damp- og Motorskibe, dog ikke Tankskibe, med 3 Fyrbødere og derover skal udpeges en Donkeymand; 5) Det fastsattes, at en Fyrbøder efter at have arbejdet i 16 på hinanden følgende Timer skulle have Ret til 5 Timers Hvile, samt at der skulle udleveres ekstra Måltid, når der arbejdes om Natten ved Land; 6) Overtidsbetalingen forhøjedes med 5 Øre pr. Time. Varmetillægget med 50 Øre pr. Dag, Daglønsarbejdet med 10 Øre og Overtidsbetaling for samme ligeledes med 10 Øre pr. Time; 7) For Stand by i dansk Havn skulle betales 1/2 Times Overtidsbetaling pr. Ventetime; 8) Og endelig ændredes Feriebestemmelsen således, at der udbetaltes halv Feriegodtgørelse, når der afmønstredes efter 6 Måneders Tjeneste uden Hensyn til, hvad Grunden er til, at Afmønstringen foretages.

Ved en foretagen Urafstemning blev Resultatet, at det Forslag, der indeholdt ovennævnte Ændringer, blev vedtaget med 796 Stemmer mod 192.

I Dagene d. 16.-17. August afholdt vort Forbund sin 8. ordinære Kongres. Og det kan uden Overdrivelse siges, at den 2-årige Periode, der skulle tages Stilling til, lagde en Mængde Arbejdsstof på Kongressens Bord. Det var to år, der vendte op og ned på mange tilvante Begreber, to år, der dræbte mange falske Illusioner om en aftagende Spænding mellem modstridende Klasser og om en fredelig Afvikling af bestående Klassemodsætninger.

Kongressen måtte naturligvis beskæftige sig med Forholdene i Spanien. Dels fordi man her havde fået Bevis for, hvorledes Kapitalisterne og Generalerne ignorerer Folkets Flertal, når det passer i deres Kram, navnlig fordi en stor Del af vore Medlemmer naturligvis var beskæftiget i Skibe, der sejlede på den Del af Spanien, hvor den lovlige Regering kæmpede. Kongressen vedtog følgende Udtalelse til dette Spørgsmål: »Søfyrbødernes Forbunds 8. Kongres, samlet i København i Dagene d. 16.-17. August 1937, sender det mod Fascismen kæmpende spanske Demokrati vor varmeste solidariske Hilsen. Vi hilser med den største Beundring det spanske arbejdende Folks heltemodige Kamp gennem 13 Måneder mod de med de nyeste og mest moderne Mordvåben udrustede italienske og nazistiske Horder.

Det spanske Folks Kamp er en Kamp, hvis endelige Udfald er af afgørende Betydning for Udviklingen i den Tid, der følger efter. Fascismens Sejr betyder nye Fremstød fra de fascistiske Staters Side mod de fredsforvarende Stater. Det spanske Demokratis Sejr betyder et Grundstød til de fascistiske Stater og de reaktionære Kræfter i de demokratiske Lande, betyder nye Fremstød for Frihed og Kultur.

Vi kræver Ikke-Indblandingsfarcen bragt til Ophør og den spanske demokratiske Regerings Rettigheder anerkendt. Og først og fremmest kræver vi af den danske demokratiske Regering, at den træder ud af den Blokadering om Spanien, som kun er en Håndsrækning til de forbryderiske fascistiske Folkemordere.

Kongressen hilser Sovjetunionens resolutte og konsekvente Politik til Fordel for det spanske Folk og udtaler sin flammende Begejstring over den internationale Brigades heltemodige Indsats Side om Side med de spanske Arbejdere i Kampen mod det fascistiske Barbari, men beklager på det dybeste, at det indtil nu ikke er lykkedes at mobilisere Arbejderklassens internationale Organisationer i en enig og ubrydelig Enhedsfront til Understøttelse af de spanske Kammerater.

Kongressen kræver denne Enhed oprettet og anerkender de utrættelige Bestræbelser, der fra Kommunistisk Internationales side er udfoldet for at nå dette Mål. Det spanske Demokratis Nederlag er vort Nederlag; dets Sejr er vor Sejr.«

Vedrørende vore Dagskrav vedtog Kongressen efter en indgående Diskussion om Arbejdstiden og Bemandingen, at foretage en Henvendelse til Handelsministeriet, hvori rejstes Kravet om Gennemførelsen af 8 Timersdagen for vore Medlemmer samt om Indførelse af Bemandingsregler for Fyrbøderbesætningen efter følgende Skala: Kulforbrug pr. Døgn indtil 5 Tons: 3 Fyrbøder og 0 Kullemper; Kulforbrug pr. Døgn fra 5- 9 Tons: 3 Fyrbøder og 1 Kullemper; Kulforbrug pr. Døgn fra 9-15 Tons: 3 Fyrbøder og 3 Kullempere; Kulforbrug pr. Døgn fra 15-21 Tons: 6 Fyrbøder og 3 Kullempere; Kulforbrug pr. Døgn fra 21-30 Tons: 9 Fyrbøder og 3 Kullempere; Endvidere blev der rejst Krav om Bemandingsregler for Motorskibene, således at Motorskibe med indtil 2500 HK skulle have 3 Motormænd og Skibe derover 6 Motormænd.

Efter at Kongressen havde diskuteret Overenskomstforholdene, behandledes de indkomne Forslag, og der foretoges Opstilling til Hovedbestyrelse og Tillidsmænd. Den efterfølgende Urafstemning gav følgende Resultat: Formand for Forbundet: G. Hegner - Kasserer for Forbundet: S. Nielsen - Formand for Københavns Afd.: R. Jensen -Kasserer for Københavns Afd.: Laurits Nielsen – Hovedbestyrelsen: København: Rich. Jensen, S. Junge, Sv. Christensen, Chr. Nielsen, Th. Nielsen, R. Petersen, E. Andersen, fra Provinsen: J. Thomsen, Esbjerg, C. Lissabæk, Helsingør, G. Sørensen, Århus, H. Christensen, Ålborg, E. Nielsen, Odense.

I året 1937 blev Spørgsmålet om Krigstillæg for Sejlads på Spanien rejst gentagne Gange. Principielt havde vort Forbund besluttet at boykotte den Del af Spanien, som Franco havde besat, og med alle til Rådighed stående Midler understøtte den lovlige Regering og ikke gøre dette afhængigt af, om der betaltes Krigstillæg. Denne Linie var i nøje Overensstemmelse med navnlig vore skandinaviske Broderorganisationer. Spørgsmålet blev behandlet på flere internationale Møder, der blev afholdt i I. T. F. og på alle Møder enedes man om at afstå fra Krigstillæg.

I September Måned afsluttede Officersorganisationen en Overenskomst med de nordiske Redere om Krigstillæg på 100 % for Sejlads til Francos og 200 % til Regeringsområderne. Det er klart, at dette skabte nogen Forvirring i Rækkerne blandt vore Medlemmer, for de kunne også godt bruge nogen ekstra Penge til deres karrige Hyrer, men det skal slås fast, at de sagde nej Tak til Judaspengene. Netop i samme Moment modtog vi det store Sorgens Budskab, at vor gode Kammerat, Hovedbestyrelsesmedlem Gunnar Sørensen var faldet i Spanien som frivillig Kæmper i den internationale Brigade.

1938 blev året, hvor de nye Forhandlingsregler mellem Hovedorganisationerne skulle bestå deres Prøve. Overenskomstsituationen omfattede ca. 200.000 Arbejdere og deriblandt vore Medlemmer.

Ændringsforslaget til ny Overenskomst blev tilsendt Rederne inden d. 1. December 1937 og indeholdt Kravet om en Lønforhøjelse på 50 Kr. pr. Måned til de gældende Hyrer. Afskaffelse af Askehivningen, Forhøjelse af Overtidssatsen, Daglønsbetalingen og Kostpengene samt en Del andre Ændringer, herunder Kravet om 14 Dages Ferie. Disse beskedne Krav blev som sædvanlig mødt med Redernes Afslag, først ved Mellemkomst af Hovedorganisationen lykkedes det at nå frem til et Forslag, som Forhandlingsudvalg og Hovedbestyrelse måtte anbefale Medlemmerne at stemme for.

Det var ikke fordi Forslaget tilnærmelsesvis indeholdt de Goder, som vi havde forlangt, men en lang Række af Fagene i Land havde allerede forhandlet sig til Rette om nye Overenskomster på Basis af en ca. 4-5 % Lønforhøjelse, så Fronten var jo brudt, og belært af Erfaringen fra tidligere Forhandlinger, hvor vi stod isoleret, mente vore Forhandlere, at vi burde sende det opnåede Resultat til Urafstemning.

Ændringen bestod i et Tillæg på 6,8 % til Arbejdstøjstillæget, Madraspenge og Hyrer. For Donkeymænd 7,9 % og Kullempere 8,9 %. Overtidsbetalingen blev 10 Øre mere i Timen. Endvidere fik vi Fridagsbetalingen forhøjet til 1 Dags Hyre plus Kostpenge. At Resultatet ikke var, hvad Medlemmerne ventede, fremgik af

Urafstemningens Resultat, som blev 641 for Forslaget og 345 imod, men i Forhold til den samlede Overenskomstsituation var vi dog dem, der fik det højeste Procenttillæg.

Den store Forskel, der var på de amerikanske og de skandinaviske Hyrer, Arbejdsløsheden og det uretfærdige Mønstringsforhold m. m., gjorde, at de skandinaviske Søfolk, der var beskæftiget på havne i USA, oprettede De skandinaviske Sømandsklubber, som skulle være et Center for Varetagelsen af deres øjeblikkelige Interesser i USA. Fra vort Forbunds Side havde vi fra Start taget det Standpunkt, at en Række af de Uhyrligheder, de skandinaviske Søfolk kom ud for under deres Ophold i USA, kunne afbødes ved en enig Optræden. Men da Ledelsen af Klubberne efterhånden også ville påtage sig at afslutte kollektive Aftaler for vore Medlemmer, måtte vi gribe ind og advare dem mod de anarkistiske Tilstande, der derved kunne opstå.

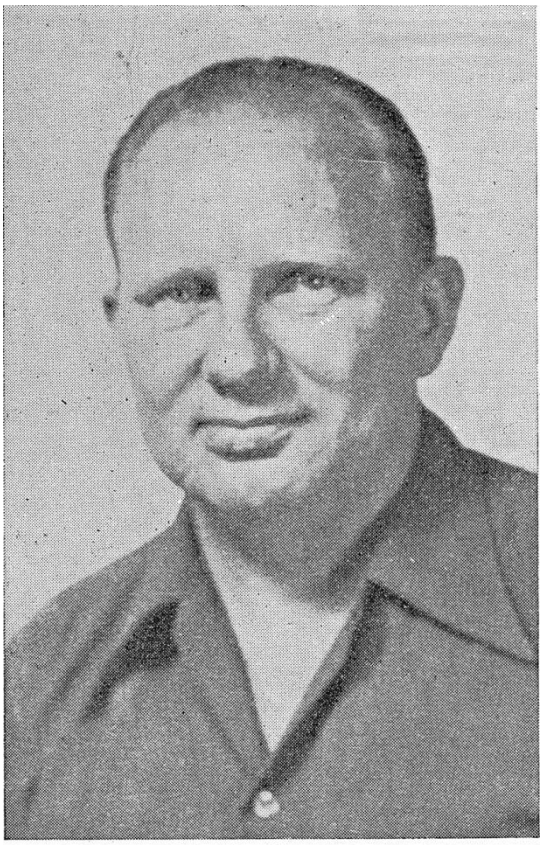

Fred. B. Clausen
Forbundets Repræsentant i New York.

Allerede på Slutningen af 1937 havde vi mange Medlemmer, der ankom til Europa på de Kontrakter, Klubberne havde afsluttet. Ved Ankomsten til første Havn blev de afmønstret med Besked om, at de kunne henvende sig på Rederiet i København og hente deres Tilgodehavende. Ved Ankomsten blev de stillet overfor Valget om Afregning efter den kollektive Aftale, Rederne havde med Forbundet og fortsat Beskæftigelse i Rederiforeningens Medlemmers Skibe eller Udelukkelse fra Arbejde. Det er givet, at en sådan Stilling ikke var holdbar, og Resultatet blev da også efterhånden, at de danske Skibe på USA blev bemandet med Udlændinge, medens vore Medlemmer blev arbejdsløse.

Hele dette Spørgsmål blev behandlet på en Række både nationale og internationale Møder, og navnlig de skandinaviske Organisationer var enige om, at der måtte skabes ordnede Forhold, og navnlig måtte Rederne bringes til at indse, at uden Ofre fra deres Side ville det ikke kunne ordnes. Den 28. Marts 1938 afsluttedes der efter en Række Forhandlinger en Overenskomst om Tillæg for Sejlads på havne i USA, og der ydedes et månedligt Tillæg til de gældende Hyrer på 40 Kr. for Fyrbødere for Ophold inden for en Linie, begrænset af 50° V. Lgd. og 180° Lgd. Ækvator og 60° N.

Den 20. April enedes man om på et skandinavisk Møde mellem Rederirepræsentanter og Søfolksorganisationer, under Forbehold af Godkendelse af de respektive kompetente Forsamlinger at oprette et skandinavisk Mønstringskontor i USA. Udgifterne til Kontorets Drift skulle betales af Rederne med en Afgift pr. Udmønstring. Til at lede dette Kontor sammen med den norske Generalkonsul i New York skulle Rederne udpege en Mand og Søfolkene en Mand. Som Hovedledelse for hele Virksomheden skulle der være et Udvalg, der bestod af 3 Rederirepræsentanter og 3 Søfolksrepræsentanter. Kontoret havde til Opgave at fordele de ledige Hyrer efter et Turnussystem, således at ledige Hyrer blev fordelt efter hvor længe Søfolkene havde gået arbejdsløse. Efter Behandlingen af Sagen i respektive Organisationer enedes man om at oprette Forhyringskontoret, og som Søfolkenes skandinaviske Repræsentant anmodede man G. Hegner om at påtage sig Hvervet.

På et Hovedbestyrelsesmøde i vort Forbund den 15. Maj besluttedes det at give G. Hegner Permission om fornødent i Tiden til Forbundets Kongres i 1939. Den 20. Juli afrejste han til USA og gik umiddelbart efter Ankomsten ind i det daglige Arbejde på Kontoret. Efter en Del Begyndervanskeligheder kom Kontoret hurtigt ind i en normal Drift, og der blev hurtigt Enighed mellem Klubbernes Ledere og Kontorets Ledere om, at Kontoret afhjalp et stort Savn. I Slutningen af December vendte G. Hegner hjem til Danmark på Grund af Sygdom, og efter et Hospitalsophold genoptog han sin Virksomhed som Formand i Forbundet fra d. 1. Februar.

I Foråret 1939 havde de skandinaviske Sømandsorganisationer udvidet deres Arbejde så meget, at de oprettede et Skandinavisk Seamens Center i Brooklyn. Dette bestod af store, lyse indbydende Opholdslokaler for de skandinaviske Søfolk, og ved Siden af havde Det norske Sømandsforbund oprettet en Forbundsafdeling. Overenskomsten vedrørende Amerika-tillægget blev senere optaget til Revision, og den 26. September 1939 udgjorde Tillægget 65 Kr. pr. Måned.

I Foråret 1938 blev der forelagt Rigsdagen et Lovforslag om Ferie Ferieloven for Lønarbejdere, og ved Hjælp af D. s. F. lykkedes det for en Gangs Skyld Søens Folk at blive ligestillet med Arbejderne i Land. Forslaget blev vedtaget og skulle træde i Kraft den 1. Juli 1938, men da der fandtes en Del Overgangsbestemmelser, blev den først effektiv fra 1940.

Den 22. Juni afsluttedes der en Overenskomst med Dansk Dampskibsrederiforening, hvorefter Ferielovens Bestemmelser blev tilpasset vore særlige Forhold, og vore Medlemmer fik herefter 14 Dages Ferie med Løn.

Den 31. Marts 1937 blev der vedtaget en Lov på Rigsdagen, der Statsforhyringer fastsatte nye Regler for Forhyring og Mønstring af Skibsmandskab. Dette medførte, at der i København, Esbjerg, Svendborg og Helsingør oprettedes Statsforhyringskontorer, og dermed ophører de private Forhyringskontorer at eksistere.

Den 26. Marts 1938 udsendtes en Bekendtgørelse, der fastsatte nærmere Regler for Statsforhyringens Virksomhed og fastsatte denne til at begynde den 1. April 1938.

I Dagene 21.-22. August 1939 afholdtes vort Forbunds 9. ordinære Kongres. I sin åbningstale meddelte Formanden, G. Hegner, at vi havde haft den Sorg at modtage Meddelelse om, at 5 af vore Medlemmer, Carl Skaarup, Høgsted, Poul Olsen, Carl Sørensen og Hovedbestyrelsesmedlem Gunnar Sørensen, Århus, var faldet ved Fronten under Kampene i Spanien.

Den danske Fagbevægelse havde ligeledes lidt et smerteligt Tab, idet 2 af De samvirkende Fagforbunds Formænd, Chr. Jensen og Knud V. Jensen var afgået ved Døden i den forløbne Periode. De havde begge i deres Formandstid i D. s. F. omfattet vore specielle Forhold med dyb Interesse, og de havde begge ydet en Indsats for at fremme de Krav om Bemandings- og Arbejdstidsregler, som var rejst af vort Forbund.

I Beretningen blev det fastslået, at den internationale Situation havde gennemgået en uhyre Skærpelse siden vor sidste Kongres. Det blev fastslået, at de tyske nazistiske Tropper stod opmarcheret ved Polens Grænse, og en ny frygtelig Verdenskrig kunne begynde når som helst. Danmarks Beliggenhed som Nabo til Nazityskland betød en særlig udsat Stilling.

På denne Baggrund fastslog Kongressen Nødvendigheden af Skabelsen af et virkeligt Demokrati i Fagbevægelsen, både internationalt og nationalt for derved at mobilisere hele Arbejderbevægelsens Slagkraft til Kamp mod Reaktionen.

Som vort Forbunds Bidrag i denne Kamp for Skabelsen af Enheden i Fagbevægelsen, vedtog Kongressen enstemmigt følgende Udtalelse: »Det er med dyb Beklagelse, at Kongressen må konstatere, at Forhandlingerne på Faginternationalens Kongres i Zürich, hvor Spørgsmålet om Sovjetfagforeningernes Optagelse i Internationalen var til Debat, ikke førte til noget positivt Resultat.

Kongressen anser den internationale faglige Enhed som en uafviselig Forudsætning for Arbejderklassens virkningsfulde Indsats mod Fascismen og for Fredens Bevarelse og pålægger den kommende Ledelse at fortsætte de Bestræbelser, der hidtil fra vort Forbunds Side er udfoldet på dette Område, indtil et tilfredsstillende Resultat er opnået.«

Som ved tidligere Kongresser anvendte Kongressen en stor Del af sin Tid med vore Arbejdsforhold, og det understregedes kraftigt, i Diskussionen, at der nu måtte gøres en Indsats for at få gennemført bedre Arbejds- og Bemandingsforhold i Skibene, og en Udtalelse, der dækkede disse Krav, vedtoges enstemmigt.

På Kongressen oplystes det, at Repræsentanterne S. P. Thomsen, Esbjerg og N. J. Nielsen, Svendborg, begge havde anmodet om af Hensyn til Alder og Helbred at måtte blive fritaget for deres Tillidshverv, hvilket var blevet dem bevilget. Kongressen udtalte sin Anerkendelse for det store Arbejde, de 2 Kammerater havde udført igennem de mange år, de havde virket i Forbundet.

Endvidere vedtoges det på Forslag af Hovedbestyrelsen at ansætte en Funktionær mere på Forbundskontoret, således at Stillingen som Formand for Københavns Afdeling adskiltes fra Stillingen som Agitator. Motiveringen for Forslaget var, at Administrationen af Ferieordningen havde medført et betydeligt forøget Arbejde på Kontoret.

Efter Behandlingen af en Række Forslag, der var indsendt til Kongressen, vedtoges Opstilling af Funktionærer og Hovedbestyrelse, og ved den følgende Urafstemning valgtes: Formand for Forbundet: G. Hegner - Kasserer for Forbundet: S. Nielsen - Formand for Københavns Afd.: Rich. Jensen. Kasserer for Københavns Afd.: Sv. Nielsen. Inkassator: Laur. Nielsen - Hovedbestyrelsen: København: Rich. Jensen, S. Junge, Sv. Christensen, Chr. Nielsen, Th. Nielsen, E. Andersen, R. Pedersen, for Provinsen: Jens Thomsen, Esbjerg, C.Lissabæk, Helsingør, H. Christensen, Ålborg, C. Christensen, Århus, E. Nielsen, Odense.

Fhv. forbundsformand Rich. Jensen

DEN ANDEN VERDENSKRIG

Næppe var vore Kammerater, der deltog i vort Forbunds 9. Kongres, kommet hjem til Arbejdet, før det Ragnarok, som vi var klar over var forestående, brød løs. Den 2. September gik Nazihorderne over Polens Grænser, og dermed var Signalet givet, og Begivenhederne tog Fart, indtil hele Verden var med i Dødedansen. At Krigen navnlig kom til at betyde Sorg og Savn for Tusinder af vore Medlemmer og deres Pårørende, er givet, idet jo Søens Folk fra den første Dag måtte kæmpe i forreste Række. 245 af vore bedste Kammerater måtte da også lade Livet. De faldt i Kampen mod Vold og Barbari.

Det nævnte Tal på faldne Kammerater er den Opgørelse, der foreligger ved Indgangen til året 1947, men der kommer jo desværre jævnlig Meddelelser om nye Minesprængninger, der kræver sine Ofre, så det endelige Tab vil sikkert blive noget større.

Belært af Erfaringerne fra sidste Krig tog de Søfarendes Organisationer i Danmark fra første Øjeblik fat på et Samarbejde, som på en Række Områder medførte gode Resultater for de respektive Organisationers Medlemmer, og som under hele Krigens Forløb afhjalp en Del af de Besværligheder, der opstod for Medlemmernes Pårørende.

Allerede den 3. September afholdtes det første Fællesmøde med Repræsentanter fra Skibsførerne, Maskinmestrene, Styrmændene, Telegrafisterne, Hovmestrene og Kokkene, Sømændene og Søfyrbøderne.

På dette Møde enedes man om omgående at forlange Forhandlinger optaget med Rederne om et Krigsrisikotillæg. Den 7. September afsluttedes en Overenskomst om et Krigstillæg, der udbetaltes for Sejlads i forskellige Zoner. For Sejlads på tyske og polske Havne i Østersøen betaltes 250 %, nord for en Linie Falsterbo-Memel betaltes 125 %, og for Fart i Nordsøen og Atlanterhavet indenfor et Område 12° øst og 20° vest, 65° nord og 30° nord, var Tillægget 250 %. Endvidere betaltes 150 % for Sejlads på ikke krigsførende Middelhavshavne og 250 % på krigsførende Havne.

Den 26. September blev denne Overenskomst revideret, således at der indførtes en udvidet Zone i Atlanterhavet og de canadiske Kysthavne, og der betaltes 125 % i denne Zone. Den 30. September modtog vi det første sørgelige Budskab om Tab af danske Søfolks Liv, idet S.S. „Vendia“ på en Rejse til England i Ballast blev torpederet af en tysk Undervandsbåd. Ved denne Lejlighed mistede 11 danske Søfolk Livet, hvoraf 3 var vore Medlemmer.

Den 4. Oktober afholdtes i Oslo et Møde mellem Repræsentanter for de skandinaviske Søfolks Forbund. Der blev her afgivet Rapport om Stillingen i de forskellige Lande, og der vedtoges herefter følgende Udtalelse: »Konferencen slår fast, at de skandinaviske Søfolk har vist Vilje til at sejle under den nuværende vanskelige Situation og vil fortsætte med at indtage deres neutrale Holdning ved at føre Last til såvel neutrale som krigsførende Lande.

Under Henvisning til S. S. »Vendias« Torpedering uden Varsel, hvor 11 danske Søfolk mistede Livet, og til Sænkninger og Opbringelse af en Række neutrale Skibe, kræver de skandinaviske Søfolk human Behandling i al Fart under Udøvelsen af deres fredelige Virke. Vi protesterer mod Tilfælde som »Vendiac-Affæren og håber sådanne ikke forekommer oftere.«

Endvidere indeholdt Udtalelsen et Afsnit med Krav overfor de respektive Landes Myndigheder om effektivere Beskyttelsesforanstaltninger samt en Beslutning om en ensartet Optræden af de 3 skandinaviske Landes Søfolk i alle Sager vedrørende Løn- og Arbejdsforhold.

De rasende Prisstigninger, der fulgte i Krigsudbruddets Kølvand, rejste naturligvis rundt i Fagforeningerne Kravet om, at der uden om indgåede Aftaler ydedes et Dyrtidstillæg.

I November 1939 optoges der Forhandlinger mellem D. s. F. og Arbejdsgiverforeningen om en Dyrtidsordning, og man nåede frem til en Overenskomst, som indeholdt en Bestemmelse om, at der på Grundlag af Oktober-Pristallet for 1939 skulle foretages en Regulering af Lønningerne, således at for hver Point, som Pristallet er højere eller lavere end det Pristal, på Grundlag af hvilke Lønningerne sidst er fastsat, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske med 0,85 Øre pr. Time for voksne mandlige Arbejdere.

Endvidere indeholdt Overenskomsten en særlig Tilføjelse omhandlende Søens Folk, hvor Mandskabet var aflønnet med Kost og Logi, idet man her skulle føre Lønforhandlinger for at tilpasse Overenskomsten. Til hele Historien var der hæftet en Klausul om, at dersom man vedtog Overenskomsten om Dyrtidstillægget, skulle man herefter betragte Hovedoverenskomsten som automatisk forlænget med 1 år fra d. 1. Marts 1940 til d. 1. Marts 1941.

Denne Bestemmelse bevirkede, at vore Medlemmer med 1634 Stemmer mod 13 forkastede Forslaget, men da der var foretaget en Sammenkædning af alle under D. s. F. stående Fag, blev Overenskomsten vedtaget uden Hensyn til vor Mening. Under disse Vilkår måtte vi påbegynde Forhandlingerne med Rederne om hvilket Indhold den Overenskomst, som vi allerede var bundne til, skulle have for vort Vedkommende.

Fra vor Side gjorde vi gældende, at da Dyrtidstillægget skulle ydes som et Timetillæg måtte det betyde, at vore Medlemmer skulle have et månedligt Tillæg efter det Antal Arbejdstimer de kunne forlanges til at udføre i Henhold til Overenskomsten. Rederne mente, at da vore Medlemmer fik Kost og Logi, skulle de have et mindre Tillæg end Arbejderne i Land, da det var på disse Poster den væsentligste Fordyrelse lå.

Der var ingen Mulighed for at opnå Enighed og Sagen overlodes derefter til et 7 Mands Nævn, der i Henhold til Overenskomsten skulle udpeges til at afgøre Tvistsager.

Den 30. November faldt Kendelsen, der kom til at lyde på et månedligt Tillæg på Kr. 12,90, som var beregnet på Grundlag af vor Påstand og som betød Kr. 2,15 pr. Point pr. Måned, som Pristallet ændrede sig. Efter denne Beregningsmåde blev de følgende Reguleringer foretaget indtil Foråret 1942, da Rederne ved en Kendelse fik nedsat det Timeantal, Beregningen foretoges på, fra 250 Timer pr. Måned til 230 Timer.

Til Trods for, at der fra Myndighedernes Side var gennemført en Række Foranstaltninger, der tog Sigte på at skabe større Sikkerhed til Søs under den farefulde Sejlads, var det dog stadig et foruroligende stort Antal Søfolk, der mistede Livet ved Krigsforlis, og dette medførte ved årsskiftet 1939-40 nogen Vanskelighed ved at skaffe Besætninger, og på det Grundlag blev der optaget nye Forhandlinger om øget Risikotillæg.

Den 30. December 1939 afsluttedes en Tillægsoverenskomst for Risikotillægget for Nordsøen, og der opnåedes Enighed om, at der fra d. 1. Januar 1940 skulle betales 350 % for Sejlads i Nordsøen.

I Slutningen af Februar 1940 viste de kolossale Tab af Menneskeliv, de danske Søfolk havde haft - på de 170 Dage, Krigen havde varet, over 200 faldne - med hvilken Hensynsløshed Krigen blev ført. På et Fællesmøde mellem de danske Søfolksorganisationer enedes man om at udarbejde et åbent Brev til den engelske og tyske Regering, og Brevene havde følgende Ordlyd:

ÅBENT BREV TIL DEN ENGELSKE REGERING

Repræsentanter for undertegnede Søfarendes Organisationer tillader sig herved at rette følgende Henstilling til den engelske Regering: »De neutrale Søfolk, der er beskæftiget med at sejle med Livsfornødenheder til det danske Folk, protesterer imod, at de i dette deres lovlige og fredelige Erhverv af den engelske Regering tvinges ind i Kontrolhavne og Krigszoner, med de Følger, at Skibe og mange Menneskeliv går tabt.

Vi tillader os at henstille til den engelske Regering, at den i Overensstemmelse med sin gentagne Proklamation, som siger, at England ikke vil den neutrale Skibsfart til Livs, ændrer sin Holdning overfor neutrale Skibe, således at disse, når de kun er beskæftiget i Fart mellem neutrale Lande, ikke tvinges ind i de farlige Krigszoner.

At fordele Skylden for de mange Menneskeliv og Skibe er undertiden vanskelig, når Krigsforlis er en direkte Følge af, at et Skib tvinges ind i en Zone, hvor det på Forhånd er meddelt, at Skibet skydes ned.

Vi må være af den Opfattelse, at der ikke kan være tilstrækkelig årsag til at indbringe et Skib til en i Farezonen beliggende Kontrolhavn, da et Skibs Last kan kontrolleres under en anden for Menneskeliv og Skib mere betryggende Form, eller når Skibet kun fører Last, som udelukkende er bestemt til det danske Folks Forbrug.

Ærbødigst: DANSK STYRMANDSFORENING, DANSK SØ-RESTAURATIONSFORENING, MASKINMESTRENES FORENING, RADIOTELEGRAFISTFORENINGEN AF 1917, SØFYRBØDERNES FORBUND, SØMÆNDENES FORBUND I DANMARK.

ÅBENT BREV TIL DEN TYSKE REGERING

Repræsentanter for danske Søfarendes Organisationer tillader sig herved at rette følgende Henstilling til den tyske Regering: » De neutrale danske Søfolk, der i den senere Tid har været udsat for uvarslede Sænkninger af deres Skibe, med de Følger, at mange Søfolk har sat Livet til, skønt disse Skibe kun sejlede med Last og i normal lovlig Fart og uden Konvoj, protesterer imod denne Form for Krigsførelse.

Vi appellerer endvidere til den internationale Solidaritetsfølelse, som gennem alle Tider har været at finde blandt Søens farende Folk, uden Hensyn til Nationalitet, en Solidaritetsfølelse, der har skabt det til alle Tider for Søfolk gældende hellige Bud: »Uden Hensyn til egen Fare og Risiko at ile et neutralt Skib til Hjælp«.

Vi er indforstået med, at Sejlads i Krigszoner, under de nuværende Forhold, er forbundet med Livsfare.

Sejlads er nødvendig for vort Land og Folk, og vi løber denne Risiko, men vi kan ikke forsone os med, at de kæmpende Parter fører Krigen uden Hensyn til, hvad der betegnes som »Ridderlighed og Sømandsære«, og uden Hensyn til, om det derved er et fjendtligt bevæbnet Skib eller et neutralt, ubevæbnet Skib, der ødelægges.

Tyske Undervandsbådschefer har gentagne Gange givet Bevis for, at Ridderlighed og Sømandsære er foreneligt med deres Pligt overfor deres Land, og denne Ridderlighed har været årsag til Redning af mange Menneskeliv.

Vi beder derfor den højt ærede tyske Regering at fremhæve disse Eksempler overfor samtlige tyske Marinefartøjers Kommandanter.

Dette vil, foruden at være i Overensstemmelse med Folkeretten, medføre, at samtlige Søfarende efter Krigen atter kan mødes med gensidig Respekt og Tillid.

Ærbødigst: DANSK STYRMANDSFORENING, DANSK SØ-RESTAURATIONSFORENING, MASKINMESTRENES FORENING, RADIOTELEGRAFISTFORENINGEN AF 1917, SØFYRBØDERNES FORBUND, SØMÆNDENES FORBUND I DANMARK.

Disse Henvendelser foretoges i Håb om, at det måtte lykkes at skabe større Sikkerhed for vore Medlemmer, men desværre var Resultatet negativt.

Og til Trods for så godt som daglige Henvendelser til såvel Myndighederne som Rederne om f. Eks. Indførelse af den af Svenskeren Mørner opfundne Redningsdragt, som sikkert kunne have reddet mange Søfolk fra Døden, lykkedes det ikke at få denne Redningsdragt indført i den danske Handelsflåde.

Den 9. April 1940 oprandt Dagen, hvor de tyske Nazibander på Trods af alle Aftaler faldt ind over Danmarks Grænser. At dette betød et dobbelt hårdt Slag for de Søfarende er let forståeligt, det medførte først og fremmest, at en meget stor Del af vore Medlemmer, der befandt sig i de Allieredes Havne og Farvande, blev isoleret fra al Forbindelse med Hjemlandet, hvilket vil sige fra deres Pårørende og Forbundet.

Dette medførte igen store Ængstelser for dem, der havde Familier at forsørge, og for alle vore Medlemmer, at de selv måtte forhandle sig til Rette om Løn og Arbejdsvilkår. Men det skal siges til deres Ros, at Forståelsen af Nødvendigheden af at holde sammen bestod sin Prøve i det store og hele. En Gruppe organiserede sig i de engelske Havne og fik dannet et Samlingspunkt for de af vore Medlemmer, der var på engelsk Område. En anden Gruppe organiserede sig på amerikansk Område, og selv om der var store Savn og Vanskeligheder at overvinde, kom de igennem på værdig Måde.

For Forbundets Virksomhed hjemme betød Besættelsen nogle vanskelige år. Alene den Kendsgerning, at næsten Halvdelen af Medlemmerne, der var på de Allieredes Side, blev isoleret fra al Forbindelse og dermed også var udelukket fra at betale Kontingent betød et stort Savn og en stor Belastning for de hjemmeværende Medlemmer. Men navnlig den Bremse som Besættelsen lagde på Beskæftigelsen af danske Skibe betød, at Rederne, som naturligvis ikke var længe om at komme i Gang med Nedskæringskniven, fik en forholdsvis let Adgang til at ophæve en Række af de bestående Aftaler.

Således indkaldte de allerede d. 17. April til Møde, og her forlangte de, at vi skulle gå med til at dispensere fra Krigstillægget og Amerika-tillægget for Skibe som Rederne ikke havde Dispositionsret over. På et Møde den 22. April enedes man om at dispensere for alle Skibe vest for Linien Emden-Skagen-Vinga.

Den 29. April meddelte Rederne, at Skibene nu kunne komme ud at sejle, men af konkurrerende Hensyn kunne de ikke betale Krigstillæg. Den 30. April meddelte et Fællesmøde af de Søfarendes Organisationer Rederne, at man ikke frivillig ville give Afkald på Risikotillægget.

Herefter opsagde Rederne de gældende Aftaler d. 3. Maj til Ophør d. 11. Maj. Heroverfor nedlagde vi Protest og meddelte, at vore Medlemmer, der var afsejlet før 3. Maj, var berettiget til Krigstillæg til de kom hjem. Dette anerkendte Rederne, men det resulterede i, at vi ingen Tillæg fik fra Udgangen af Maj.

Under disse Omstændigheder nægtede vore Medlemmer at udmønstre. Handelsministeren forsøgte at føre Rederne og Søfolkene sammen ved Forhandlingsbordet, men det gav intet Resultat. Imidlertid lykkedes det Statens Forligsmand at udarbejde et Forslag, der blev vedtaget, men som betød en alvorlig Forringelse i Forhold

til de Tillæg, der gjaldt før d. 9. April og som det kun lykkedes Rederne at gennemføre i Ly af Besættelsesmagten.

Begivenhederne, der blev årsag til, at Hovedbestyrelsen så sig nødsaget til at indkalde til ekstraordinær Kongres i 1940, begyndte på et Hovedbestyrelsesmøde den 30. Maj 1940. Ved denne Lejlighed stilledes følgende Resolution: »I Anledning af at vor Kammerat og Hovedbestyrelsesmedlem, Richard Jensen, er ekskluderet af Danmarks kommunistiske Parti, udtaler Hovedbestyrelsen sin Misbilligelse af, at et sådant Skridt har kunnet foretages, og gør opmærksom på, at Richard Jensen er en af de Kammerater, der gennem 25 år har ført en for vor Stand god og rigtig Politik, og vi må forlange, at Grundlaget, hvorpå han er udelukket af D. K. P., bliver diskuteret og forelagt såvel i D. K. P.'s øverste Ledelse som blandt vore Medlemmer, som står ganske uforstående overfor et sådant Skridt. Vi gør opmærksom på, at der trods Besættelsen må råde en vis Form for demokratisk Centralisme.

Vi udtaler til Slut vor uforbeholdne Tilslutning til og Solidaritet med Richard Jensen i denne kritiske Situation og tilsiger ham Forbundets fulde Støtte til at få Oprejsning. Ligeledes ønsker vi, at Richard Jensen på førstkommende Medlemsmøde giver en Redegørelse for denne Eksklusion.«

Ved Behandlingen af denne Sag blev der fra Formandens Side henstillet til Hovedbestyrelsen at afvise Resolutionen, da dette Spørgsmål var Forbundet uvedkommende. Der var ikke fra D. K. P.s Side overfor Forbundet rejst noget Spørgsmål vedrørende Richard Jensens Funktioner indenfor Forbundet, og dersom det havde været Tilfældet, ville dette selvfølgelig også være blevet afvist. Efter en Debat om Resolutionen blev denne sat under Afstemning, hvor den blev vedtaget med 4 Stemmer for, 3 imod, 5 stemte ikke.

G. Hegner havde inden Afstemningen gjort opmærksom på, at Spørgsmålet var Forbundet uvedkommende, og at han ikke ville være med til at blande Forbundet ind i en Kamp på Grundlag af det rejste Spørgsmål, og at såfremt Resolutionen blev vedtaget, ville det medføre Konsekvenser for hans Vedkommende. Da Resolutionen nu var vedtaget, blev Mødet hævet, og det aftaltes at holde et nyt Møde Dagen efter. Ved denne Lejlighed optoges en ny Debat om Spørgsmålet, som resulterede i, at Resolutionen blev vedtaget igen.

G. Hegner nedlagde herefter som Forretningsfører, og Rich. Jensen overtog Pladsen, og Ejner Andersen valgtes som Formand for Københavns Afdeling. Efter nogle bevægede Medlemsmøder, hvor Bølgerne gik højt, rejste Flertallet af Hovedbestyrelsen Krav om Afholdelse af et nyt Hovedbestyrelsesmøde, som afholdtes den 14. Juli 1940. På dette Møde stillede Flertallet Forslag om, at Rich. Jensen skulle trække sin Resolution tilbage og anmodede G. Hegner om at genindtræde som Forretningsfører. Dette vedtoges, men Mindretallet forlod Mødet, og dette besluttede at suspendere Rich. Jensen, til der var afholdt ekstraordinær Kongres.

Den 4. August afholdtes da den ekstraordinære Kongres, der vedtog følgende Forslag med 28 Stemmer mod 13: » Efter at have påhørt Redegørelsen for de alvorlige Grunde, der har ført til Richard Jensens Suspension, beslutter Kongressen at fratage Richard Jensen alle Funktioner i Forbundet og bemyndiger Hovedledelsen til at udelukke Richard Jensen af Forbundet, såfremt han fortsætter sit for Forbundet opløsende og skadelige Arbejde. Endvidere blev det vedtaget med 20 Stemmer mod 19, at Junge skulle nedlægge sine Funktioner.

Og endelig blev det vedtaget, at under de ekstraordinære Forhold skulle Pladsen som Formand for Københavns Afdeling ikke besættes, før der indtrådte normale Forhold med Forbindelse med Forbundets Medlemmer, der var udenfor Spærringen, og at Hovedbestyrelsen da kunne besætte Pladsen. Selvom den ekstraordinære Kongres ikke skabte den Arbejdsro, som kunne ønskes, så rensede den dog Luften en Del, og alle Afdelinger havde gennem de Delegerede Lejlighed til at tage Stilling til det rejste Spørgsmål.

Imidlertid var der afsagt en Dom ved Landsretten, og denne blev senere appelleret til Højesteret, der dog aldrig kom til at afsige Dom i Sagen. Da Richard Jensen imidlertid var blevet arresteret på Tyskernes Foranledning, indgik han på et Forlig med Forbundet om at fraskrive sig alle Krav mod at han fik udbetalt den i Regnskabet opførte Sum.

Da en Del af vore Medlemmer ved Besættelsen af Danmark opholdt sig i belgiske og franske Havne, kom de ud for ret store Vanskeligheder, og en Del blev interneret i Lejre, andre oplevede Frankrigs Kapitulation, og i hele dette Virvar kom de ud for Tvangsdeportationer af den ene eller anden Magt. Herunder mistede største Parten deres Ejendele, og da der ikke var nogen, de kunne henvende dem til med deres Krav om Erstatning, eller rettere sagt, der var ingen, der ville anerkende deres Krav, rettede de Søfarendes Organisationer i Fællesskab en Henvendelse til den danske Regering med Krav om, at den trådte hjælpende til.

Efter en længere Konference og Korrespondance vedrørende dette Spørgsmål modtog vi den 13. December en Meddelelse om, at Staten havde besluttet at udbetale en Hjælp, der dog ikke kunne overstige Bestemmelserne i Handelsministeriets Bekendtgørelse af d. 30. November 1923 om Erstatning til danske Sømænd for Tab af Ejendele ved Forlis, og endelig skulle den, der søgte Hjælpen, underskrive på, at han gav den danske Stat Fuldmagt til på sine Vegne at gøre Krav gældende overfor fremmed Magt. Denne Foranstaltning betød en stor Hjælp for de af vore Medlemmer, der havde mistet deres Ejendele.

Dette Spørgsmål opstod ligeledes for en Del Medlemmer umiddelbart efter Frankrigs Kapitulation, navnlig de Besætninger, som opholdt sig i franske Havne, kom ud for det Tilfælde, at de var påmønstret Skibene på engelske Kontrakter og havde en Del Penge tilgode, men nu var de jo afskåret fra at få deres Tilgodehavender udbetalt. De ankom til Danmark med Beviser på, at de havde Penge tilgode, men der var ingen, der ville betale.

Ved Retssager kunne man ikke forvente at få løst disse Sager, og da det var nærliggende at pålægge Regeringen Ansvaret for, at vore Medlemmer fik deres Penge, blev der foretaget en Henvendelse til Regeringen, som gav til Resultat, at der af Finansudvalget blev bevilget 70.000,00 Kr. til dette Formål, således at der mod Ansøgning kunne udbetales indtil 75 % af den tilgodehavende Hyre mod at Regeringen fik Fuldmagt til at rejse Kravet overfor fremmed Magt. Dersom Staten fik udbetalt Fordringen, ville de overskydende 25 % naturligvis blive udbetalt.

De, der først fik at mærke, hvor hjælpsomme Rederne er overfor de Søfarende, var de Hustruer, som umiddelbart efter Besættelsen henvendte sig på Rederikontorerne for at hæve den månedlige Trækseddel, som de havde fået udstedt, da deres Mand tog hjemmefra. Rederne - på enkelte Undtagelser nær - nægtede ganske simpelt at honorere Træksedlerne.

Der var således intet andet at gøre for disse Kvinder end at gå den trange Vej til Socialkontorerne, og det var en køn Tak for den Indsats, deres Pårørende udøvede ved daglig at skulle sejle med Livet som Indsats, og det var en køn Trøst til Konerne i den nervepirrende Tid de måtte gennemleve.

Der blev imidlertid fra de Søfarendes Organisationer foretaget en Henvendelse til Regeringen med Anmodning om at træde hjælpende til. Dette resulterede i, at der som Lån kunne ydes indtil 2/3 af den normale Hyre til de Pårørende til Søfarende, der var uden Forbindelse med Hjemlandet. Dette var en virkelig Gestus til de mange Tusinde, som ellers måtte have gået den bitre Vej til Socialkontorerne.

Af den i 1939 valgte Ledelse er i den forløbne Periode Hovedkasserer Søren Nielsen afgået ved Døden og Jens Thomsen har overtaget Posten som Hovedkasserer. Endvidere er Th. Nielsen afgået ved Døden og erstattet af A. S. Rasmussen. Christian Nielsen har nedlagt på Grund af Alder. R. Pedersen på Grund af Overgang til anden Beskæftigelse, og for Provinsens Vedkommende har H. Christensen, Ålborg, C. Christensen, Århus, og H. Larsen, Århus, nedlagt på Grund af Overgang til anden Beskæftigelse.

Efter at Tyskland den 22. Juni 1941 overfaldt Sovjetunionen, blev der indledet en Klapjagt på de kommunistiske Tillidsmænd, og dette medførte, at Forretningsføreren G. Hegner måtte gå under Jorden. Takket være at en lille Gruppe af Medlemmer, der kaldte sig „Den faglige Klub“, forsøgte på at skabe Splittelse i Rækkerne i samme Moment, som Politiets Razziaer satte ind, blev det nødvendigt omgående at konstituere en ny Forretningsfører. Der blev i den Anledning indkaldt til et Hovedbestyrelsesmøde, som afholdtes den 12. Juli 1941, og man vedtog enstemmigt at konstituere Jens Thomsen, Esbjerg, som Formand, indtil G. Hegner atter

kunne overtage sine Funktioner. Jens Thomsen har da fungeret som Forretningsfører fra dette Møde til d. 7. Maj 1945 med Undtagelse af en kort Periode, hvor han var arresteret af det danske Politi af politiske Grunde.

På et Medlemsmøde i København den 19. April 1942 blev Spørgsmålet om Afholdelse af den ordinære Kongres taget op til Diskussion, og man henstillede til Hovedbestyrelsen at sende Spørgsmålet ud til Urafstemning.

Hovedbestyrelsen besluttede at udsende en Stemmeseddel til de hjemmeværende Medlemmer med følgende Ordlyd: »På Grund af den vanskelige Situation, vort Forbund befinder sig i, hvor vi er uden Forbindelse med ca. 800 af vore Medlemmer og af den Grund er særlig hårdt ramt økonomisk har Medlemmer på Medlemsmøder afholdt i Århus, Esbjerg og København henstillet til Hovedbestyrelsen, at der foretages Urafstemning blandt Medlemmerne om Udsættelse af Forbundets ordinære Kongres og Delegeretmøde i A-Kassen i et år, eller til Forholdene er blevet afklarede. Hovedbestyrelsen anbefaler dette Forslag til Vedtagelse, da Afholdelse af en Kongres medfører så store Udgifter, at det evt. kan have en Forhøjelse af Kontingentet til Følge. Såfremt Forslaget bliver vedtaget, har Hovedbestyrelsen besluttet at konstituere de Medlemmer, der mangler i, at Hovedbestyrelsen er fuldtallig, hvilket for Københavns Vedkommende bliver 2 Mand, for Esbjerg 1 Mand og for Ålborg 1 Mand. Disse 4 Medlemmer + et passende Antal Suppleanter udpeges af Medlemmerne på Medlemsmøder. København, den 4. Maj 1942. Hovedbestyrelsen.«

Og Resultatet af Afstemningen blev følgende: Ja Stemmer 513, Nej Stemmer 64, Ugyldige Stemmer 5, Blanke Stemmesedler 2, ialt 584 stemmer. Som Følge af Resultatet af Urafstemningen, hvor det var vedtaget at udsætte Kongressen, blev der afholdt Medlemsmøder i Ålborg, Esbjerg og København, hvor det blev vedtaget at opstille Suppleringskandidater til Forbundets Ledelse, og den efterfølgende Afstemning gav følgende Resultat: København: Laurits Nielsen, Otto Glæsner, Karl Sørensen, Rasmus Danielsen valgtes til Suppleant, Ålborg Kalmar Sørensen, Esbjerg C. Th. Jensen.

Inkassator Lauritz Nielsen anmodede i Foråret 1945 om på Grund af Sygdom at blive fritaget for sit Arbejde som Kasserer i Københavns Afdeling, og dette blev bevilget af Hovedbestyrelsen på et Møde den 3. Juni 1945. Ligeledes blev en Anmodning fra A. Olsen om at måtte udtræde af Forretningsudvalget bevilget.

Den 8. Maj afholdtes det første Forretningsudvalgsmøde efter Befrielsen, og da Georg Hegner og Svend Christensen var tilstede, åbnede den konstituerede Forretningsfører, Jens Thomsen, Mødet med at byde disse Kammerater Velkommen tilbage til et frit Land. Jens Thomsen gjorde opmærksom på, at hans Opgave som Forretningsfører nu var løst og anmodede Georg Hegner om at overtage den Plads, han var lovligt valgt til; ligeledes anmodedes Svend Christensen om at overtage sin Plads.

Efter at Forretningsudvalget havde behandlet Spørgsmålet, besluttede man enstemmigt at lade Svend Christensen overtage Pladsen som Inkassator og lade Otto Glæsner tiltræde Pladsen som Kasserer for Københavns Afdeling. Endelig behandlede man Spørgsmålet om Richard Jensen, som var kommet hjem fra Sverige, og man enedes om at lade Richard Jensen fungere som Formand i Københavns Afdeling til den kommende Kongres.

Denne Beslutning blev godkendt af Hovedbestyrelsen den 3. Juni 1945, hvor følgende Udtalelse vedtoges: »Hovedbestyrelsen i Søfyrbødernes Forbund, forsamlet til Møde den 3. Juni 1945, udtaler efter at have behandlet den indre Stilling i vort Forbund: »Hovedbestyrelsen godkender de Beslutninger, der er truffet af Forretningsudvalget vedrørende Funktionærstillinger indenfor Forbundet, idet Hovedbestyrelsen understreger, at det er Forbundets Hovedopgave at samle alle Kræfter indenfor vor Organisation, for at de Løfter, der er givet de Søfarende for deres Indsats under Krigen, nu bliver indfriet.

Medlemmer, der måtte have Ønsker om Ændringer i Forbundets Ledelse og Arbejde, må, ved at deltage i Arbejdet til Forberedelse af den kommende Kongres og ved at fremkomme med Forslag, som giver Udtryk for deres Ønsker, skabe Grundlag for en saglig Behandling af Forbundets Anliggender.

Hovedbestyrelsen beslutter derfor, at der afholdes ordinær Kongres i Forbundet i September Måned, og at der umiddelbart efter afholdes den i Lovene fastslåede Urafstemning.

Hovedbestyrelsen beslutter endvidere, at den i Lovene fastslåede Frist for Indlevering af Forslag til Kongressen under de nuværende ekstraordinære Forhold udvides, således at Forslag først skal være Forbundet i Hænde 2 Måneder før Kongressens Afholdelse.

Forbundet henstiller endvidere til alle Forbundets Medlemmer nu for Alvor aktivt at deltage i Arbejdet på alle Fronter, således at vort gamle Forbund kommer til at være Udtryk for den Tradition, der har været om vort Forbund, når det var bedst.

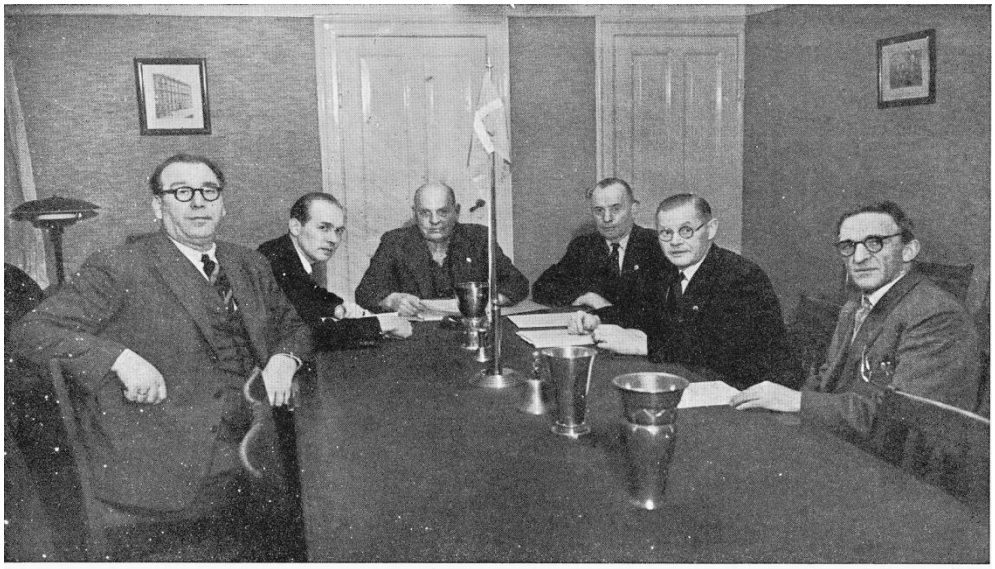

Fællesforretningsudvalget mellem Sømændenes og Søfyrbødernes Forbund 1947. Fra venstre til højre: Rich. Jensen, Harry Rasmussen, Th. Lauersen, Lundstrøm, Mathias Nielsen og Rasmus Danielsen.

TIDEN EFTER BESÆTTELSEN

Da Richard Jensen i 1945 kom tilbage til Danmark, afgav han følgende Erklæring: Undertegnede, Richard Jensen, erklærer herved, at den af mig på Hovedbestyrelsesmødet den 30.-31. Maj 1940 stillede Resolution vedrørende mit Medlemsskab i Danmarks kommunistiske Parti var Søfyrbødernes Forbund uvedkommende, og at det derfor var en Fejl fra min Side at rejse dette Spørgsmål indenfor Forbundet. Hovedbestyrelsen i Forbundet konstituerede ham derefter i Henhold til den Beslutning, der var truffet på Kongressen, på hans gamle Plads som Formand for Københavns Afdeling.

Søndag den 30. September åbnede vort Forbund sin 10. ordinære Kongres. Det blev denne Gang en 6-årig Periode, der skulle behandles, Kongres idet som andet Steds omtalt, at der ikke havde været afholdt ordinære Kongresser under Krigen og Besættelsen.

Tilstede var udover de Delegerede og Forbundets Hovedbestyrelse første Gang i den forløbne Periode Repræsentanter for vore skandinaviske Broderorganisationer, S. T. F. og I. T. F. samt D. s. F.. I sin åbningstale mindedes G. Hegner alle de Kammerater, vi havde mistet under Krigen, samt de Lidelser og Savn, vore Medlemmers Pårørende havde haft under Krigen.

I Beretningen blev det stærkt understreget, at det desværre endnu ikke havde været muligt at få løst Arbejdstidsspørgsmålet, og dette blev stillet som en af Hovedopgaverne for den kommende Tid. Efter en indgående Diskussion om Virksomheden i de forløbne 6 år vedtog Kongressen enstemmigt en Udtalelse, som indeholdt en Kritik af de danske Skibsrederes manglende Forståelse af de Krav, der var rejst under Krigen og Besættelsen fra vor Side. Et Tilsagn til D. s. F. om vor fulde Støtte til Gennemførelsen af de i Resolutionen af d. 31. Maj nedlagte Krav og forlanger Loven om Strejkeforbud øjeblikkelig ophævet.

Endelig blev det den kommende Ledelse pålagt at kæmpe for Gennemførelse af følgende Krav: at 48 Timers Ugen gennemføres til Søs; at der gennemføres Bemandingsregler for Søfyrbøderne ombord i Skibene, som sikrer menneskelige Arbejdsforhold; at Grundlønnen hæves, så den bliver sidestillet med Arbejdernes i Land.

Af de indkomne Forslag var det navnligt et Forslag fra Århus og Esbjerg Afd. om Sammenslutning med Sømændenes Forbund, der gav Anledning til Diskussion, ikke sådan at forstå, at der var Modstand mod Tanken, men en Diskussion, som understregede Betydningen af en Sammenslutning.

Også Repræsentanterne for vore skandinaviske Broderorganisationer, der jo alle har sammensluttet Sømænd og Fyrbødere i en Organisation for mange år siden, gav Udtryk for deres Synspunkt for Nødvendigheden af en Sammenslutning. Kongressen besluttede enstemmigt, at Spørgsmålet skulle tages op til Behandling med Ledelsen af Sømændenes Forbund.

Under Opstillingen af Valg til Funktionærer meddelte G. Hegner, at han ikke ønskede at lade sig opstille mere, og at han ønskede, at Kongressen valgte en Formand, som kunne fungere under Urafstemningen. Han meddelte, at det var private Grunde, der var årsag til, at han trak sig tilbage og udtalte, at bortset fra enkelte Episoder havde han kun gode Minder fra sit Arbejde. Takkede alle de tilstedeværende for godt Samarbejde.

Som sin Afløser foreslog Hegner Harry Rasmussen, og fra anden Side blev foreslået Rich. Jensen. Valgt blev Harry Rasmussen med 28 Stemmer, Rich. Jensen fik 11 og 1 Stemmeseddel var blank. Ved Kongressens Afslutning takkede alle Gæsterne, fordi de havde haft Lejlighed til at overvære Kongressen og for den saglige Måde, Forhandlingerne var ført på. Ved den efterfølgende Afstemning valgtes følgende Funktionærer og Hovedbestyrelse: Formand for Forbundet: Harry Rasmussen; Kasserer for Forbundet: Jens Thomsen; Formand for Københavns Afd.: Rasmus Danielsen; Kasserer for Københavns Afd.: Otto Glæsner; Agitator: Svend Christensen; København: Ejner Andersen, Otto Glæsner, Jens Thomsen, Harry Rasmussen, Rich. Jensen, Svend Christensen, Ivar Iversen, for Provinsen: Louis Larsen, Korsør, Carl Lisabeck, Helsingør, Johs. Christensen, Esbjerg, Ejgil Frank, Helsingør, Hans Rasmussen, Ålborg. Siden Kongressen er Ejgil Frank og Carl Lisabeck, begge Helsingør, udtrådt af Hovedbestyrelsen på Grund af Overgang til andet Erhverv, og som Suppleant er indtrådt Peter Trolle, Århus.

Vort nuværende Forretningsudvalg. I øverste Række fra venstre: Otto Glæsner, Einar Andersen, Rich. Jensen, Iver Iversen, Svend Christensen. Nederst: Jens Thomsen, Harry Rasmussen, Rasmus Danielsen.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN 1945-46

Da de øvrige overenskomster i Foråret 1945 blev bragt i Orden blev der for Søfolkene, på Grund af de særlige Forhold, der forelå inden Kapitulationen, truffet Bestemmelse om, at Overenskomsterne skulle løbe videre, men at de kunne opsiges med 3 Måneders Varsel. Efter Kapitulationen blev Overenskomsterne da også opsagt til Udløb pr. 1. September. Vi forsøgte i dette Tidsrum at få Forhandlingerne i Gang, men det lykkedes ikke væsentligt, fordi Rederne var uvillige til at forhandle om Arbejdstidsspørgsmålet. En Henvendelse til Samlingsregeringen om at løse dette Spørgsmål for os ad Lovgivningens Vej (Matroserne havde umiddelbart efter Kapitulationen gennemtvunget den 3-skiftede Vagt) gav intet Resultat, da Samlingsregeringen opløstes og der blev udskrevet til Valg i Oktober, hvorefter vi fik en Venstreregering. Den 1. November ophævedes Loven om Arbejdsforhold, som under Besættelsen havde bidraget til at hindre Arbejdernes Aktionsfrihed, og Forligsmandsloven trådte i Kraft igen. Dette betød, at Forholdet vedr. Overenskomsterne kom ind i en ny Fase, og der aftaltes Forhandlinger i December, men på Grund af forskellige Forhold blev de udskudt til i Begyndelsen af Januar 1946.

I Mellemtiden havde vi i November Måned protesteret mod, at Forhandlingerne stadig blev trukket ud, og under Henvisning til de forskelligartede Forhold, der var opstået, da Matroserne fik den 3-skiftede Vagt, blev der ved Særforhandlingerne opnået, at Fyrbøderne fik et midlertidigt Tillæg til Hyren på 25 Kr. pr. Måned. Meningen var, at dette kun skulle gælde indtil December, når Forhandlingerne påbegyndtes, men da disse blev udskudt, kom de til at gælde indtil den nye Overenskomst forelå.

Efter at der havde været udvekslet Overenskomstforslag påbegyndtes Forhandlingerne d. 13. Februar, idet vi havde meddelt Rederne, at deres Forslag, som, hvis det gennemførtes, ville give os en Fridag for hver Søn- og Helligdag et Skib tilbragte i Søen, Askepenge for de Skibe, hvor Asken blev hevet på Frivagten, og forskellige Forbedringer, var af en sådan Art, at det kunne accepteres som Forhandlingsgrundlag.

Den 27. Februar meddelte Rederne os, at de så sig nødsaget til at trække deres Forslag tilbage, hvad der vel kunne siges at være ret enestående, og Forretningsudvalg og Forhandlingsudvalg besluttede derefter at meddele Rederne, at vi betragtede Forhandlingerne som sprængt, og d. 4. Marts afsendtes 1. Strejkevarsel, samtidig med at der ved en Landsafstemning stemtes om Afsendelsen af 2. Strejkevarsel med følgende Resultat: For 475, imod 15 og 6 Sedler var blanke. Da Vi imidlertid havde modtaget Meddelelse om, at der var berammet Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen under Hovedorganisationernes Medvirken, besluttede Forretningsudvalget derfor at udskyde Afsendelsen af Varslet, indtil Resultatet af Forhandlingerne forelå. Vi skal ikke her komme ind på Detaljerne i Forhandlingerne, men kort referere det Resultat, som blev opnået, og som blev udsendt til Afstemning efter at Forretningsudvalget havde drøftet Situationen: 1) Grundhyren forhøjes fra Kr. 200,00 til 225,00 + Dyrt. Kr. 187,00, ialt Kr. 412,00; 2) Smudspengene forhøjedes fra Kr. 5,00 til Kr. 15,00 + Dyrt. Kr. 4,50, ialt Kr. 19,50; 3) Madraspengene forhøjes fra Kr. 12,00 til Kr. 14,00 + Dyrt. Kr. 7,00, ialt Kr. 21,00; 4) Det i November 1945 tilkendte midlertidige Tillæg på Kr. 25,00 forbliver og forhøjes til Kr. 35,00; 5) I Skibe, hvor der ikke fandtes helautomatisk Askehivning eller Askeudblæsning, og hvor Askehivningen måtte foregå på Frivagten, ydes et månedligt Tillæg på Kr. 25,00 pr. Mand, der deltager i sådant Arbejde; 6) Tanktillægget forhøjedes fra 5 % af Grundhyren på 200,00 til et fast Beløb på Kr. 25,00 pr. Md. og blev i Modsætning til tidligere gældende for alle Tankskibe uanset Størrelse; 7) Varmeledningsbetalingen forhøjedes fra Kr. 10,00 til Kr. 12,50 pr. Dag + Dyrtid Kr. 8,00, ialt Kr. 20,50. For Motorskibenes Vedkommende, hvor man til Stadighed er afhængig af Arbejdet, skal der betales Overtid; 8) Fridagenes Antal forhøjes fra 1/2 hver 15. Dag til 2/2 hver 15. Dag; 9) Overtidssatserne og Dagløsbetalingen reguleredes i Forhold til Grundhyren.

Efter Landsafstemning om Overenskomstforslaget, vedtoges dette med 349 Stemmer for og 184 Stemmer imod. Overenskomsten var ikke det, som Søfolkene efter de Løfter, der var givet dem under Krigen havde ventet og håbet på, og en stor Del af Skylden må givet søges i den politisk umulige Situation, der var opstået her i Landet i og med Venstres Overtagelse af Regeringsmagten, hvilket havde styrket Reaktionen og i alle Tilfælde medført en stor Skuffelse blandt Arbejderne.

Umiddelbart efter Overenskomstforhandlingernes Afslutning optoges Forhandlinger om Krigstillægget. Dette havde under den sidste Del af Krigen været uforandret, 60 % i Indenrigsfart, 100 % i Østersøfart og 140 % i anden Fart, ligesom de drejede under Ophold i krigsførende Nationers Havne. I England havde man allerede dengang sænket Tillægget ligesom for Sveriges Vedkommende. Overalt var der en Tendens til at få det afskaffet. Forhandlingerne endte med, at Tillæggene bevaredes i Indenrigsfart, Østersøfart og for Fart på Nordsøen, Middelhavet, Sortehavet, visse Dele af Atlanterhavet og på Østen, hvor Krigshandlingernes Forløb stadigt og frem i Tiden ville medføre Minefare. Andre Steder sænkedes Tillægget til 30 % og 20 % af den pr. 1. Marts gældende Grundhyre. Ligeledes bortfaldt det under Ophold i Havne. Det var en kendelig Reduktion. Til Gengæld opnåedes en længere Opsigelsesfrist for denne Overenskomsts Vedkommende. Det tjener ikke Rederne til Ære, at de var så emsige for at få det nedskåret, navnlig ikke da de var de første, der benyttede Besættelsen til helt at fratage os Krigstillægget en Overgang.

Hovedbestyrelsen vedtog på et Møde den 17. November at lade udarbejde nyt Forslag til Overenskomst og overdrog dette til Forhandlingsudvalg og Forretningsudvalget. Følgende Resolutioner, der fastlagde Rammerne for Arbejdet, vedtoges: » Hovedbestyrelsen udtaler, efter at have hørt Beretningen, at det er dens Opfattelse, at Afviklingen af Hyreudligningen ikke går med den Fart, man med Rimelighed kunne forlange, idet kun ganske enkelte endnu 4 Måneder efter Lovens Ikrafttræden har fået deres Penge. Det er ligeledes Hovedbestyrelsens Opfattelse, at man ved Bedømmelsen af den enkeltes Forhold i alt for høj Grad holder sig til Lovens Bogstav og ikke til dens ånd. Hovedbestyrelsen må forlange, at der nu gøres noget effektivt for at få disse Forhold afviklet.

Vedrørende Overenskomsterne til Foråret er det vor Formening, at Bemandingsspørgsmålet for Fyrbøderne, som det desværre indtil Dato ikke er lykkedes at få nogen Løsning på, må løses ved Overenskomstforhandlingerne eller i Tilslutning til disse. Man må forlange, at der foretages Regulering af Dyrtidstillægget, således at det kommer i Overensstemmelse med det faktiske Prisniveau, ligesom man må kræve, at Grundhyrerne sættes i Vejret, eventuelt ved en Overførsel af en Del af Dyrtidstillægget til Grundhyren, således at den kommer op på de i Seattle vedtagne Minimumshyrer.

Hovedbestyrelsen pålægger derfor Forhandlings- og Forretningsudvalget at foretage det fornødne med hensyn til Opsigelse af Overenskomsten og Udarbejdelse af nyt Forslag.

Søfartslovgivningen og de i Seattle vedtagne Minimumskonventioner bør i Lighed med, hvad der er Tilfældet i en Række andre Lande, herunder særligt de skandinaviske, tages op til Behandling med Lovgivningsmagten. Der bør nedsættes Udvalg til at behandle disse for Søfolkene vitale Spørgsmål, og Hovedbestyrelsen henstiller til Regeringen at drage Omsorg for, at dette sker, således at den skandinaviske Lovgivning, der på disse Områder er parallelle, stadig kan være det.

Hovedbestyrelsen opfordrer Medlemmerne til at stå Vagt om deres Organisation for at hindre enkelte uheldige Elementer i ved deres Opførsel ombord i Skibene at vanskeliggøre Gennemførelsen af disse livsvigtige Krav.

Hovedbestyrelsen i Søfyrbødernes Forbund i Danmark udtaler sin skarpeste Protest mod den af Regeringen førte Politik, der har medført økonomisk Virvar i Landet og pålagt den brede Befolkning uforholdsmæssige store Byrder i Form af bl. a. indirekte Skatter på en Række for Befolkningen livsvigtige Forbrugsvarer.

Den førte Politik har fuldstændig slået Bunden ud af Forudsætningerne for Marts Overenskomsternes Indgåelse, og vi tilslutter os de Krav, der er rejst fra andre Forbund om en Revision af Overenskomsterne.

Hovedbestyrelsen tilslutter sig de københavnske Arbejdspladsers Krav, således som de er formuleret i Resolutionen af d. 30 September i år. En Gennemførelse af disse Krav vil betyde, at Arbejderne i Lighed med andre Lande, hvor der pågår Genrejsningsarbejde, med virkelig Arbejdsglæde kan deltage i Landets Genopbygning, og vil medføre, at den for den brede Befolknings uholdbare Tingenes Tilstand bringes til Ophør.«

Forslaget skulle have været indsendt pr. 1. December, men efter Overenskomst med Rederiforeningen blev Fristen udskudt til 1. Januar. Hovedtrækkene i Forslaget, som er nærmere omtalt i Fagbladet, er følgende: 1) En Forhøjelse af Grundhyrerne til de i »The international Seafarers Charter« nævnte Minimumsbeløb, ved at overføre en Del af Dyrtidstillæggene dertil; 2) En forholdsmæssig Forhøjelse af Overtids- og Daglønssatser; 3) En efter foretagen Overførsel af Dyrtidstillæg til Grundhyrer, Regulering af Tillægget opad med 10 Øre pr. Time; 4) Krav om procentvise Tillæg for Overarbejde efter Kl. 20,00 og på Søn- og Helligdage; 5) Smudstillæg på Daglønsarbejde; 6) Indførelse af Bemandingsbestemmelser; 7) Indførelse af Bestemmelser om Valg af Tillidsmænd og Tillidsmandsbeskyttelse; 8) Regulering af Fridagsbestemmelsen, således at der kan ydes Fridag for kortere Tidsrum end 14 Dage. - Således ligger vor faglige Situation ved Indgangen til år 1947.

Efter Kapitulationen rejstes Krav fra de søfarende Organisationers Side om, at de Medlemmer, der havde været uden for Spærringen under Krigen, ved deres Hjemkomst til Hjemlandet fik Ret til en Ferie efter de mange års nerveødelæggende Arbejde og Fravær fra Hjemmet.

Den 20. Juli underskrev Kongen: „Lov om Hjemrejse og Ferie m. m. for Søfarende". Loven gennemførtes af Samlingsregeringen, og Hovedtrækkene i den var følgende: Enhver dansk Søfarende, der efter den 9. April i mindst 6 Måneder havde gjort Tjeneste på et dansk eller udenlandsk Skib eller på anden Måde havde været disponibel for De Forenede Nationers Interesser, havde Krav på fri Hjemrejse med Underhold til Hjemstedet i Landet samt Krav på Hyre med Kost i indtil 3 Måneder, beregnet efter 2 Dages Ferie for hver Måned, der var gjort Tjeneste.

Et andet Lovkompleks, som det desværre trak længe ud med at få bragt i Orden, var Loven om Hyreudligningen. Forholdet var det, at Søfolkene i de fleste Tilfælde udenfor Spærringen havde sejlet på Kontrakter, der var ringere end de danske, og som det under de krigsmæssige Forhold ikke havde været muligt at ændre, således at de Kontrakter, der var gældende for Søfolkene ved Danmarks Besættelse, kunne fortsætte at gælde. Yderligere havde en Række Hustruer eller andre, for hvem Sømanden havde Forsørgerpligt, fået udbetalt Understøttelse, som Lån, gennem Handelsministeriet, og disse Lån hæftede Sømanden for. Hyreudligningsloven, som ikke blev det, Organisationerne havde ventet sig, men som dog i Udvalgsbehandlingen på Rigsdagen blev forbedret noget fra det oprindeligt fremsatte Forslag, tilsigtede, og det kan vel siges lige ud, at bringe de Lån, pårørende havde fået, ud af Verden. Hyreudligningen blev foretaget på det Grundlag, at man lægger de i Danmark under Krigen gældende Hyrer til Grund for, hvad Sømanden kunne have tjent, dersom han havde sejlet på danske Betingelser. Derefter gør man op, hvad der er tjent i engelsk eller anden Fart, lægger evt. Lån til Pårørende til, efter at man har beregnet Krigstillægget til 140 % af Grundhyren for hele Tiden, der har været sejlet, og det evt. fremkomne Beløb udbetales derefter Sømanden. Nogle Hager ved Loven er, at ugifte ikke får beregnet Dyrtidstillæg, ligesom de Søfolk, der blev gifte i England under Krigen, ikke bliver betragtet som Forsørgere. Samtidigt gennemførtes Bestemmelser om Erstatning for Tort og Lidelse for de Søfolk, der på Grund af Krigen havde været interneret i kortere eller længere Tid, efter de samme Regler som de, der er gældende for Fanger i de tyske Koncentrationslejre, og Regler for Erstatning for Effekter mistede ved Torpederinger eller andre Krigshandlinger.

Under Krigen havde der været nedsat en Kommission til at undersøge Spørgsmålet om Lukafforholdene ombord i Skibene, og fremkomme med Forslag til Ændringer.

Den 1. Oktober 1945 udsendte Handelsministeriet en Bekendtgørelse angående disse Forhold, udarbejdet på Grundlag af de Drøftelser, der havde fundet Sted i Kommissionen, og kommer til at gælde alle Skibe. For de Skibe, der er i Fart, fastsættes Bestemmelser om, at de skal være ændret i Overensstemmelse med Forskrifterne senest 5 år efter Lovens Ikrafttræden, dog for Skibe, hvis Køl lægges efter Lovens Ikrafttrædelsesdato, skal Bestemmelserne være gældende for Bygningen. Loven betyder i Forhold til de tidligere Bestemmelser et Fremskridt, selv om man ikke nåede det Resultat, man kunne have ønsket. Bl. a. må det siges, at der gives en alt for stor Margin på 5 år. Ihvorvel det kniber med Tonnage, Materialer og Plads på Værfterne, ville det have været rimeligt, om man samtidigt havde sikret Gennemførelsen af Ændringerne i de gamle Skibe på et kortere Tidsrum. Mange af dem er ikke således, at det er forsvarligt at anbringe Mennesker i Lukaferne, men når Situationen er, som den er, skyldes det sikkert, at man i mange år undlod at følge den tekniske og kulturelle Udvikling op til Dato, og så står man pludseligt over for at skulle gennemføre en gennemgribende Ændring. Det havde også været ventet, at man havde fastslået, at Besætningen skulle have Enmandskamre, heller ikke dette skete, men dette ufortalt kan, som før sagt, konstateres, at Bekendtgørelsen betyder et Skridt fremad.

Efter Krigen kunne vi igen optage det skandinaviske Samarbejde, som var blevet afbrudt ved Besættelsen, og efter vor Kongres i 1945 afholdtes der bl. a. en Skandinavisk Søfolkskonference den 21. Oktober. Dette var umiddelbart før, den forberedende tekniske internationale Søfartskonference fandt Sted i København i Dagene d. 15. November til d. 1. December. Den skandinaviske Konference beskæftigede sig med de Spørgsmål, som

skulle behandles på den internationale Konference i København, og vedtog følgende Resolution: » Samtlige søfarendes Organisationer i Norden repræsenterende Officerer og Mandskab udtaler ved et Møde i Gøteborg den 21. Oktober følgende:» Konferencen konstaterer, at Søfolkenes Levevilkår i mange Henseender er utilfredsstillende, og at den Lovgivning, som på forskellige Måder regulerer Forholdene til Søs, trænger til grundig Reformering.

Samtlige Organisationer forudsætter derfor, at der, som en ringe Tak til dem, som ofrede Livet, og som en Erkendtlighed til dem, som med Livet i Behold har gennemgået og lidt under Vilkårene til Søs under Krigen, sikres Søfolkene bedre sociale og økonomiske Vilkår, såsom 8 Timers Arbejdsdag, bedre Bemanding m. m. Da de sociale og økonomiske Spørgsmål, som berører Søfolkene, nu skal prøves på international Søfartskonference, mener de nordiske Landes søfarende Organisationer, at de har Ret til at forvente, at de respektive Landes Regeringer hver for sig ved Konferencen støtter Søfolkenes Reformkrav.

Den internationale Søfartskonference i København behandlede en Række for Søfolkene vigtige og vitale Spørgsmål, og fra de søfarendes Organisationer baseredes Kravene på den internationale Charter, „Søfolkenes Frihedsbrev", som det også kaldes. Konferencen var forberedende, og dens Resultater skulle forelægges en anden Konference, der skulle afholdes i Seattle i Juni-Juli 1946. Måske må man heri se, at Resultatet ikke blev det, der var ventet i Seattle. Krigen var kommet lidt på Afstand, Rederne var begyndt at styrke sig internationalt, og de politiske Modsætninger, som var lagt til Side under Krigen, begyndte at vise sig, og alt dette var en medvirkende årsag til, at Resultaterne fra Københavner-Konferencen ikke kunne fastholdes i Seattle. Nogle vigtige Beslutninger blev dog vedtaget, og Kampen kommer derfor til at gælde Gennemførelsen af disse Minimumsbestemmelser, idet det er fastslået, at der intet vil være til Hinder for, at man går ud over de i Seattle vedtagne Konventioner og Rekommanderinger.

Den 1., 2. og 3. Juli 1946 afholdtes der ordinær Konference i Skandinavisk Transportarbejderforbund, hvor der blev aflagt Beretning fra de respektive Landes Delegerede om Virksomheden, som stort set blev en Beretning om Hændelserne under Krigsårene. Desuden beskæftigede Konferencen sig med Spørgsmålet om Franco-Spanien og vedtog en Resolution, hvori man opfordrede I. T. F. til at iværksætte international Blokade af Spanien, og opfordrede de engelske, amerikanske og russiske Broderorganisationer til at øve Tryk på deres respektive Landes Regeringer for at få dem til at stoppe al Transport til og fra Spanien.

Spanien-Spørgsmålet fik ikke dengang den ønskede Løsning, også her er der så mange modstridende politiske Interesser, der gør sig gældende, at Spørgsmålet efter at have været behandlet på U. N.s Generalforsamling må siges for Tiden at stå i Stampe, politisk set. Ved senere skandinaviske Konferencer er bl. a. behandlet Spørgsmålet om et mere intimt Samarbejde mellem de skandinaviske Landes Søfartsorganisationer i Overenskomstsituationer og har resulteret i Dannelsen af et Fællesorgan, der har til Formål at tilvejebringe Informationer og holde de deltagende Organisationer underrettet om de interne Overenskomstforhold.

Vore andre internationale Forbindelser, herunder i første Række Forbindelsen med International Transport Federation, er også efter Krigen blevet genoptaget og er, når dette skrives, under ikke alene Genopbygning, men også under Udbygning. Tilbage bliver at nævne Samarbejdet med de øvrige søfarendes Organisationer herhjemme, i første Række med vor Broderorganisation, Sømændenes Forbund i Danmark.

På vor Kongres i 1945 vedtoges det at undersøge Mulighederne for en Sammenslutning af de 2 Organisationer. Forslaget var stillet af Århus og Esbjerg Afdelinger. Kongressen konstaterede, at det var unødvendigt at udsende dette Spørgsmål til Urafstemning, da vi tidligere havde vedtaget dette. Der blev derefter rettet Henvendelse til Sømændenes Forbund, og på en Generalforsamling den 4., 5. og 6. November vedtog vort Broderforbund at undersøge Mulighederne for en Sammenslutning.

I Løbet af Sommeren 1946 nedsattes der et Udvalg bestående af 3 Repræsentanter fra hver Side, men fuld organisatorisk Sammenslutning blev ikke Resultatet. Derimod enedes man om at foreslå de kompetente Forsamlinger, at der dannedes Kartelsammenslutning, og efter at Udvalget havde udarbejdet de nærmere Regler

for Kartelsammenslutningen, vedtoges Udvalgets Indstilling på Sømændenes Generalforsamling i November 1946 og senere den 17. November af vor Hovedbestyrelse. Begge Bestyrelser danner herefter en Fællesbestyrelse, der igen udpeger et Forretningsudvalg, der skal lede de dagligt fælles løbende Sager. Der er i Forretningsudvalget 3 Repræsentanter for hver Side, og nærmere Bestemmelser for Forretningsorden udarbejdes af Fællesbestyrelsen.

Til Forretningsudvalget valgtes fra vor Side: Forretningsfører Harry Rasmussen, Afdelingsformand Rasmus Danielsen og Hovedbestyrelsesmedlem Rich. Jensen, medens Matroserne valgte deres Formand Th. Lauersen, Kasserer A. V. Lundstrøm og Formand for Arbejdsløshedskassen Mathias Nielsen. Th. Lauersen blev Forretningsudvalgets Formand og vor Forretningsfører Harry Rasmussen Sekretær og Næstformand. Hermed er der mellem de 2 Organisationer påbegyndt et Samarbejde, der ganske vist har eksisteret gennem årene, men som ikke siden 1920 har haft faste organisatoriske Linier at gå efter. Kan Samarbejdet fortsættes i den ånd, som hidtil har kendetegnet Forhandlingerne i Forretningsudvalg og Fællesbestyrelse, lover de godt for Fremtiden.

Også mellem de øvrige Søfartsorganisationer eksisterer der et Samarbejde, hvor man i alle Sager, der vedrører samtlige Parter, træder sammen og diskuterer en fælles Optræden. Fra dette Udvalg er der rettet en Række Henvendelser til Regeringen og andre Instanser. Selvfølgeligt er der indenfor disse Organisationer en Række Modsætninger, men dersom også dette Samarbejde kan blive udviklet yderligere, vil det kunne blive til uvurderlig Gavn for danske Søfarende. Lad os udtrykke det Håb, at vi engang når så vidt, at samtlige Søfarende uanset Titler, Snore eller andre Gradsbetegnelser står i een Organisation.

Når vort gamle hæderkronede Forbund nu fejrer sit 50 års Jubilæum, har vi forsøgt at gengive et Rids af Forbundets Historie på den begrænsede Plads, der er til Rådighed. Der vil heraf fremgå den Udvikling, der er foregået i vore Medlemmers Løn og Arbejdsbetingelser igennem årene. Der har været bevægede Situationer, hvor der blev kæmpet på Livet løs, og det lykkedes at ride alle Stormene af.

Den 10. Kongres understregede en Række af Spørgsmål, der må og skal løses: Arbejdstidsspørgsmålet, Bemandingsspørgsmålet, Lukafforhold og Rejsningen af Grundhyren, og derudover det daglige Arbejde for at forsvare de Goder, vi har opnået. Skal det lykke at løse disse Opgaver til Gavn for hele Standen, kræves der nu mere end nogen Sinde Enighed og Sammenhold i Rækkerne. Lad os derfor nu på 50 års-Dagen give Fødselaren Håndslag på, at de Traditioner, der var i Højsædet gennem den forløbne Periode, fortsat skal være det bærende, og at vor gamle Devise „Enighed gør stærk“ stadig står ved Magt.

VORT FORBUNDS FORMÆND SIDEN 1897

Hans Jensen: Februar 1897-Maj 1897; L. Jensen: Maj 1897-September 1897; Hans Jensen: September 1897-April 1902; Max Lauth: April 1902-Juni 1902; Anders Bjørn: Juni 1902-April 1903; Lauritz Jensen: April 1903-Januar 1906; Chr. Jæpelt: Januar 1906-Januar 1919; Niels Nielsen: Januar 1919-Maj 1919; Rich. Jensen: Maj 1919-Juli 1920; Erik Jacobsen: Juli 1920-August 1933; Georg Hegner: August 1933-August 1945; Harry Rasmussen: August 1945-

Harry Rasmussen
Formand for Forbundet

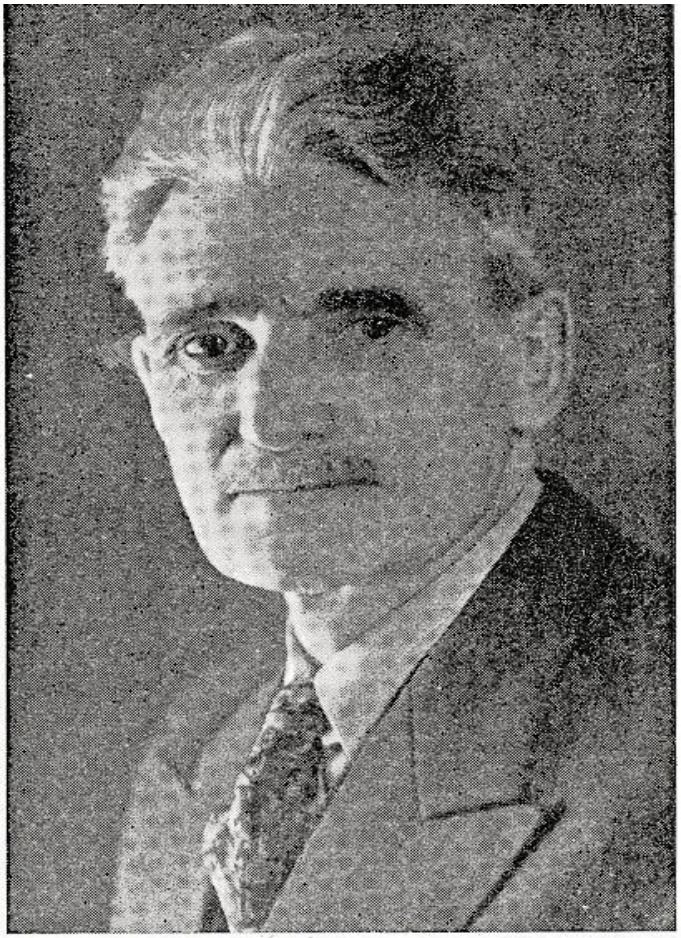

Jens Thomsen
Kasserer for Forbundet

Rasmus Danielsen
Formand for Københavns Afdeling

Otto Glæsner
Kasserer for Københavns Afdeling

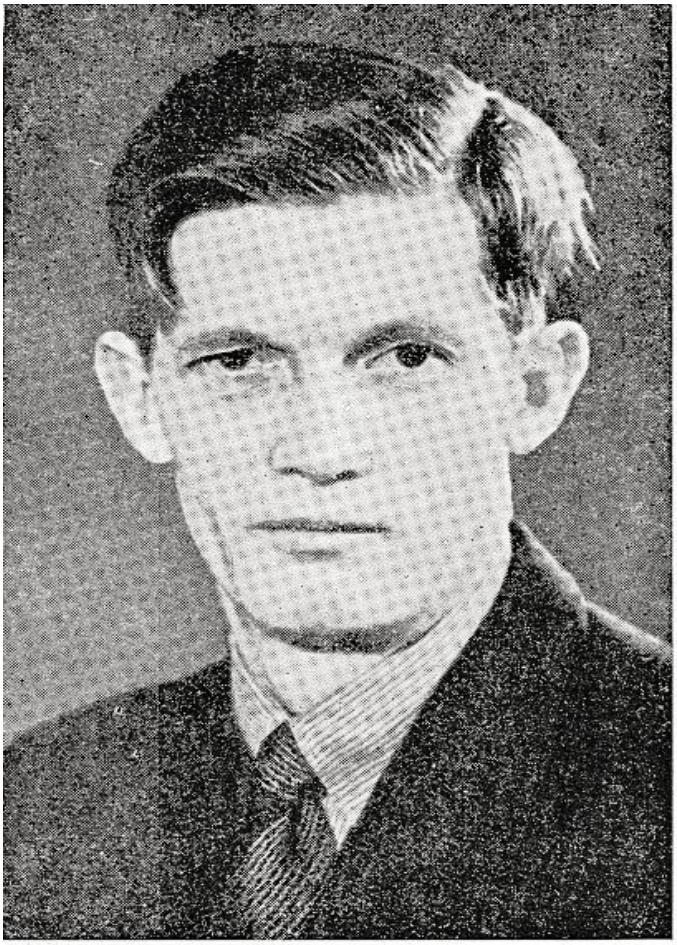

Svend Christensen
Agitator

Ejner Andersen, København
Hovedbestyrelsesmedlem

Richard Jensen, København
Hovedbestyrelsesmedlem

Ivar Iversen, København
Hovedbestyrelsesmedlem

Louis Larsen, Korsør
Hovedbestyrelsesmedlem

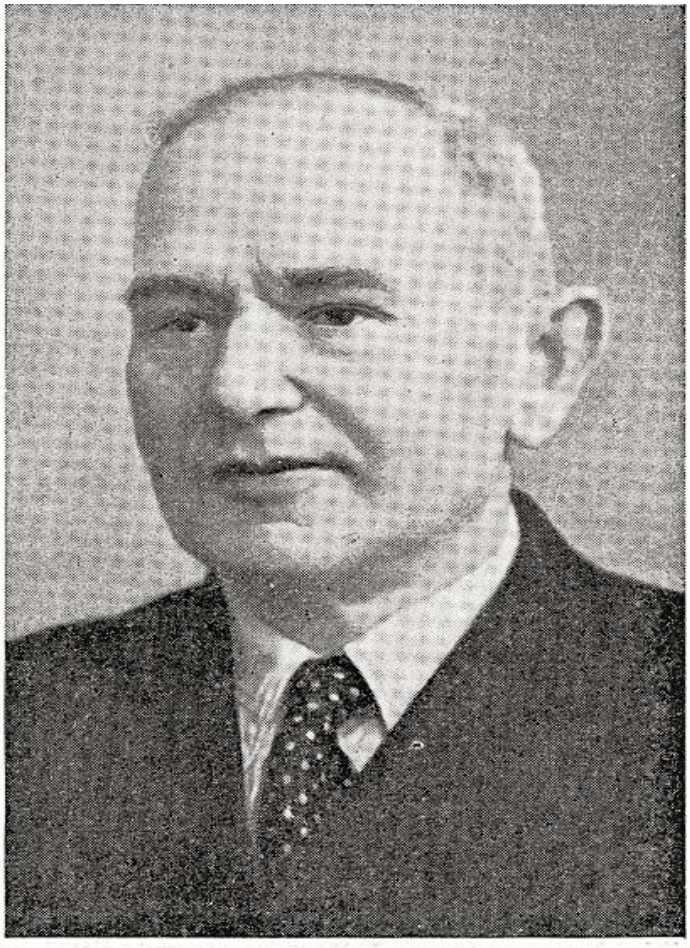

Johs. Christensen, Esbjerg
Hovedbestyrelsesmedlem

Peter Trolle, Aarhus
Hovedbestyrelsesmedlem

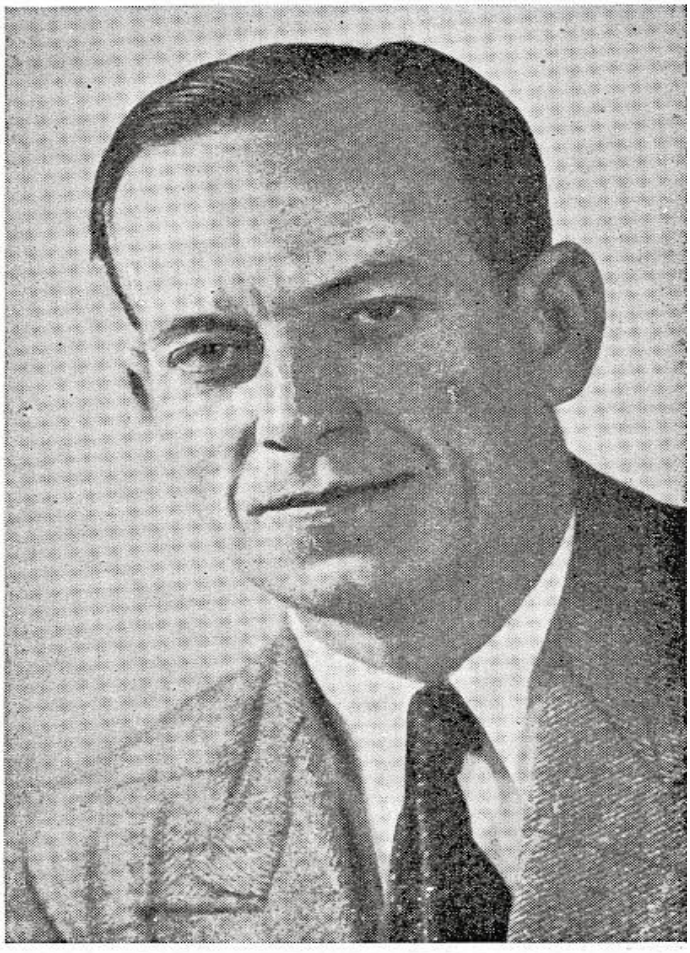

Hans E. Rasmussen, Aalborg
Hovedbestyrelsesmedlem

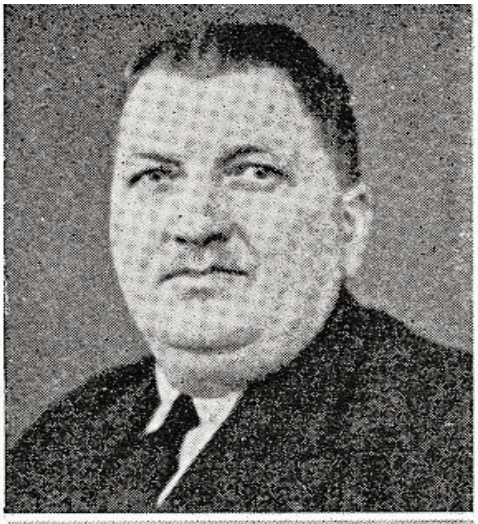
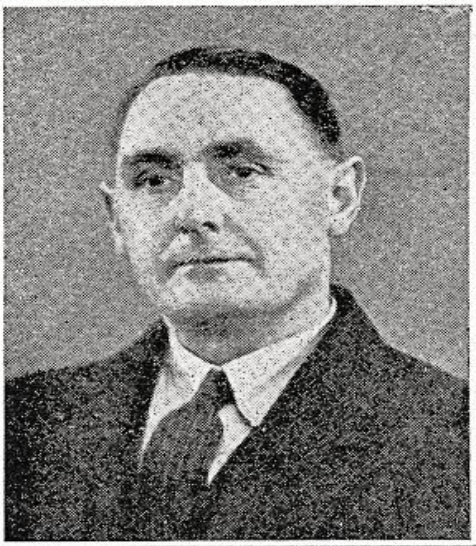

PROVINS-REPRÆSENTANTERNE

S. M. Jensen, Korsør
K. C. Madsen, Odense
J. Carlsen, Vejle
Arthur Svendsen, Fr.havn
Evald Petersen, Nakskov
Karl Engholm, Esbjerg
Hans Andersen, Aarhus
Axel Kristensen, Aalborg
Carl Poulsen, Svendborg
Aage Kjøller, Rønne
Frithjof Nansen, Helsingør

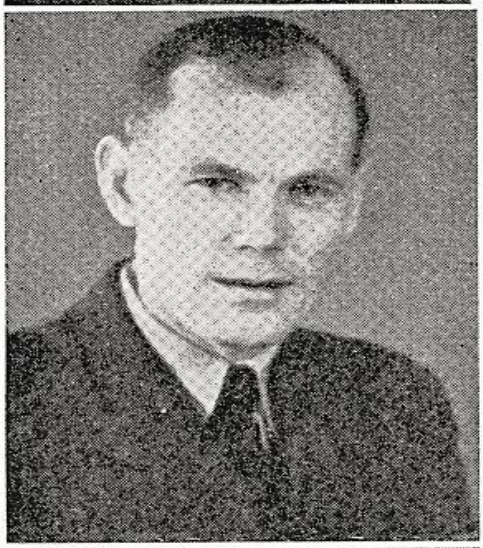

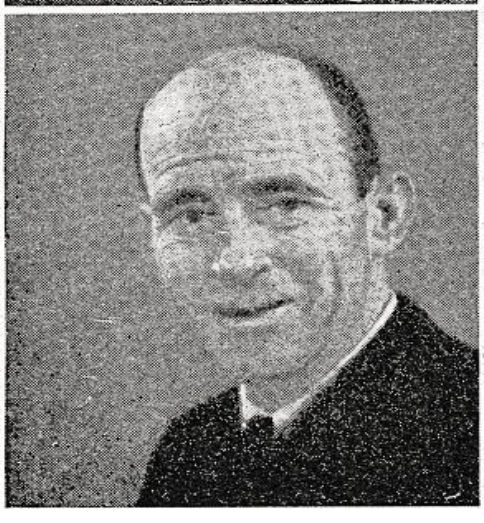
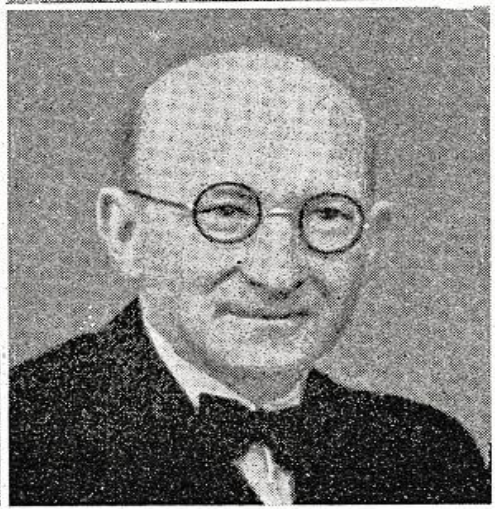

Sidste forbundskongres i 1971.

Sidste forbundskongres i 1971.

Forbundskasser Helge G. Paulsen.

FAKLEN

ENIGHED GØR STÆRK

UDGIVET AF
SØFYRBØDERNES
FORBUND I
DANMARK

Forbundet fylder 75 år

1897
1972

SÆRNUMMER · FEBRUAR 1972 · 63. ÅRGANG